

200'ÜNCÜ YILDA 100 MİLYAR \$ TİCARET

TÜRKİYE ve ABD arasındaki ticaret hacmi son 12 ayda 31.3 milyar dolar düzeyine ulaştı. DEİK/Türkiye-ABD İş Konseyi (TAİK) ve Amerikan Şirketler Derneği (AmCham Türkiye), Türkiye ve ABD ikili ilişkilerinde bu yılın ilk 6 ayına ilişkin değerlendirmede bulundu. Buna göre artan yatırımlar ve Türkiye pazarına yeni giren ABD'li şirketlerin farklı sektörlere yönelik ilgisi ile geçmişi 200 yıla yaklaşan ikili ekonomik ilişkiler, bu yılın ilk yarısında ivme kazanmayı sürdürdü.

BÜYÜK BULUŞMA EYLÜLDE

AmCham Türkiye Yönetim Kurulu Başkanı Tankut Turnaoğlu, "AmCham Türkiye olarak, Türkiye ekonomisine yıllık 60 milyar dolar katkı sağlayan 125 ABD merkezli şirketi temsil ediyoruz ve ana hedefimiz ülkemizi

global pazarlara taşıyan bir güç olmak. Derneğimizde bulunan yaklaşık 20 üyemiz Türkiye'den 80'e yakın ülkeyi yönetiyor" dedi. Temmuz ayında Litvanya Vilnius'ta gerçekleşen NATO Zirvesi'nin Türkiye-ABD ilişkilerinde yeni bir süreci başlattığını belirten TAİK Başkanı Mehmet Ali Yalçındağ da şunları söyledi: "Yakalanan bu ivmeyle ticari ilişkileri daha da hızlandırmak istiyoruz. Türkiye ve ABD arasında belirlenen 100 milyar dolarlık ticaret hacmi hedefi için önümüzdeki dönemde atacağımız ilk adım

19-20 Eylül tarihlerinde ABD'de gerçekleştireceğimiz 13'üncü Türkiye Yatırım Konferansı olacak. Yatırım Konferansı'nın ilk gününü Goldman Sachs ev sahipliğinde Hazine ve Maliye Bakanımız Mehmet Şimşek'i ve Merkez Bankası Başkanımız Hafize Gaye Erkan'ı ABD'nin önde gelen finans çevreleri ile bir araya getireceğiz. İkinci gününde ise Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ı, Fortune 100'de yer alan 25 Amerikalı şirketin üst düzey yöneticileri (CEO) ile 'yuvarlak masa' toplantısında buluşturacağız."

ABD-TÜRKİYE ARASINDA SAĞLIK TURİZMİ HATTI

AKŞAM
GÜNLÜK
GAZETE
ULUSAL

Tarih: 27.08.2023
Sayfa: 5
Tiraj: 98985
StxCm: 70,53

1/1

ABD-TÜRKİYE ARASINDA SAĞLIK TURİZMİ HATTI

TÜRKİYE, sağlık turizminde dünya lideri olma yolunda önemli adımlar atmaya devam ediyor. Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) koordinasyonunda İstanbul'da sağlık turizmi alanında önemli bir toplantı gerçekleştirildi. Toplantının davetlileri arasında ABD'nin köklü sağlık kuruluşlarından Cedars-Sinai Hastanesi Yönetim Kurulu Başkanı ve Medikal Direktörü Dr. Heitham Hassoun da vardı. Toplantıda ABD-Türkiye arasında sağlık turizminde yapılacak işbirlikleri ile ilgili önemli

görüşmeler ve fikir alışverişinde bulunuldu.

BACASIZ SANAYİ

DEİK adına toplantıda katılımcılar arasında bulunan İstanbul Cerrahi Grubu Yönetim Kurulu Başkanı Cenk Turgut Öztürk, Dr. Heitham Hassoun'a Türkiye'deki deneyimli hekimler ve kullanılan ileri teknoloji hakkında bilgi verdi. Toplantının çok verimli geçtiğini ve ABD ile Türkiye arasında sağlık turizminde işbirliği için önemli adımların atıldığını belirten Öztürk, şunla-

rı söyledi: "Türkiye'de sağlık turizmi bacasız bir sanayi haline geldi. Türkiye'nin sağlık turizminde dünya lideri olması için elimizden gelen tüm gayreti gösteriyoruz. Sağlık alanında Türkiye son yıllarda çığır açtı. Türkiye'de hastaların bekleme süresi dünya kriterlerine göre çok düşük. Bu da Batılı ülkeler, Avrupalı hastalar ve Körfez ülkelerinden hastaların Türkiye'yi tercih etmesini sağlıyor. ABD'den gelen heyet de Türkiye'nin sağlıkta geldiği noktayı yerinde görme fırsatı buldu."

+

ANALİZ
GÜNLÜK
GAZETE
ULUSAL

Tarih: 10.08.2023
Sayfa: 6
Tiraj: 50201
StxCm: 94,87

1/1

Hedefimiz yaşadığımız yüzyılın Türkiye Yüzyılı olmasını sağlamak

T.C. Dışişleri Bakanlığı ev sahipliğinde ve **Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu - DEİK**'in koordinasyonu ile düzenlenen 14. Büyükelçiler Konferansı kapsamında "Türkiye Yüzyılı'nda Ekonomi, Ticaret, Teknoloji ve Enerji Paneli" ve Networking Resepsiyonu, diplomasi ve iş dünyası temsilcilerini 7 Ağustos 2023 tarihinde Ankara'da bir araya getirdi.

Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde gerçekleştirilen konferans kapsamında **DEİK** tarafından organize edilen "Türkiye Yüzyılı'nda Ekonomi, Ticaret, Teknoloji ve Enerji" Paneli ve Networking Resepsiyonu, T.C. Dışişleri Bakanı Hakan Fidan, T.C. Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat,

T.C. Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, T.C. Sanayi Bakanı Fatih Kacır, **DEİK** Başkanı **Nail Olpak**, Büyükelçiler ve **İş Konseyi** Başkanlarının katılımlarıyla gerçekleşti.

YENİ JEO-EKONOMİK GELİŞMELER BİZİ BEKLİYOR

DEİK'in mottosu olan ticari diplomasisinin değerli paydaşları Büyükelçiler ile küresel diplomasinin tüm detaylarını ele aldıklarına dikkat çeken **DEİK** Başkanı **Nail Olpak** değerlendirmede bulundu. 14 yıldır aralıksız gerçekleştirilen Büyükelçiler Konferansı'nın küresel diplomasinin tüm detaylarıyla ele alın-

dığı, geçmiş yılların muhasebesinin yapıldığı ve yeni hedeflerin oluşturulduğu büyük bir organizasyon olduğunu belirten Olpak "Tüm dünyaya yayılmış 152 **İş Konseyimiz** ile büyükelçilerimizin; tespit, teklif ve değerlendirmelerinin yapıldığı bu konferansın bir parçası olmaktan mutluluk duyuyoruz. 1980'li yıllarda ekonomimizin yurt dışına açılması, ihracatımızın artıp sanayi kapasitemizin gelişmesi ile 200'den fazla ülkeye 4000'den fazla ürün satan bir ülke haline geldik. Son 20 yılda ise, enerjide, ulaşımda, savunma sanayiinde, sağlıkta ve daha birçok alanda yapılan yatırımlar önemli bir alt yapı sağladı. **DEİK** olarak, **DEİK/Dünya Türk İş Konseyimiz** (DTİK) ile tüm dünyaya yayılmış Türk diasporamızla birlikte ülkemizi her platformda en iyi şekilde temsil etmek için küresel ölçekte çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Bölge ve ülke bazlı stratejik hedefler doğrultusunda ticari diplomasi faaliyetlerimize etkin biçimde devam ederken, Yatırım, istihdam, üretim, ihracat odaklı büyümede, katma değerli ve çevreci ürünlere odaklanarak ve kullanarak, ticari ilişkilerimizi her ülke ile daha üst seviyelere çekerek, yaşadığımız yüzyılın Türk yüzyılı olmasını sağlamak, ana hedefimiz" dedi.

TÜRKİYE-ABD ARASINDA HEDEF 100 MİLYAR DOLARLIK TİCARET

Türkiye-ABD ilişkileri 2023 yılında da olumlu yönde ilerlemeye devam ediyor. Türk Amerikan İş Konseyi (TAİK) ile Amerikan Şirketler Derneği'nden yapılan ortak açıklamaya göre, Türkiye ve ABD arasındaki ticaret hacmi son 12 ayda 31,3 milyar dolar düzeyine ulaştı

Artan yatırımlar ve Türkiye pazarına yeni giren ABD'li şirketlerin farklı sektörlerde yönelik ilgisi ile geçmişi 200 yıla yaklaşan ilişkiler, 2023'ün ilk yarısında ivme kazanmayı sürdürdü. Açıklamada görüşlerine yer verilen AmCham Türkiye Yönetim Kurulu Başkanı Tankut Turnaoglu, Türkiye-ABD arasında geçmiş uzun yıllara dayanan güçlü ilişkinin, dünyadaki en önemli ve köklü stratejik ilişkiler arasında yer aldığını belirterek, ticaret ve yatırımın iki ülke arasındaki stratejik ilişkiyi kilit nitelikte önem taşıdığına dikkati çekti. Turnaoglu, AmCham Türkiye olarak, Türkiye ekonomisine yıllık 60 milyar dolar katkı sağlayan 125 ABD merkezli şirketi temsil ettiklerini ve ana hedeflerinin Türkiye'yi global pazarlara taşıyan bir güç olmak olduğunu bildirdi.

ÖNCELİKLERİMİZ BELLİ

Türkiye ve ABD arasında ilişkilerin her geçen gün gelişmeye devam ettiğini belirten Turnaoglu, AmCham Türkiye'nin 5 önceliği kapsamında gözlemledikleri gelişmeleri şöyle sıraladı: "Ülkemizdeki ABD yatırımları ve ticaretini geliştirme önceliğimiz kapsamında, ikili ticaretin 100 milyar dolar düzeyine ulaşması hedefine katkı sağlamayı sürdürüyoruz. Son 12 ayda Türkiye- ABD arasındaki ticaret hacmi 31,3 milyar dolar düzeyinde gerçekleşirken bunun 15,9 milyar dolarını ihracat, 15,4 milyar dolarını ise ithalat oluşturdular. Her zaman belirttiğimiz gibi Türkiye, dünya genelinde az sayıda ülkenin

sahip olduğu bir potansiyele sahip. ABD firmalarının devam eden yatırımları da bu görüşü destekliyor.

110 MİLYON DOLARLIK YATIRIM

Üyelerimizden Mondelez International, son 5 yılda 110 milyon dolar yatırım olarak Türkiye'den ABD'ye yüksek sağlık standartlarına uygun 60 milyon dolardan fazla ürün ihracat etti. Gıda sektöründe Türkiye'den çevre ülkelere ihracat hedefiyle yapılan 100 milyon dolarlık bir diğer önemli yatırım ise Kraft Heinz tarafından gerçekleştirildi. PwC ile birlikte hazırladığımız, Türkiye'ye gelen Amerikan yatırımını

inceleyen rapora göre, Amerikan şirketleri genel olarak uzun vadeli yatırımlar yapıyor ve yatırım kararlarını 7-10 yıllık perspektiflerle gerçekleştiriyor. Geçtiğimiz yıl oyun ve perakende gibi birçok sektörde start-up ekosistemine satın almalarla giriş yapan Amerikan şirketlerini de gözlemledik. Bunun en güzel örneği olarak halka arz ile birlikte 60 milyon dolar civarında yeni bir kaynak yaratan Üyemiz Martı Teknoloji, New York Borsası'nda 13 Temmuz'da gong çaldı."

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÖNE ÇIKIYOR

Turnaoglu, AmCham'ın ikinci

önceliği olan Türkiye'nin bölgesel merkez olarak rolünün güçlendirilmesi konusunda Orta Asya ve Kafkasya bölgeleriyle karşılıklı ilişkilerin geliştirilmesini önemsediklerini kaydetti. Türkiye'de bulunan Amerikan şirketlerinin bir bölümünün Türkiye'yi bölgesel bir merkez olarak konumlandığını belirten Turnaoglu, "Öyle ki derneğimizde bulunan yaklaşık 20 üyemiz Üyemiz Türkiye'den 80'e yakın ülkeyi yönetiyor. Ekosistemimizde bulunan Türk firmalarının küresel değer zincirine daha fazla katılımını sağlamayı hedeflediğimiz üçüncü önceliğimiz kapsamında da çalışmalarımızı sürdürüyoruz."

MISIR İLE HEDEF 5 YILDA 15 MİLYAR DOLAR

AYDINLIK
GÜNLÜK
GAZETE
ULUSAL

Tarih: 02.08.2023
Sayfa: 6
Tiraj: 1574
StxCm: 60,85

1/1

Mısır ile hedef 5 yılda 15 milyar dolar

TİCARET Bakanı Ömer Bolat ve beraberindeki Türk iş insanları heyeti ve bakanlık bürokrasisi, Mısır Ticaret ve Sanayi Bakanı Ahmet Samir Saleh ile bir araya geldi. Bakan Bolat görüşme sonrası yaptığı açıklamada, “Ülkelerimiz arasındaki ticari ve ekonomik ilişkileri değerlendirdik, ekonomik ilişkilerimizde yeni bir yol haritası belirledik. Mısır ile karşılıklı ticaretimizi 5 yıl içinde 15 milyar dolara ulaştırmayı, Serbest Ticaret Anlaşmamızı geliştirmek için Ortak Komite Toplantımızı gerçekleştirmeyi, yatırımlar ve müteahhitlik hizmetlerindeki işbirliğimizi geliştirmeyi, yerel paralarda ticaret imkanlarını araştırmayı kararlaştırdık.” dedi.

TÜRK HEYET KAHİRE'YE GİDECEK

Toplantıda alınan kararları takip etmek üzere Yüksek Düzeyli Ticari İş-

tişare Mekanizması çerçevesinde kısa süre içinde Kahire’de bir araya gelecekleri bilgisini veren Bakan Bolat, “Konuşum Bakanla birlikte, ayrıca Türkiye ile Mısır’dan iş dünyası kuruluşlarının başkanlarının katılım sağladıkları çalışma toplantısı gerçekleştirdik. Mısır ile Türkiye arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesine yönelik özel sektör görüş ve değerlendirmelerini dinledik.” diye konuştu.

AYDINLIK'IN YAYINLARI ETKİLİ OLDU

Toplantıya Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu da katıldı. Hisarcıklıoğlu geçen yıl ekim ayında Mısır İskenderiye’de Akdeniz Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği 40. ve İskenderiye Ticaret ve Sanayi Odası’nın 100. yılı münasebetiyle düzenlenen **İS Forumu**’nda Türkiye - Mısır arasındaki iktisadi, ticari ilişkilerin

geliştirilmesi için görüşlerini atarmıştı. Aynı günlerde düzenlenen İslam İşbirliği Teşkilatı Tahkim Merkezi İcra Kurulu toplantısına da katılan Hisarcıklıoğlu, Mısır İç Ticaret ve Tedarik Bakanı Aly El Meselhy’le bir araya gelmiş ve Türkiye ve Mısır ticari ilişkilerini değerlendirip, Mısır’da yatırım yapan firmalarımızın taleplerini dile getirmişti. Geçen aylarda İDDMIB ve ARMATÜR Derneği de Mısır’a bir heyet düzenlemişti. İki ülke geçen ay büyükelçi atamalarını yaparak diplomatik ilişkileri yeniden normal seviyeye çekti. Aydınlik, geçen süreçte Mısır ile ilişkilerin normalleşmesinin Türkiye’nin Doğu Akdeniz’deki çıkarları için olmazsa olmaz olduğunu yaptığı yayınlarla kamuoyuna aktarmıştı. Vatan Partisi Genel Başkanı Doğu Perinçek’in de ilişkilerin normalleşmesi konusunda yaptığı açıklamalar Mısır medyasında yankı bulmuştu.

+

"100 MİLYAR \$ TİCARET HEDEFİ İÇİN 13.YATIRIM KONFERANSINI EYLÜLDE YAPACAĞIZ

DÜNYA
HAFTADA 6 GÜN
GAZETE
ULUSAL

Tarih: 01.08.2023
Sayfa: 10
Tiraj: 27000
StxCm: 30,51

1/1

"100 milyar \$ ticaret hedefi için 13. Yatırım Konferansı'nı eylülde yapacağız"

Türkiye-ABD ilişkilerinde hedef 100 milyar dolarlık ticaret hacmi... Türk Amerikan İş Konseyi (TAİK) Başkanı Mehmet Ali Yalçındağ temmuz ayındaki NATO Zirvesi'nin Türkiye-ABD ilişkilerinde yeni bir süreci başlattığını belirtti.

İkili ticari ilişkilerinin mihenk taşlarından biri olan savunma sanayi alanındaki iş birliğinin hızlanacağını kaydeden Yalçındağ, şu ifadeleri kullandı: "Geçenlerde 50 Amerikalı iş insanının İDEF 2023'e katılması, ABD'nin de savunma sanayisinde iş bir-

liğine açık olduğunu bize hissettiriyor. TAİK olarak, yıl sonuna doğru düzenleyeceğimiz 39'uncu Amerikan Türk Konferansı'nda Türk savunma sanayi firmalarına kendilerini daha yakından tanıtmaya fırsatı sunarak, olumlu havaya katkıda bulunacağız."

"Türkiye ve ABD arasında belirlenen 100 milyar dolarlık ticaret hacmi hedefi için atacağımız ilk adım 19-20 Eylül tarihlerinde gerçekleştireceğimiz 13'üncü Türkiye Yatırım Konferansı olacak."

"Konferansın ilk günü Hazine ve Maliye Bakanımız

Mehmet Şimşek'i ve Merkez Bankası Başkanımız Hafize Gaye Erkan'ı ABD'nin önde gelen finans çevreleri ile bir araya getireceğiz. İkinci gününde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ı Fortüne 100'deki 25 ABD'li şirketin CEO'su ile buluşturacağız."

EKONOMİK İSTİŞARE TOPLANTISI'NDAN MEMNUN AYRILAN İŞ DÜNYASI:

Tesis edilen güven, istikrar ve kararlılıkla sürmeli

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz ile 6 bakan, iş dünyası temsilcileriyle bir araya geldi. Toplantıda ekonomiye dair sorunlar ve beklentiler masaya yatırılırken, iş insanlarının çözüm önerileri de dinlendi. 'Bir ilk' olan toplantıdan memnun ayrılan iş dünyası temsilcileri, istikrar ve kararlılık vurgusu yaptı.

'Enflasyonla mücadele sabır ve ısrar gerektiriyor'

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, "İthal ürünleri yurt içinde üreterek, daha fazla ihracat yaparak, sadece mal değil daha fazla hizmet ihracatı da yaparak, döviz kazandırıcı faaliyetlerin geliştirilmesi gerekiyor" dedi. Toplantıdan sonra açıklama yapan Yılmaz, dünyanın ve Türkiye'nin zorlu bir dönemden geçtiğini belirterek, toplantıda zorlukların yanı sıra sürecin getirdiği fırsatların da ele alındığını söyledi. Yılmaz, kamu ve özel sektörün ortak temel hedefinin istikrar içinde büyümek, kalkınmak ve sosyal refahı artırmak olduğunu vurgulayarak, büyümeyi istikrarlı bir şekilde ve istikrarlı bir ortamda gerçekleştirmenin önemli olduğunu kaydetti. Ekonomiye ilişkin hedeflere, serbest piyasanın ve rekabetin esas olduğu, güçlü işleyen bir hukuk sistemi içinde ulaşılması gerektiğine dikkati çeken Yılmaz, toplantıda bu çerçevede finansal istikrar ve fiyat istikrarının önemine işaret edildiğini aktardı. "Enflasyonla mücadele ve fiyat istikrarı, sadece ekonomik değil,

sosyal anlamda da son derece kıymetli. Enflasyonla mücadele edilmesi, bunun da sabırla, ısrarla yapılması gerektiği noktasında genel bir fikir birliği olduğunu ifade edebirim" diyen Yılmaz, belirsizliklerin artırılmasının ekonomi için son derece kıymetli olduğunu dile getirdi. Yılmaz, Eylül ayında kamuoyuyla paylaşılacak Orta Vadeli Program (OVP), ekonomideki öngörülebilirliğin artırılması yönünde önemli bir işlev göreceğini belirterek, "Enflasyonla ilgili olarak girdi maliyetlerini düşürücü, aracı maliyetlerini azaltıcı, arzı artırıcı politikaların yine önemli üzerinde duruldu" diye konuştu.

Nurdoğan ARSLAN ERGÜN

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, 2023 yılı ikinci yarısına ilişkin Ekonomi ve İstisare Toplantısı'nda iş dünyasının temsilcileri ile Ankara'da bir araya geldi. Ticaret Bakanlığında yapılan ve mevcut ekonomiye dair sorunların masaya yatırılıp gelecek dönem projeksiyonların çizildiği toplantıya Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, Ticaret Bakanı Ömer Bolat, Enerji Bakanı Alparslan Bayraktar, Çalışma Bakanı Vedat İşkan, Sanayi Bakanı Fatih Kacır ve Turizm Bakanı İbrahim Yumaklı da katıldı. İş dünyasından 24 çatı örgüt temsilcisinin katıldığı toplantıda, her bir temsilcinin sektörleriyle ilgili sıkıntıları anlattığı ve çözüm önerilerinin dinlendiği bildirildi. Ekonomi adına bunu "bir ilk" olarak yorumlayan iş dünyası temsilcileri, özellikle güven tesis edilmesi adına atılan bu adımı 'şimdilik' ikna edici bulsa da istikrar ve kararlılık istiyor. Toplantıya TOBB, DEİK, TİM, TESK, MÜSİAD, TÜMSİAD, ASKON, TÜR-SAB, TÜMSİAD, TMB, ÜND, İTO, İŞO, ATO, ASO, MESİAD, İGİAD,

Toplantıda gündeme gelen konu başlıkları

- Fiyat istikrarı ve finansal istikrar
- Enflasyonla mücadele
- Serbest piyasa, rekabet koşulları, güçlü hukuk
- Belirsizliğin azaltılarak OVP ile öngörülebilirliğin artırılması
- Deprem harcamaları hariç, Türkiye'nin Maastrich kriteri ile yoluna devam etmesi
- Bütçedeki gelir tedbirlerin yanı sıra harcamalı tedbirlerinin alınması
- Kamuda daha fazla tasarruf
- Cari açığı düşürmeye dönük tedbirler
- Toplumdaki vergi reformu ve doğrudan gelirlerin artırılarak sistemin sadeleşmesine yönelik beklentiler
- KOBİ'lerin finansmana erişimindeki yaşadığı güçlükler
- Krediler, uygulanan para politikaları
- Yapsal reformlar

TAMPE, BMD, PERDER, GPD, TÜRES, KONUTDER ve e-ticaret temsilcileri katıldı. Bundan sonraki süreçte de bu toplantıların belli aralıklarla tekrarlanacağı, bir sonraki toplantının Sanayi Bakanı Mehmet Fatih Kacır ev sahipliğinde yapılacağı açıklandı.

ATO Başkanı Gürsel Baran:

Katma değerli üretim ve markalaşma desteklenecek

Ankara Ticaret Odası (ATO) Başkanı Gürsel Baran, Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Cevdet Yılmaz başkanlığında 2023 Yılı 2. Yarıyıl Ekonomi ve İstisare Toplantısı'na ilişkin, "Bugünkü toplantıdan çıkan sonuç şudur ki hükümetimiz tekstil ve sanayi alanında markalaşmamız için önümüzdeki dönemde destek verecek" dedi. Finansmana erişim konusunda Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in birkaç ay içerisinde yapılacak düzenlemelerle yol alınacağı, bu konuda biraz daha rahatlanacağını söylediğini anlatan Baran, "İnanıyorum ki birkaç ay içerisinde, bugün konuştuğumuz konuların bir kısmını artık konuşuyor olmayacağız" dedi. Toplantıda konuşulan en önemli konuların başında katma değerli ihracat ve markalı üretim geldiğini belirten Baran, şunları kaydetti: "Toplantıda, markalaşma ile ilgili destekler verilmesini talep ettik ve bu önerimiz kabul edildi. Bizim üreticimizin

artık yurt dışındaki markalara hizmet etmek yerine kendi markalarımızı oluşturarak kendimizi hizmet etmek ve kendi karlılığımızı katma değerimizle buluncayağı girişimlerde bulunacağız. Hükümetimizin (yeterli) bu girişimlere destek ve teşvik vereceklerini söylediler. Her alanda olduğu gibi tekstil ve sanayi alanında da markalaşmaya ihtiyacımız var. Bugünkü toplantıdan çıkan sonuç şudur ki hükümetimiz tekstil ve sanayi alanında markalaşmamız için önümüzdeki dönemde destek verecek. Bu markalaşmayla illeke ekonomisine önemli oranda katkı sağlayacağımızı üreketen inanıyorum."

Güven tesis edilmesine önem veriliyor

İstisare toplantısını 'son derece verimli' olarak değerlendiren Türkiye Seyahat Acentaları Birliği (TÜRSAB) Başkanı Firuz Bağlıkaya: "6 Bakan ve Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı ile tüm sektörlerin güncel sorunları masaya yatırıldı. Toplantıların bundan sonrada belli aralıklarla yapılacağı ifade edildi. Kararlılık, istikrar, güven tesis edilmesine önem veriliyor. Bunlar sağlandığı takdirde Türkiye'nin üstesinden gelebileceği sorun yok. Buna inanıyoruz" dedi.

Kalıcı tedbirlerin alınması önemli

TESK Genel Başkanı Bendevi Palandöken esnaf ve zanaatkar ile tüm çalışanların haklarıyla ilgili değerlendirmelerin yapıldığını ifade ederek, "Yüksek enflasyonun düştürülmesiyle ilgili alınacak tedbirler ve finansmana ulaşımındaki zorlukların giderilmesiyle ilgili sorunlar, yine aynı şekilde haksız rekabette ilgili yapılacak düzenlemeler toplantının en önemli maddelerinden" dedi.

Çözüm önerilerimiz dinlendi

Tüm Restoranlar ve Turizmciiler Derneği Başkanı Ramazan Bingöl, toplantıda her temsilcinin kendi sektöründeki sorunları masaya yatırarak, "Toplantı verimli geçti. Hazine ve Maliye Bakanımızda KDV'yle ilgili sıkıntılarımız, kıdem tazminatlarının enflasyona etkisi ve gıda ısrafını, ette Türkiye'nin artık küçükbaş hayvan üretimine dönüşmesi gerektiğini aktardık" dedi.

PANAMA KANALI'NDA BEKLEME 5 KAT ARTTI

DÜNYA
HAFTADA 6 GÜN
GAZETE
ULUSAL

Tarih: 25.08.2023
Sayfa: 11
Tiraj: 27000
StxCm: 145,74

2/2

32
2 Eylül'e kadar
günlük geçişine izin
verilen gemisi sayısı

80
Panama Kanalı'nın
uzunluğu (km)

Panama Kanalı'nda bekleme süresi 1 ayda 5 katına çıktı

Kuraklık yüzünden dünyanın deniz ticaretinin yüzde 6'sını gerçekleştiren Panama Kanalı'nda yük gemilerinin geçişlerinin sınırlandırılmasıyla ilgili kriz devam ediyor. Atlantik Okyanusu'nu Pasifik Okyanusu'na bağlayan kanalda 2 Eylül'e kadar sadece 32 geminin geçişine izin var.

Amerikalı denizcilik uzmanları, Orta Amerika ülkesi Panama'yı "koşa koşa gelen krize karşı önlem almamak"la suçladı. Freightwaves adlı haber sitesine göre,

haziran ayında başlayan ve aşırı sıcaklar ve kuraklığı tetikleyen El Nino hava olayları, ülkede ilk etkisini temmuz sonunda göstermeye başlamıştı. Verilere göre, Pasifik'ten Atlantik'e geçecek bir geminin ağustos ayındaki bekleme süresi 11.5 güne çıktı. Bu, temmuzdaki bekleme süresinin tam 5 katı. Ağustosta Atlantik'ten Pasifik'e geçmek için bekleme süresi de 9.7 güne yükseldi. Bu da temmuz verisinin tam 4 katı.

Panama, dünyanın en yağışlı 5'inci ülkesi. Ancak El Nino yüzünden

ülkede üç aydır yağış yok. Su seviyesinin azalmasından dolayı özellikle yüksek tonajlı gemiler bekletiliyor. Panama Kanalı'nı en çok kullanan ülke ise yüzde 73'lük bir oranla ABD...

Amerikalı yetkililer, "Şu an kriz yok. Çünkü ABD'li lojistik şirketleri, Panama Kanalı'nı ithalat için değil, ihracat için kullanıyor. Bu nedenle kısa vadede ABD için de gıda fiyatlarının etkilenmesini beklemiyoruz" derken, yine de Panama yönetimini "su seviyesine önlem almamak"la suçladı.

"Panama'da yaşanan geçiş sınırlaması kışa kadar sürebilir"

DEİK Türkiye-Orta Amerika ve Karayipler İş Konseyi Başkanı Mustafa Necati Işık, Panama Kanalı'nda kuraklık nedeniyle gemi geçişlerinin sınırlandırılmasını değerlendirdi. Küresel

ticaretin yüzde 80'inin gerçekleştiği okyanus taşımacılığı endüstrisinin iklim değişikliği risklerinden ciddi bir şekilde etkilenmeye başladığını belirten Işık, "Orta Amerika'nın en güney ülkesi Panama'da yer alan ve Atlas Okyanusu ile Büyük Okyanus'u 77 ki-

ca bir kısmı geri dönüştürülen yaklaşık 50 milyon galon su gerektiriyor" dedi. Bu tedbirlerin kanalı kullanan gemileri yük miktarlarında değişikliğe zorladığını, taşımacılıkta zamli fiyatları da ister istemez beraberinde getirdiğini kaydeden Işık, "Zamlarla birlikte ABD ve Çin arasındaki spot nakliye fiyatlarının yüzde 40'a kadar yükseldiğini gördük. Sürecin birkaç aya kadar bu şekilde devam edeceğini öngörüyoruz. Bununla beraber, DEİK Türkiye-Orta Amerika ve Karayipler İş Konseyi olarak, ilgili Panama makamlarıyla birlikte tertip etmeyi planladığımız etkinliklerin Eylül 2023'te DEİK Merkezinde gerçekleştirmeyi tasarladığımız ProPanama Tanıtım Toplantısı gibi mevcut durumdan etkilenme potansiyeli bulunuyor" diye konuştu.

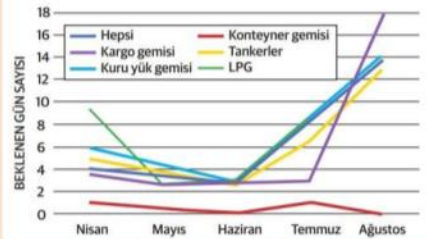

Mustafa Necati Işık

metre uzunluğuyla birbirine bağlayan kanalin su seviyesi, dünyanın en yağışlı beşinci ülkesinde yağışların radikal bir şekilde düşmesi yüzünden yoğun kuraklığa bağlı olarak düştü. Yaklaşık 170 ülkenin ticaret trafiğini etkileyen Panama Kanalı'nın yönetimi kargo gemilerinin taşıdığı yüklerle sınırlama getirmenin yanında, günlük gemi geçişlerini de düşürdü. Çünkü her geçiş, yalnız-

vam edeceğini öngörüyoruz. Bununla beraber, DEİK Türkiye-Orta Amerika ve Karayipler İş Konseyi olarak, ilgili Panama makamlarıyla birlikte tertip etmeyi planladığımız etkinliklerin Eylül 2023'te DEİK Merkezinde gerçekleştirmeyi tasarladığımız ProPanama Tanıtım Toplantısı gibi mevcut durumdan etkilenme potansiyeli bulunuyor" diye konuştu. ● Nurdoğan ARSLANERĞÜN

Pasifik'ten Atlantik'e bekleme süresi

Panama paniği

Atlas Okyanusu'nu Pasifik Okyanusu'na bağlayan Panama Kanalı'nda kuraklık nedeniyle gemi geçişleri sınırlandırıldı, yüzlercesi mahsur kaldı. Ülkenin kaybı 200 milyon dolar. Uzmanlar endişeli: Yağılma, önce alternatif yollara yönelmek zorunda kalacak deniz taşımacılığı şirketlerini, ardından da maliyetlerin artmasından ötürü tüketicileri vurabilir.

300
2022'de Panama Kanalı'ndan geçen yük (milyon ton).

14.239
Geçen yıl kanalda yapılan transit geçiş sayısı.

39
2022'de 1 günde geçen gemi sayısı.

Orta Koridor'un önemi artar

Panama Kanalı'nda yaşanan kuraklık sebebiyle dünya ticaretinde akama yaşanması tehlikesi, güdülerin yeniden alternatif ticaret güzergahlarına yönelmesine yol açtı. Söz konusu gelişmeler, Perkin'den Londra'ya uzanan ve yıllık 600 milyar dolarlık ticaret trafiğini kaplında yer alan Orta Koridor'u da daha değerli hale getirdi. Aya ile Avrupa arasında ticaret ve ulaşım, üç ana kordondan sağlanıyor: Rusya'nın içinde bulunduğu "Kuzey Koridoru", İran üzerinden geçen "Güney Koridoru" ve Türkiye ile ek olarak Güney Koridoru da İran'a yönelik ambargolar ve

"Türkiye için fırsat olabilir"

Uzmanlar, uluslararası ticaret sistemlerinde yaşanan bozulmalara karşı alternatif aramanın ve yaratmanın önemini anıttı. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Maliye Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Safak Ertan Çomaklı, Türkiye'nin de içinde yer aldığı Orta Koridor olarak adlandırılan rotanın, Çin merkezli İran ile, Avrupa ve Ortadoğu'ya karadan taşınan en uygun yol olduğunu ifade etti. "Kanal İstanbul Projesi, bu strateji rotanın bir parçası. Süveyş'te yaklaşık 6 milyar dolar üzeri, Panama'da yıllık 2 milyar dolar ticaret hacmi getirirken, yapılırsa Kanal İstanbul'un yıllık getirisi yaklaşık 8 milyar dolar seviyesinde."

Yazar Üniversitesi İşletme Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Aylin Çelikkhan da "küresel değer zincirlerinin karmaşık doğası, kilit konumlardaki bozulma, küresel ekonomiyi için önemli bir etkiyi taşıyor. Hızla değişen dinamikler nedeniyle mevcut ticaret yollarında alternatifler aranıyor, bu anlamda fırsatlar doğuyor. Orta uzun vadede en etkili alternatif, hem denizden hem karadan oluşturulan ağlar ile Doğu Asya'dan batıya, Orta Asya, Rusya, Kafkasya, Afrika ve Avrupa arasında bağlantılar kurmayı amaçlayan Rusak Yol Girişimi'dir. Afrika, Avrupa, Balkanlar, Ortadoğu, Kafkasya gibi pazarların merkezindeki Türkiye'nin jeopolitik önemi, projeye katkıda bulunabilir."

"Oluşacak etkiyi ölçmek için süreci takip etmek lazım"

UTİKAD Yönetim Kurulu Başkanı ve DEİK Lojistik İş Konseyi Başkanı Ayşen Ulusoy da Panama krizini şöyle değerlendirdi: "Su seviyesi düştüğü için Panama Kanalı'ndan geçen gemilerle ilgili sorunlar oldu. Özellikle draftı fazla olan ökme ve gaz gemileri 20 gün övarende beklemeye girdi. Ancak bu durum konteyner gemilerinde aynı şekilde değil, konteyner gemileri düzenli bir şekilde kanaldan geçtikleri için öncelikli olarak beklemeye girmeyecek. Özellikle kömür demir cevheri ve gaz, petrol taşıyan gemiler olumsuz etkilenmedi. Lojistik sektörü ne şekilde etkilenir, verimlilik düşer mi, Ö nedenle etkisini ölçmek için süreci takip etmemiz lazım. Panama ekonomisinin yüzde 40'ü kanal geçişinden sağlanıyor."

"Trafığın %73'ünü oluşturan ABD etkilenecek"

Yazar Üniversitesi İşletme Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Aylin Çelikkhan, Panama Kanalı'nda yaşanan tıkanıklıkla ilgili şöyle konuştu: "Panama Kanalı'na işletimeli doğrudan suyun mevcudiyetine bağlıdır ve bu nedenle kanal, yağış modellerindeki değişikliklere ve kuraklığa karşı oldukça savunmasız. 2023 yaz sezonunu geçen su seviyelerini karşılamak için Panama Kanalı yağış sezonunun da geçmesiyle birlikte geçişlerde gemi sayısı, büyüklüğüne ve su çekimine kısıtlamalar geldi. Kusurlar yanında yükselen geçiş ücretlerini de dikkate alırsak, bu durum armatörleri mesafeli-maliyet-zaman ağırlıklı kriterlerde karar vermeye itecek. Gemiler kanaldan geçmek için daha uzun süre beklemeye' tercih edecek veya yolluklarında zaman ve yakıt maliyeti ekleyen alternatif rotalar kullanacak. Tüm bunlar her zamanki gibi son kullanıcıya, yani tüketicilere yansıtılabilir. Özellikle "Yağma maliyeti haricinde diğer bir okurumuz da kuraklık, daha fazla derinleşecek, daha az mal arz ve daha yüksek fiyatlar demektir. Bu durumdan en çok etkilenen ve etkilenecek olan, Panama Kanalı'na en büyük kullanıcı olan, kanal trafiğinin yüzde 73'ünü oluşturan ABD'dir."

Mississippi'deki akşamın faturası 20 milyar dolar oldu "2022 ve 2023 yazı, uluslararası ticaret yollarının bazılarının geçilmesi hale gelmesine yol açacak şekilde kuraklıklara sahne oldu. Örneğin, Avrupa için önemli bir ulaşım bağlantısı olan ve yüzde 300 milyon ton'dan fazla yükün taşınmasına hizmet eden Ren Nehri'nin kuraklık sebebiyle su seviyesinde ciddi düşüşler oldu. Bu sebeple, gemilerin gelmesi ve gitmesi için gecikmeler yaşanacak, bazı gemiler ise kapasitelerinin sadece yüzde 25'i ile yük taşıyacak durumda kaldı. Yine 2022 yaz aylarında ABD'de her yıl 450 milyon tonun üzerinde yük taşıyan Mississippi Nehri, düşük su seviyeleri nedeniyle kanal derinleştirilmesi gerekse bile kademeli olarak kapatıldı. Bu akşamın maliyeti, tedarik zinciri ve ekonomiyi zarar 20 milyar dolar oldu. Yine 3 milyar ton'dan fazla yük taşıyacaklarına ve sahiliği olan Çin'deki Yangtze Nehri ise 1865 ton beri en düşük su seviyesine ulaşarak hidroelektrik krizine ve nakliyenin durmasına neden oldu. ● İZMİR

DIŞYÖNERE BAĞLI HAKAN ÇINAR: Dış ticarete maliyet artışı olarak yansıtılacak

Panama önemli bir bağlantı kanalı. Dolayısıyla burada yaşanan gelişmeler küresel ticareti direkt etkiliyor. Daha önce Süveyş Kanalı'nda yaşanan kriz küresel ticarete yansımaları hemen gördük, fiyatlar arttı. Panama Kanalı'ndan yıllık yaklaşık 14 bin tanker ve gemi geçiyor. Bu küresel deniz trafiğinin yüzde 6'sı demek. Oldukça ciddi bir hacim. Kanalın önemli bir hatta olması nedeniyle yarattığı etki ise hacinden daha büyük. Su anda geçiş yapan gemi sayısında yüzde 25'lik azalma oldu. Bu yüzde 25'in ticarete etkisi büyük olacak, maliyetler artacak. Özellikle pahada hull' olan tahıl gübrelere gruplarında bu etkiyi daha hissedeceğiz. Bekli olduğundan yavaşta değil ama etkisini göreceğiz. Pahada ağır ürünlerin gruplarında etkilerimiz daha az olacak. Kuraklığın etkisinin ne kadar süreceği de kestirilmiyor. Ama panzemden daha uzunsürecek. Sorunlar kadar çözümlerini biliyoruz. Kna bir süre sonra gemilerin geçmesi inşaat olabilir. Bekletilen 200 gemi birer kez konteyner taşıyor. Güneş 32 geminin geçebilmesi demek bekleyen gemi sayısının yüzde 10'a yaklaşması geliyor. Bu şekilde firmaların eli ele verip alternatif güzergahlar bakılmam gerekiyor. Ama su çok fazla da alternatif yok."

IHBİR Başkanı Kazım Taycı: Panama'daki bekleme, gıda fiyatlarına yansıtılacaktır

Panama'da yaşananlar Asya'da olduğu gibi Amerika'nın doğusu arasındaki ticari bağları zarar görmesine zarar verecek. Panama sadece bir kanaldan ibaret değil. Amerika kıtasının da hub noktası olduğu için hem kuzey hem de güney tarafına dağıtım alanı olarak kullanılıyor. Buradaki gemilerin birikmesi, özellikle hızlı teslimat gerektiren gıdaya olumsuz yansıtılacak. Sadece Ukrayna-Rusya arasında yaşanan suyuyla bağlantı gıda enflasyonu, son Tahıl Koridoru Antlaşması'nın iptal edilmesiyle yüzde 10'luk bir artış yaşanmasına neden oldu. Türkiye, bu bölgeye önemli ihracat başına sahip. Son 10 yılda Kolombiya, Venezuela ile bağlayan ihracat atığı SİL, Bolivya, Ekvador gibi Güney Amerika'nın bazı ülkelerinde hatta arttı. Pasifik Okyanusu ile Atlantik Okyanusu arasında geçit bir ticari bağlantı var. O bağları zarar görmeye başlayacak. Bu sürecin sürmesi, Türkiye'yi tercih edilen ülke konumuna da getirecek. Zira zaman, ihracatın en önemli ihtiyacı. Ürünlerin beklemesi, gıda ürünlerinin fiyatlarına yansıtılacak. Zaman uzadıkça da olumsuzluk daha da artış gösterecek."

TÜRK GİRİŞİMCİ VE PROFESYONELLER İSTANBUL'A BULUŞACAK

DÜNYA
HAFTADA 6 GÜN
GAZETE
ULUSAL

Tarih: 14.08.2023
Sayfa: 9
Tiraj: 27000
StxCm: 32,05

1/1

Türk girişimci ve profesyoneller İstanbul'a buluşacak

Dünya Türk İş Konseyi (DTİK) tarafından 15-16 Eylül'de İstanbul'da "Dünya Türk İş Konseyi Kurultayı" düzenlenecek. Konsey, yurt dışındaki başarılı ve girişimci ruha sahip çaba gösteren Türk girişimciler ile uluslararası şirketlerin karar mekanizmalarının başın-

daki Türk profesyonelleri bir araya getirmek için faaliyetlerini sürdürüyor. Yurt dışında yerleşik Türk iş dünyası arasında ticari ve ekonomik faaliyetleri geliştirerek Türk lobisini yurt dışında geniş kitlelere yaymayı amaçlayan DTİK, dünya genelinde yerleşik bir hayat süren Türk girişimcile-

rin sorunlarına çözüm getirmeyi ve Türkiye'nin yurt dışındaki imajını artırmayı hedefliyor.

Konsey başkanı Nail Olpak

Başkanlığını DEİK Başkanı Nail Olpak'ın yürüttüğü konseyin açılışının Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla ya-

pılması planlanıyor. Ticaret Bakanı Ömer Bolat ile Dışişleri Bakanı Hakan Fidan'ın yanı sıra çok sayıda da üst düzey ismin katılımı bekleniyor. Türk Devletler Teşkilatı (TDT) ülkelerinin ticaret ile ekonomiden sorumlu bakanlarının da etkinlikte yerini alması planlanıyor.

kapattı. 2023'te küresel ve ulusal ölçekteki bazı gelişmelerden olumsuz etkilenen sektörde, ilk yarıda geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 7,2 gerileyen ihracat 10 milyar dolar düzeyinde kaldı. Haziran ayından itibaren yukarı yönlü hareket eden kurun geldiği mevcut seviye ve ekonomi yönetiminin finansmana erişim konusunda yaptığı düzenlemelerin ihracata pozitif yansımaları olacağını söyleyen Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) ve İstanbul Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği (İHKİB) Başkanı Mustafa Gültepe, "Ancak kış sezonu siparişleri büyük ölçüde tamamlandığı için mevcut tablo ışığında 2022'deki hacme ulaşmamızı başarı olarak değerlendirebiliriz" diyor.

Yeni dönemde rekabetçiliğini kaybetmek istemeyen sektör, enflasyonist ortamın olumsuz etkilerini de üretimde verimliliği artırarak, tedarik kanallarını ve pazarda çeşitlendirerek en aza indirmeye çalışıyor. Hazır giyim ve konfeksiyonda 40 milyar dolar gibi iddialı bir ihracat hedefleri olduğunu belirten Gültepe, hedefe ulaşmak için markalı ve katma değerli üretimi artırmak gerektiğini belirtiyor. Ayrıca yeşil dönüşümü hızla tamamlamak gerektiğini belirten Gültepe, sözlerine şu şekilde devam ediyor: "Kısa vadede ise fuar katılımları, ticaret ve alım heyetleri organizasyonlarıyla pazar çeşitliliğimizi artırmaya çalışıyoruz. İşçilik maliyetlerimiz rakibimiz olan ülkelere göre çok yüksek. Emek yoğun olan sektöremize ilave istihdam destekleri verilmesinin rekabetçiliğimize pozitif yansıtacağını düşünüyorum."

TEKSTİL

■ KÜRESEL ÇEKİM MERKEZİ HEDEFİ

2022 yılında Cumhuriyet tarihi rekoru kırarak 12,9 milyar dolar değerinde ihracat gerçekleştiren tekstil sektörü ise 2023 yılının ilk yansında ise 5,9 milyar dolar ihracata ulaştı. Sektör, şubat ayında yaşanan deprem felaketinden çok olumsuz etkilendi. Bölgede tesisler zarar gördü. Hali hazırda yüzde 70 oranında üretim-

NAİL OLPAK / DEİK BAŞKANI

"Uzun vadeli finansmana erişim çok önemli"

"Küresel büyüme yüzde 3 civarında yatay seyrederken, yeni küresel ölçekli riskler de ortaya çıkabiliyor. Önümüzdeki dönem için orta vadeli düşündüğümüzde de bu görünüm hızla tersine çevrilemeyebilir. Öncelikle yeni yatırımlarla birlikte sanayide üretim kapasitemizi ve ürün çeşitliliğimizi artırmamız gerektiğini düşünüyorum.

Küresel durgunluk iddiaları karşısında yapacağımız en büyük hata üretimi durdurmak veya yavaşlatmak olacaktır. Yeni yatırımlar için de özellikle uygun maliyetli ve uzun vadeli finansmana erişim büyük önem taşıyor. Özellikle ihracatın finansmanı konusunda Türk Eximbank kaynaklarının güçlendirilmesi kritik öneme sahip. Yakın zamanda kaynağına 6,8 milyar TL destek alan Eximbank için, 265 milyar dolar mal ihracatı, 120 milyar dolar hizmet ihracatı ve yurt dışı müteahhlik sektörünü de birlikte değerlendirdiğimizde daha fazla kaynağa ihtiyaç var. Ayrıca artan maliyetlerin, yeni teşvik mekanizmaları ile ihracatçı üzerindeki yüklerinin azaltılması gerektiğini düşünüyorum."

ler devreye alındı. Tekstil sektörünü en çok etkileyen iki başlık enerji fiyatları ve asgari ücret artışı. Artan işçilik giderlerinin doğrudan firmaların maliyetlerine ve kârlılıklarına yansıdığını belirten İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği (İTHİB) Başkanı Ahmet Öksüz, "Üretim maliyetlerinin uluslararası ölçekte rekabet edebilme imkanlarını da göz önünde bulundurmalıyız. Bu çerçevede sektörün ve işverenin işçilik giderleri hususunda desteklenmesi gerektiğini değerlendiriyoruz" diyor.

Bununla birlikte kısa vadede en önemli gündem maddeleri sürdürülebilir ve katma değerli üretime odaklanmak. Üretim kabiliyeti ve sürdürülebilir üretim anlayışıyla küresel 'çekim merkezi' olarak konumlanacaklarını belirten Öksüz, bu kapsamda ihracatta pazar çeşitliliği sağlayacak heyetler ve fuarlar, katma değer artışı sağlayacak projeler ve tanıtım faaliyetleri hayata geçirdiklerini belirtiyor. Küresel ligdeki payını artırmak isteyen sektör, AB'deki pazar payını koruyarak alternatif pazarlarla rekabetçiliğini artırmayı hedefliyor. Avrupa Yeşil Mutabakatı normlarına üst düzey uyumu hedeflediklerini belirten Öksüz, "Katma değerli ihracat yolunda sürdürülebilir üretim ve tasarım gücü öne çıkan faktörler. Biz de İTHİB olarak çalışmalarımızı hep sürdürülebilirlik odağında gerçekleştiriyoruz" diyor.

Rusya'dan Türkiye'ye yatırımlar hızlandı

Ukrayna ile başlayan savaş Rus şirketleri globalde ciddi bir kısıp aldı. Kısıtlamaları aşmak üzere yurtdışı yatırımlara yönelik Rus şirketler, son 1,5 yılda Türkiye'de 2 binin üzerinde şirket kurdu. En son akaryakıt sektörüne yatırım yapan Ruslar, un sektörü başta olmak üzere gıda ve enerjide de girişimlerini sürdürüyor.

Rusya-Ukrayna savaşının 24 Şubat 2022'de başlamasının ardından Türkiye ve Birleşmiş Milletler (BM) arabuluculuğunda Rusya ve Ukrayna ile imzalanan tahıl koridoru açılımında gözler yeni bir anlaşmaya çevrilmiş durumda. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in geçen hafta telefon görüşmesi gerçekleştirilmesi ve Putin'in Türkiye'ye ziyareti konusunda mutabık kalındığının açıklanması, tahıl koridoru anlaşmasının devamı konusunda umutları artırdı. Buğday fiyatlarında anlaşmanın bitişyle yaşanan fiyat yükselişinin bugünlerde koridorun olduğu zamanki rakamlara çekilmesi de bu beklentinin güçlendiğini gösteriyor.

GIDA, ENERJİ VE TURİZM

Karadeniz tahıl anlaşmasının devamına yönelik beklentiler bir yana, Rus menşeli şirketlerin Türkiye üzerinden ticaret yapma girişimlerinin de daha hızlandırdığı görülüyor. Sadece şirket kurulumu değil, Rus şirketlerin Türkiye ilgisi doğrudan yatırımlarla da yükselişe geçti. En son 77 ilde toplam 570'ten fazla satış noktası bulunan Aytemiz Akaryakıt, 320 milyon dolar bedelle Rus merkezli petrol ve doğal gaz şirketi Tatneft tarafından satın alındı. Bu satın alma girişimlerinin önümüzdeki süreçte de devam edeceği, gıda ve enerji başta olmak üzere Rus şirketlerin Türkiye ilgisinin artarak süreceği belirtiliyor.

Bankacılık işlemlerinde yaşadıkları zorluklar nedeniyle Rus şirketlerin Türkiye'de şirket kurarak ilerleme yönünde bir yaklaşımı olduğunu belirten Taban Gıda CEO'su Hasan Hacıhaliloğlu, "Her geçen gün para tahsilatı konusunda zorlanıyorlar. Rus şirketler ticarete devam edebilmek adına bu girişimleri hızlandırıyorlar. Özellikle ihracatçı Rus şirketler burada şirket kurarak ilerliyorlar" diyor.

"RUS TARAFI İLE BİR ARAYA GELİYORUZ"

Rusların Türkiye'ye artan ilgisi gayrimenkulün yanı sıra şirket satın alma birleşme girişimleriyle hızlanırken, şirket kurma yönündeki adımlar da yükselişe geçen bu eğilimi gösteriyor. TOBB'un şirket kuruluş istatistiklerine göre bu yılın ilk altı ayında Türkiye'de en fazla Ruslar şirket kurdu. İlk altı ayda Ruslar 463 şirket kurulumu gerçekleştirdi. Son 1,5 yılda Rus sermayesi ile Türkiye'de kurulan şirket sayısı ise 2 bine ulaştı.

DEİK/Türkiye-Rusya İş Konseyi Başkanı İzzet Ekmekçi, Rusya'nın kilit bir enerji tedarikçisi konumunu güçlendirmek, alternatif enerji kaynakları keşfetmek ve yenilenebilir enerji teknolojilerine yatırım yapmak için enerji kaynaklarını güçlendirmeye devam edebileceğine işaret ediyor. Rusya'nın rekabet edebilirliği ve ekonomik çeşitliliği artırmak için araştırma ve geliştirmeye yatırım yapma, yenilik ekosistemlerini teşvik etme ve teknoloji odaklı endüstrileri teşvik etme fırsatlarına odaklandığını

TÜRKİYE'DE KURULAN YABANCI ŞİRKETLER

kaydeden Ekmekçi başı, Türkiye'nin Rusya ile olan ticaretinde net ithalatçı konumunda olduğunu hatırlatıyor. 2022 yılında Türkiye'nin Rusya'ya ihracatı bir önceki yıla göre yüzde 61 artarak 9,3 milyar dolara seviyesine yükseldi. Türkiye'nin Rusya'dan ithalatı ise yüzde 104 yükselerek 58,8 milyar dolar oldu. İthalatın 41,6 milyar dolarlık kısmı enerji ithalatından oluşuyor. İzzet Ekmekçi başı, Türkiye-Rusya **Konseyleri** Ortak Toplantıları ile iki ülkenin önde gelen iş insanlarını, resmi kurum yetkililerini bir araya getirdiklerini ve Türkiye'deki doğrudan yatırımları artıracak çalışmalar yaptıklarını vurgulayarak, "İki ülke arasında ticari ilişkilerin daha da artması için inşaat, enerji ve turizm gibi farklı alanlarda toplantılar gerçekleştiriyoruz" diyor.

"KRİZ ÇİN'E YARADI"

Rus-Türk İşadamları Birliği Başkanı Naki Karaaslan ise tahıl koridorundaki gelişmelerin çok önemli olduğunu söylüyor. Koridor anlaşmasının karşılıklı uyum içinde yürütülen bir süreç olduğunu aktaran Karaaslan, "Siyasi hava yatırımları da etkiliyor. Rus yatırımcılar da güven arıyor. Tabii şunu söylemek gerekiyor: Yaşanan bu krizin kaymağını Çinliler yiyor. ABD aslında Rusya'ya yönelik bu adımları atarak Çin'i besledi. Yaşanan krizle Rus şirketlere uygulanan kısıtlamalar, buna karşılık Avrupa ülkelerinin artan gaz maliyetleri Çin'e yaradı ve otomotiv beyaz eşya gibi alanlarda Çin gücünü artırdı" diyor.

Yatırımın yarısı gayrimenkule geliyor

Türkiye'ye 2022 yılında 13,3 milyar dolarlık bir uluslararası doğrudan yatırım (UDY) girişi gerçekleşti. 2023'ün ilk beş ayına bakıldığında ise 4,4 milyar dolarlık bir gerçekleştirme ile geçtiğimiz yılın aynı dönemine oranla yüzde 16 düzeyinde bir azalma oldu. Ancak, YASED Başkanı Engin Aksoy, yıl sonuna kadar 7,1 milyar dolarlık yatırım sermayesi girişinin gerçekleşebileceğini ifade ediyor. Türkiye'ye uluslararası doğrudan yatırımların kompozisyonuna bakıldığında gayrimenkulün yüzde 50'ler bandında yer aldığını dile getiren Aksoy, şöyle konuşuyor: "Bu durum bizi Türkiye UDY stratejisinde de ifade edilen nitelikli UDY tanımı ve hedefinden uzaklaştırıyor. 13,3 milyar doların 6,8 milyar doları yatırım sermayesi şeklinde gerçekleşti. Bu yatırımlarda da AB yüzde 67'lik payları ile en büyük kaynak olmaya devam etti."

"UN FABRİKASI KURABİLİRLER"

Rus şirketlerinin Türkiye'ye olağan yatırım yapma isteklerinin tahıl koridorundan etkilenmeyeceğini aktaran Uluslararası Un Sanayicileri ve Hububatçılar Birliği (IAOM) Avrasya Başkanı Eren Günhan Ulusoy ise Rus şirketlerinin, bu karar öncesinde de zaten dost ülkeler olarak tanımlanan ülkeler arasında yer alan Türkiye'ye yatırım yapmak için çalışmalarına başladıklarını söylüyor.

Öte yandan son dönemlerde özellikle İskenderun Limanı civarları başta olmak üzere farklı liman şehirlerinde Rus şirketlerinin 30 bin-40 bin civarı yüksek tonajlarda getirdikleri Rusya menşeli buğdayı Türkiye'de depoladıklarını aktaran Ulusoy, "Burada depo ettikleri ürünlerini Türkiye'nin iç piyasasında satışı sürdürdüklerini görüyoruz. Bunun dışındaki yatırımlara örnek olarak ise birkaç Rus şirketinin Rusya menşeli buğdaylarını ülkemize getirmesinin akabinde ham maddenin işlenip un olarak Türkiye piyasasına sunmak üzere ülkemizde bir fabrika kurma fikri olduğunu da görüyoruz" diyor.

Buğdayda beklentiler pozitif

Tahıl koridorundaki gelişmelerin buğday fiyatı ve ihracatına dair etkisi konusunda ise öngörüler pozitif. Koridorun kapanmasına karşılık Türkiye'nin ihracatında bir gerileme veya fiyatlar konusunda hızlı çıkışlar beklenmiyor. Eren Günhan Ulusoy, koridorun Ukrayna menşeli malların sağlıklı temini için güvence sağladığını ve tahıl koridorunun kapanmasıyla Rusya'dan tahıl temininin çıkışında bir problem yaşanmayacağını iletiyor. Ulusoy, Rusya'dan teminde aksamalar olmadığı takdirde Türkiye'nin un sektöründeki ihracatında azalmanın olmayacağını belirtiyor. Hasan Hacıhaliloğlu ise fiyatların koridorun açık olduğu seviyelerde olduğunu ve küresel piyasalarda hızlı bir çıkış beklemediğini aktarıyor. Ancak Hacıhaliloğlu, iç pazarda kur ve enflasyon etkisi nedeniyle fiyat artışları olabileceği konusunda da uyarıyor.

Suşi depremi

EKONOMİ NOTLARI

Sefer LEVENT
slevent@hurriyet.com.tr

MAVİ dünyamızın başına çorap örmeye devam ediyoruz. Son olarak Japonya büyük bir tartışmaya imza attı. **2011'deki büyük deprem sonrası meydana gelen tsunamide zarar gören Fukuşima Nükleer Santrali'ndeki radyoaktif atık su, okyanusa boşaltılıyor.** Japonya'nın bu hamlesiyle, atık maddelerin uzun vadede kıyılarda birikmesi sonucunda balıkçılığın ve dolayısıyla insanlığın etkileneceği düşünülüyor. Nükleer atık suyun, 57 gün içinde Pasifik Okyanusu'nun çoğunu etkileyeceği ve çevre katliamına yol açacağı iddia ediliyor.

'ÖNLEM ALDIK'
Titizlikleri ile bilinen Japonlar tüm tedbirleri aldıklarını, operasyonun tamamen zararsız olduğunu söylüyorlar. **Bu işe başından beri karşı çıkan Çin, Japonya'dan yapılan her türlü su ürünü ithalatını askıya aldı.** Çin Ekoloji ve Çevre Bakanlığı da, Japon hükümetinin bu davranışını kınayarak Japonya'nın uluslararası toplumun kaygılarına cevap vererek, radyoaktif atık suyu bilimsel, güvenli ve şeffaf bir şekilde ele alması, uluslararası denetimlere açık olması çağrısında bulundu.

SUŞI SATIŞI DÜŞER
Suşileri ile ünlü Japon restoranlarının da bu operasyon sonrası zorlanacağını tahmin edebiliriz. Eğer Japonlar ve ülkeye gidecek turistler, gerçekten alınan tedbirlerin yeterliliğine ikna olursa balık ve diğer su ürünlerinin tüketimiyle ilgili problem yaşanmaz. Aksi halde satışların düşmesi olası gözüküyor. Peki Türkiye Japonya'nın bu hamlesinden nasıl etkilenir?

'BİZDE SORUN YOK'
Öncelikle belirtmede fayda var. Bizim Japonya'dan su ürünü ithalatımız yok denecek kadar az. Suşi ve diğer Uzakdoğu yiyeceklerinde yerlerinin yanı sıra çoğunlukla Çin menşeli ürünlerin tercih ediliyor. O yüzden Türkiye'deki Uzak doğu restoranlarının ya da menüsünde Uzakdoğu yemeklerini bulduran restoranların etkilenmesi beklenmiyor. İhracatımızın nasıl etkilenebileceğini ise işin Türkiye'deki en uzman isimlerinden biri olan **Oğulcan Sagun** ile konuştum. Kendisi hem **Japon-Türk İş Konseyi Başkanı** hem de **Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği Başkan Yardımcısı**. Sagun, "Japonlar çok hassas insanlar. Gereken tedbirleri aldıklarını düşünüyorum. Gereklisi prosedür ve analizlerin yapıldığını, operasyonun çevreye bir etkisinin olmadığını söylüyorlar. Çin, Japonya'dan ithalatını tedbir amaçlı durdurduğunu açıkladı. Şu anda Çin bizim için de su ürünleri açısından hedef ülke. Ancak akşamdan sabaha hemen pazara girmek ve alternatif oluşturmak çok zor" dedi. Sagun Japonya'ya yaklaşık 150 milyon dolarlık orkinos, 250 milyon dolarlık somon ve 30 milyon dolarlık da salyangoz sattığımızı söyledi.

'HASSAS İNSANLAR'
Japonya'nın nükleer atık suyu okyanusa boşaltmasının etkilerini sordüğüm bir diğer isim ise **Dardanel Yönetim Kurulu Başkanı Niyazi Önen** oldu. Niyazi Önen'de Japonların titizliğine vurgu yaparak başladı söze: "Japonlar bu operasyonun doğa için bir risk oluşturmadığını söylüyor. Onlar çok hassas yüzde 100 garantici insanlardır. Yaşananlar kısmen de olsa Türkiye'yi olumlu etkiler. Türkiye'den yapılan levrek ve ton balığı ihracatında artış olabilir. Biz ton balığını Atlantik Okyanusu'ndan somonu Karadeniz'den, levreği ise çoğunlukla çiftlik olarak temin ediyoruz. Çinliler biraz da ticari olarak tepki gösterdi Japonya'ya. Son olarak bir rakam paylaşmak ve balık başta olmak üzere su ürünlerinin Japonların hayatında ne kadar kritik önemde olduğunu vurgulamak isterim. Türkiye'de yılda kişi başına tükettiğimiz deniz ürünü 5.6 kg. Japonların yılda tükettiği kişi başı deniz ürünü ise tam 120 kg. Japonlar gereken önlemleri almadan eğer nükleer atıklı suyu denizlere boca ediyorsa en büyük kötülüğü önce kendilerine yapıyorlar. İnşallah öyle yapmıyorlardır."

Ticaret diplomasisi maratonu başlıyor

Erdoğan, bugün Macaristan'da yapacağı görüşmelerle adeta "ticaret diplomasisi" maratonunu başlatacak. Önümüzdeki süreçte kritik temas ve toplantılara katılacak, TDT, DEİK, ISEDAK gibi önemli zirvelere evsahipliği yapacak. Erdoğan'ın programı sonbaharda daha da yoğunlaşacak

ANKARA Milliyet

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın "Türkiye Yüzyılı" hedefi doğrultusunda Türkiye'yi uluslararası ticaret konusunda da yoğun bir gündem bekliyor.

Ticaret Bakanı Ömer Bolat, hükümetin kurulmasından bu yana geçen 75 günde, 11 ülke ve kurumdan 14 mevkidaşıyla görüştü. Önümüzdeki 60 gün için de şimdiden 16 üst düzey çalışma programı planlandı. Bugün Macaristan'dan start alacak "ticaret diplomasisi" maratonu kapsamında Cumhurbaşkanı Erdoğan da yurt içi ve yurt dışında 5 kritik temas ve toplantıya bizzat katılacak.

Bakanlıktan yapılan yazılı açıklamada, Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın bugüne kadar gerçekleştirdiği görüşmelerde ikili ticari ve ekonomik ilişkilerin değerlendirildiği ve ticaretin artırılması noktasında atılacak adımların ele alındığı belirtildi. Açıklamada değerlendirmelerine yer verilen Bolat, "Cumhurbaşkanımızın koyduğu 'Türkiye Yüzyılı' hedefi için iyi bir diyalog ve istişare ortamı sağladık. Yeni dönemde doğudan batıya, kuzeyden güneye, Türkiye olarak dış ekonomik ilişkilerimizi zirveye çıkarmak, ihracat hedeflerimizi başarmak yolunda ticaret diplomasisi çalışmalarımızı sürdürmeye devam edeceğiz" dedi. Bakanlığın, programında güz

Ticaret Bakanı Ömer Bolat

döneminin önemli bir trafikte gebe olduğu görülürken, Bolat'ın önümüzdeki 60 güne ilişkin planları ise şöyle:

Takvim yoğun

20 Ağustos'ta Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın heyeti içinde Macaristan'da müteahhütlik ve ulaştırma konusunda görüşmeler yapılacaktır.

24-25 Ağustos'ta Hindistan'da G20 Ticaret ve Yatırım Bakanları Toplantısına katılım sağlanacak. Erdoğan da 9-10 Eylül'de düzenlenecek G20 Liderler Zirvesi için Hindistan'da olacak.

28 Ağustos'ta Suudi Arabistan Sanayi ve Maden Kaynakları Bakanı Bander Al Khorayef, Ankara'da Erdoğan'ın Suudi Arabistan ziyaretinin çıktılarını takip etmek üzere ağırlandık.

29 Ağustos'ta ülkenin en önemli ihracat pazarlarından olan Irak'ta Başbakan Muhammed Şiya El Sudani ve çok sayıda bakan ile görüşmeler gerçekleştirilecek.

"Türkiye Yüzyılı" hedefi doğrultusunda uluslararası ticareti artırmayı hedefleyen Erdoğan'ın bu yıl için son ziyareti ABD'ye olacak.

Gümrük Birliği Eylülde

5 Eylül'de İstanbul'da diplomatik ilişkilerin 100. yılı sebebiyle Japon mevkidaşını ağırlayacak.

6 Eylül'de Ankara'da AB ile Gümrük Birliği'nin güncellenmesinin yol haritasının ele alınacağı, AB ve Avrupa Komisyonu'ndan katılım sağlanacak bir toplantı gerçekleştirilecek.

14 Eylül'de Türk Devletleri Teşkilatı (TDT)

ekonomi kurmayları ve özel sektörden paydaşları İstanbul'da bir araya gelecek.

15 Eylül'de Erdoğan'ın ev sahipliğinde gerçekleştirilecek DEİK ile Dünya Türk İş Konseyi Toplantısı ile dünyanın dört bir yanından gelen iş insanları İstanbul'da olacak.

25 Eylül'de Brüksel'de AB Komisyonu yönetimi ile bir araya gelenecek.

Afrika ve Akdeniz

12-13 Ekim'de İstanbul'da Erdoğan'ın ev sahipliğinde Türkiye-Afrika Ekonomi ve İş Forumu'nun dördüncü toplantısında Afrika'nın küresel ticaret sistemine güçlü entegrasyonu ve "kazan-kazan" temelli ikili ilişkiler masada olacak. 28 Ekim'de de Kahire'ye mevkidaşıyla görüşmek üzere gerçekleştirilecek ziyarette, "güçlü diyalog süreci ileriye" taşınacak.

18 Ekim'de İngiltere Uluslararası Ticaretten Sorumlu Devlet Bakanı Kemi Badenoch, ikili ilişkileri görüşmek üzere İstanbul'da ağırlandık.

19 Ekim'de Akdeniz havzasındaki 43 ülkenin katılacağı Akdeniz İçin Birlik kapsamında İspanya'da Bakanlar Konferansına katılım sağlanacak.

Finalde ABD var

4-5 Aralık'ta İstanbul'da Erdoğan ev sahipliğinde İslam İş Birliği Teşkilatı - ISEDAK Bakanlar Toplantısı yapılacaktır.

17-20 Aralık'ta Erdoğan başkanlığında ABD'de yatırım konferansı ve Türkiye-ABD İş Konseyi programı gerçekleştirilecek.

TÜRK SAĞLIK TURİZMİNE ABD'DEN YÜKSEK İLĞİ VAR

MİLLİYET
GÜNLÜK
GAZETE
ULUSAL

Tarih: 28.08.2023
Sayfa: 7
Tiraj: 121754
StxCm: 40,07

1/1

Türk sağlık turizmine ABD'den yüksek ilgi var

EKONOMİ SERVİSİ

ABD'den Türkiye'ye sağlık turizmi kapsamında önemli bir ziyaret gerçekleşti. Türkiye, sağlık turizminde dünya lideri olma yolunda önemli adımlar atmaya devam ediyor. **Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK)** koordinasyonunda İstanbul'da sağlık turizmi alanında önemli bir toplantı gerçekleşti.

Toplantının katılımcıları arasında ABD'nin önemli sağlık

kuruluşlarından Cedars-Sinai Hastanesi Yönetim Kurulu Başkanı ve Medikal Direktörü Dr. Heitham Hassoun da vardı.

Toplantıda ABD-Türkiye arasında sağlık turizminde yapılacak iş birlikleri ile ilgili önemli görüşmeler ve fikir alışverişinde bulunuldu. **DEİK** adına toplantıya katılan İstanbul Cerrahi Grubu Yönetim Kurulu Başkanı Cenk Turgut Öztürk, Dr. Heitham Hassoun'a Türkiye'deki

deneyimli hekimlerimiz ve kullanılan ileri teknoloji hakkında bilgiler verdi.

Öztürk, toplantının çok verimli geçtiğini ve ABD ile Türkiye arasında sağlık turizminde işbirliği için önemli adımların atıldığını belirterek, "Sağlık alanında Türkiye son yıllarda çığır açtı. Türkiye'de hastaların bekleme süresi dünya kriterlerine göre çok düşük. Bu da Batılı ülkeler, Avrupalı hastalar ve Körfez ülkelerinden hastaların Türkiye'yi tercih etmesini sağlıyor" dedi.

"ANLAŞMALARIN YANSIMALARI KISA VE ORTA VADEDE GÖRÜLECEK"

NASIL BİR EKONOMİ
HAFTADA 6 GÜN
GAZETE
ULUSAL

Tarih: 14.08.2023
Sayfa: 1
Tiraj: 42297
StxCm: 947,54

1/3

TİCARİ DIPLOMASI

"Anlaşmaların yansımaları kısa ve orta vadede görülecek"

DEİK Başkanı Olpak, Körfez'de 3 ülkeye gerçekleştirilen ziyaretle ticarete yeni kapılar aralandığını vurguladı. /10-11

"ANLAŞMALARIN YANSIMALARI KISA VE ORTA VADEDE GÖRÜLECEK"

NASIL BİR EKONOMİ
HAFTADA 6 GÜN
GAZETE
ULUSAL

Tarih: 14.08.2023
Sayfa: 10
Tiraj: 42297
StxCm: 947,54

2/3

DEİK ÖNDERLİĞİNDE 3 ÜLKEDE GERÇEKLEŞTİRİLEN HEYE Türk iş dünyası Körfez'e çıktı

● Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Körfez turu kapsamında **DIŞ Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK)** organizasyonu ile 17-19 Temmuz tarihlerinde Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri ve Katar'da gerçekleştirilen iş forumları, Türk özel sektörüne güç kattı. 4 ülkenin zirvesindeki isimler, bir araya geldi.

● Devlet Başkanları, Bakanlar, **DEİK** çatısı altındaki 200 Türk iş insanı ve 4 ülkenin iş dünyası temsilcilerinin katılımıyla düzenlenen iş forumlarında; karşılıklı yatırımlar, sektörel iş birlikleri ve üçüncü ülkelerde yatırım gibi alanlarda imzalanan toplam 27 anlaşma ile ticarete yeni bir dönem kapısı aralandı.

"Anlaşmaların ticaretimizi yansımalarını kısa ve orta vadede göreceğiz"

NALİPİNAR

DEİK Başkanı

DEİK olarak, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Körfez turuna 300 Türk iş insanından oluşan kalabalık bir heyetle (tekel bir şekilde adeta çıkarma yapıtı. Onu tekiledi. Doha ve Abu Dabih'e de katılmadık. İş Forumları, İş Yatırım Forumları ve diğer etkinlikler son derece önemli bir birleşik. Türk özel sektörü, Körfez Turu ile Suudi Arabistan, Katar ve Birleşik Arap Emirlikleri ile ekonomik ve ticari ilişkilerin yeni bir rüzgar kazanmasını istediğini güçlü bir şekilde ifade etti. Ehbette İş Forumları ve Yatırım Measın Toplantıları bu tür kazanımları temsil eden çok önemliydi.

3 ülkede de toplantılarımıza ev sahibi ülkelerin başkanlarını katabildi. Bir şekilde katılmayan olanlara da istisna olarak katılmamız hangi boyutu olacağını gösterdi. Örneğin Abu Dabih'teki **Forum**da 4 temsilci katılmadı, 3 tanesinin de ev sahibi ülkelerin başkanları olmadı. Üçüncü Forumumuzda ise, Suudi Arabistan'ın temsilcisi bulunmadı. Görüşmeler kapsamında Türk iş dünyamız açısından son derece güzel bir tablo oluştu.

Resmi anlaşmaların dışında ülkeler ve iş dünyamızın büyük kazanımlarını getiren 27 anlaş-

ma imzalandı. Enerji, sağlık, bilgi teknolojileri, gayrimenkul ve güls sektörlerinde yatırımın dışından önemli etkileyecek anlaşmalar çok önemliydi. Ayrıca güls enerjiyle ilgili ve hidrojen alanında yatırım imzalandı da ciddi anlaşmalar var. Dolayısıyla ticari peşitlik bakımından çok zengin bir anlaşmalar süreci. 3 ülkedeki iş dünyamızın Türkiye'ye olan ilgisi, Türkiye'ye yatırım yapma istiyeti ve ilgili çok yüksek. Bu güçlü adımların yansımalarının da ticaret alanında çok kısa vadede görülecektir. Yatırımlar bazında sonuçları ise bu yıl içerisinde, yani yılın sonuna kadarki bir süreçte alarız ki, orta vade için oldukça önemli bir kazanım oldu diye düşünüyorum. Başta Cumhurbaşkanı ve Bakanlarımız olmak üzere istisna katılıcı insan tüm iş dünyası temsilcilerinin tepkileri ediyoruz.

Türkiye ve dışarıya ilişkin durumun üç Körfez ülkesi arasında ki ekonomik ilişkilerin gelişmesi amacıyla **DEİK** bünyesinde faaliyet gösteren 13 Ortadoğu ve Körfez **Forumları** arasında yer alan Türkiye-Suudi Arabistan, Türkiye-Katar ve Türkiye-Birleşik Arap Emirlikleri **Forumları**, ticari ekonomik ilişkilerin gelişmesi için, iki ülke iş dünyasının arasında yeni bağları kurmaya devam ediyor. Bu zengin vesilelerle de bu

başlıkların görüşme ve imzalanıyor.

Suudi Arabistan ile ticaret hacmi hedefi 10 milyar dolar
Suudi Arabistan'la bir hafta görüşmelerine rağmen **Forum**da bir başarıya ulaştık. 2021 yılında karşılıklı ticaret hacmimiz 3,7 milyar dolara geriledi. Bir yıl içinde ticari ilişkilerimiz bakımından önemli bir artışa ulaştık. Hedefimiz en kısa sürede 10 milyar dolara ulaşmak üzere bu rakama 30 milyar

denir yükseltmek. Ticaret bakanlığımız tarafından Suudi Arabistan'ın da ticaret odası Körfez İşbirliği Teşkilatı ile misyonerler bağlanan Serbest Ticaret Anlaşması bunun için önemli bir adım sağlanacaktır.

İki ülke arasında ticari ilişkiler sadece ticaretten kaynaklanmaz, aynı zamanda ortaklığa yatırım ve üretimi de yaparız. Ülkemizde 1400'den fazla Suudi Arabistan firması, Türk firmalarının da ortak yatırımlar ve üretim gerçekleştireyor. Bir anlamda da bu iş bir-

Bu güçlü adımların ticari anlamda yansımalarını kısa vadede göreceğiz. Yatırımlar bazındaki sonuçları yılın sonuna kadarki bir süreçte alarız. Orta vade için de oldukça önemli bir kazanım oldu.

limizi sadece kendi ülkelerimizde değil, başka Afrika kıtası olmak üzere üçüncü ülkelerde de devam ettireceğiz. Türk firmalarının Suudi Arabistan'ın 2030 vizyonunun bir parçası olma arzusu da hedeflerimize katkıda bulunacaktır. Suudi Arabistan'ın 2030 vizyonuna ilave olarak, bizim de yeni yatırımlar dahil olmak üzere ticaret alanlarında önemli bir rol oynayacağız. Her iki ülke vizyonunu birbirlerini destekleyen alanlar ve benzer alanlarımızda, iş birliklerimiz iki ülkenin de vizyonlarına ulaşmada önemli bir etken olacak.

UAE - Türkiye Business Forum

İki ülke arasındaki yakın ilişkiler, birçok yatırım fırsatı sunuyor

FATİH GÜRSÖY DEİK Türkiye Suudi Arabistan İş Forumu Başkanı

DEİK Türkiye Suudi Arabistan İş Forumu Başkanı Fatih Gürsöy, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Körfez turuna katılan 300 Türk iş insanından oluşan heyetle, Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri ve Katar'da gerçekleştirilen iş forumlarında, Türk iş dünyasının son derece başarılı bir şekilde katıldığı ve önemli kazanımlar elde edildiğini belirtti. Gürsöy, "Anlaşmaların ticaretimizi yansımalarını kısa ve orta vadede göreceğiz" dedi.

İki ülke arasındaki yakın ilişkiler, birçok yatırım fırsatı sunuyor. Suudi Arabistan ile ticaret hacmi hedefi 10 milyar dolar. Suudi Arabistan'la bir hafta görüşmelerine rağmen Forumda bir başarıya ulaştık. 2021 yılında karşılıklı ticaret hacmimiz 3,7 milyar dolara geriledi. Bir yıl içinde ticari ilişkilerimiz bakımından önemli bir artışa ulaştık. Hedefimiz en kısa sürede 10 milyar dolara ulaşmak üzere bu rakama 30 milyar

İki kardeş ülkenin yakın ilişkiler içinde olması, birçok alanda birliğin ve yatırım fırsatlarını da beraberinde sunuyor.

40 milyar dolar, iftihar seviyesinde 25 artarak 80 milyar dolar olmasını istiyoruz. Böylece ticaret hacmi 60 milyar dolar ile aynı seviyeye ulaşarak, 2021 yılında karşılıklı ticaret hacmimiz 3,7 milyar dolara geriledi. Bir yıl içinde ticari ilişkilerimiz bakımından önemli bir artışa ulaştık. Hedefimiz en kısa sürede 10 milyar dolara ulaşmak üzere bu rakama 30 milyar

Türk ekonomisinin Katar'daki t:

BAŞARILIOĞLU DEİK Türkiye Katar İş Yatırım Forumu Başkanı

Orta Doğu'da stratejik bir konuma sahip olan Katar, ticaret, finans ve yatırım açısından önemli bir merkez haline geliyor. Petrol sektörü dışında enerji, teknoloji, sağlık, turizm, medya ve diğer sektörlerde önemli yatırımların yapıldığı Katar, Türkiye için önemli bir yatırım fırsatı sunuyor. Türkiye ile Katar arasındaki ticari ilişkilerin geliştirilmesi, iki ülke arasında önemli bir adım olacaktır.

Katar'daki Türk yatırımların sayısı artıyor. Türkiye ile Katar arasındaki ticari ilişkilerin geliştirilmesi, iki ülke arasında önemli bir adım olacaktır. Türkiye ile Katar arasındaki ticari ilişkilerin geliştirilmesi, iki ülke arasında önemli bir adım olacaktır.

BAKAN ŞİMŞEK: KOBİ'LERİN KREDİ GARANTİ LİMİTİ 150 MİLYON LİRAYA KADAR ÇIKARILACAK

NASIL BİR EKONOMİ
HAFTADA 6 GÜN
GAZETE
ULUSAL

Tarih: 26.08.2023
Sayfa: 2
Tiraj: 42297
StxCm: 147,29

2/2

HAZİNE VE MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK AÇIKLADI

KOBİ'ler için kredi garanti tutarı artırılıyor

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, kredi garanti sistemi kapsamında KOBİ başına kullanılacak azami kredi garanti limitlerini artıracaklarını açıkladı. Mayıs'ta Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelikle KOBİ tanımında değişiklik yapıldığını anımsatan Şimşek, işletmelerin KOBİ sayılması için gerekli yıllık net satış hasılatları veya mali bilanço tutarları yeniden belirlendiğine dikkati çekti. Şimşek, bu tutarların, mikro işletmeler için azami 5 milyon liradan 10 milyon liraya, küçük işletmeler için azami 50 milyon liradan 100 milyon liraya, orta büyüklükteki işletmeler için azami 250 milyon liradan 500 milyon liraya çıkarıldığını işaret etti.

Şimşek, bu kapsamda Bakanlık olarak, Kredi Garanti Kurumlarına Sağlanan Hazine Desteğine İlişkin Karar'da değişiklik yapılmasını planladıklarını belirterek, bu kapsamda Karar'da yer alan hükümler ile yönetmelikte yer alan hükümlerin uyumlaştırılmasının amaçlandığını söyledi.

KOBİ'lerin ülke üretiminde ve istihdamında önemine işaret eden Şimşek, KOBİ tanımındaki limitlerin artırılmasıyla bu işletmelerin devlet desteklerinden daha fazla yararlanmasını önünü açtıklarını ve şimdi de benzer düzenlemeyi kredi garanti ku-

rumlarına sağlanan garanti desteği için yapacaklarını belirtti.

Daha fazla KOBİ'ye kredi kolaylığı

Bakan Şimşek, KOBİ'lerin her alanda desteklenebileceği bir yapıyı oluşturduklarını ifade ederek, "Konuya ilişkin Karar'da yapacağımız değişikliklerle, kredi garanti sistemi kapsamında KOBİ başına kullanılacak azami kredi garanti limitlerini artırıyoruz. Böylece, firmalarımızın finansmana erişim imkanlarını yükseltmiş olacağız. Mevcut uygulamada bir KOBİ bu sistemden en fazla 100 milyon liraya kadar kredi garantisi kullanabiliyordu, bu rakam 150 milyon lira olacak, büyük firmalar için 350 milyon

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, kredi garanti sistemi kapsamında KOBİ başına kullanılacak azami kredi garanti limitlerini artıracaklarını belirterek, "Mevcut uygulamada, bir KOBİ bu sistemden en fazla 100 milyon liraya kadar kredi garantisi kullanabiliyordu, bu rakam 150 milyon lira olacak" dedi.

liradan 500 milyon liraya çıkacak." diye konuştu.

Şimşek, söz konusu Kararla, KOBİ ve KOBİ dışı büyük firmaların daha yüksek miktarda kredi garanti imkanından yararlanabileceğini belirtti. Karara ekleyecekleri geçici bir hükümlerle, KOBİ tanımı dışında olan ancak yeni yönetmelikle KOBİ tanımına dahil olan işletmelere, 31 Aralık 2023 tarihine kadar "KOBİ dışı işletmeler" için belirlenen kredi garanti limitlerinden yararlanabilme imkanı sağlanacağını da aktaran Şimşek, bundan sonra da KOBİ'ler ve diğer işletmelere yönelik finansman kanallarının daha etkili kullanılması için gerekli adımları atmaya devam edeceklerini de söyledi.

MEHMET ŞİMŞEK, GOLDMAN SACHS'TA YATIRIMCILARLA GÖRÜŞECEK

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, önümüzdeki ay New York'ta Goldman Sachs genel merkezinde yatırımcılarla görüşecek. Yatırımcılara gönderilen davetiyeye göre Şimşek, 19 Eylül'de uluslararası ilk yatırımcı toplantısını gerçekleştirmiş olacak. Seçim sonrası yaşanan görev değişimiyle ekonomide rasyonel politikalara dönüşü tasarlayan Şimşek, toplantıda yatırımcılara sunum yapacak ve ardından onların sorularını yanıtlayacak. Yatırımcılara giden davetiyeye göre toplantı Goldman Sachs ve Türkiye-ABD İş Konseyi (TAİK) tarafından birlikte organize edilecek. Hazine ve ABD'li yatırım bankası, Reuters'ın sorusuna haberin yazıldığı sırada henüz yanıt vermemişti.

CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN, ABD'Lİ 25 CEO İLE BULUŞACAK

NASIL BİR EKONOMİ
HAFTADA 6 GÜN
GAZETE
ULUSAL

Tarih: 01.08.2023
Sayfa: 2
Tiraj: 42297
StxCm: 113,49

2/2

TÜRKİYE YATIRIM KONFERANSI 19-20 EYLÜL'DE ABD'DE

Erdoğan, ABD'li 25 şirketin CEO'suyla biraraya gelecek

TAİK Başkanı Mehmet Ali Yalçındağ (sağda) ve AmCham Türkiye Başkanı Tanikut Turnaoğlu, Türkiye ve ABD'nin ticari ilişkilerini değerlendirdi.

Dünya Türkiye-ABD İş Konseyi (TAİK) ve Amerikan Şirketler Derneği (AmCham Türkiye), Türkiye ve ABD ikili ilişkilerinde 2023 yılının ilk altı ayına ilişkin değerlendirmede bulundu. Türkiye-ABD arasında geçmişli uzun yıllara dayanan güçlü ilişkinin, dünyadaki en önemli ve köklü stratejik ilişkiler arasında yer aldığını belirten AmCham Türkiye Başkanı Tanikut Turnaoğlu, ticaret ve yatırımın iki ülke arasındaki stratejik ilişkiyi kilit nitelikte önem taşıdığına dikkat çekti. Turnaoğlu, "AmCham Türkiye olarak, Türkiye ekonomisine yıllık 60 milyar dolar katkı sağlayan 125 ABD merkezli şirketi temsil ediyoruz ve ana hedefimiz ülkemizi global pazarlara taşıyan bir güç olmak" dedi.

Turnaoğlu, Türkiye ve ABD arasında neredeyse 200 yıllık geçmişli bulunan ticari ilişkilerin her geçen gün gelişmeye devam ettiğine değinerek, "Ülkemizdeki ABD yatırımları ve ticaretini geliştirme önceliğimiz kapsamında, ikili ticaretin 100 milyar dolar düzeyine ulaşması hedefine katkı sağlamayı sürdürüyoruz. Son 12 ayda Türkiye-ABD arasındaki ticaret hacmi 31,3 milyar dolar düzeyinde gerçekleşirken bunun 15,9 milyar dolarını ihracat, 15,4 milyar dolarını ise ithalat oluşturdu" dedi.

Yalçındağ: 25 şirket CEO'su ile toplantı yapılacak

TAİK Başkanı Mehmet Ali Yalçındağ, temmuz ayında Vilnius'ta gerçekleşen NATO Zirvesi'nin Türkiye-ABD ilişkilerinde yeni bir süreci başlattığını belirterek, "Yakalanan bu ivmeyle ticari ilişkileri daha da hızlandırmak istiyoruz. Türkiye-ABD ticari ilişkilerinin mihenk taşlarından biri olan savunma sanayi alanındaki iş birliğinin önümüzdeki dönemde hızlanacağını görüyoruz.

Türkiye ve ABD arasında belirlenen 100 milyar dolarlık ticaret hacmi hedefi için önümüzdeki dönemde atacağımız ilk adım 19-20 Eylül tarihlerinde gerçekleştireceğimiz 13'üncü Türkiye Yatırım Konferansı olacak. Yatırım Konferansının ilk gününü Goldman Sachs evsahipliğinde T.C. Hazine ve Maliye Bakanımız Mehmet Şimşek'i ve Merkez Bankası Başkanımız Hafize Gaye Erkan'ı ABD'nin önde gelen finans çevreleri ile bir

Rakamlarla Türkiye-ABD ticari ilişkileri

► 2013 yılında 20 milyar dolar seviyesinde olan Türkiye-ABD ticaret hacmi 2022 yılında 32,1 milyar dolar seviyesine yükseldi. 2022 yılında Türkiye'nin ABD'ye ihracatı 16,9 milyar dolar, Türkiye'nin ABD'den ithalatı 15,2 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti.

► Haziran 2022 ile Mayıs 2023 arasındaki on iki aylık süreçte Türkiye'nin ABD'ye ihracatı 15,9 milyar dolar seviyesine gerilerken Türkiye'nin ABD'den ithalatı 15,4 milyar dolara yükseldi; toplam ticaret hacmi 31,3 milyar dolar olarak gerçekleşti.

► Türkiye'nin 2016 yılında 2 milyar doların biraz üzerinde ABD'ye hizmet ihracatı, 2021 yılında 3,9 milyar dolara kadar yükselmiş durumda. 2022 yılında ABD'ye hizmet ihracatımızın ise resmi olmayan rakamlara göre 5 milyar doların üzerinde gerçekleştiği tahmin ediliyor.

araya getireceğiz. İkinci gününde ise T.C. Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın Fortune 100'de yer alan 25 Amerikalı şirketin CEO'su ile Yuvarlak Masa toplantısında buluşuracağız" dedi.

ABD'nin dünyadan ithalattı 2022 yılında 2020'ye göre yüzde 40 artarken Türkiye'den ithalatının yüzde 75 gibi oldukça hızlı bir oranda yükseldiğini belirten Yalçındağ, "2020 yılında ABD'nin en çok ithalat yaptığı 29 ülke numunda olan Türkiye 2022 yılında 25. sıraya yükseldi. Altın ve mücevher, makineler, otomotiv ABD'nin en çok talep artışıyla yaşadığı sektörler olurken her bir sektörden ihracatımız 1 milyar doların üzerine çıktı. Haziran ayında 1,3 milyar doların üzerinde ihracat ile Türkiye'nin en çok ihracat gerçekleştirdiği ikinci ülke numunda olan ABD'ye ihracatımızın 2022 yılına göre düşük kalsa da 30 milyar doların üzerinde seyretmeye başladığını" dedi.

BAKAN BOLAT, IRAK BAŞBAKANI ES-SUDANI İLE GÖRÜŞTÜ

Irak'a yeni sınır kapısı açılması gündemde

Irak'a resmi bir ziyaret yapan Ticaret Bakanı Ömer Bolat, Irak Cumhurbaşkanı Abdul Latif Raşid ve Irak Başbakanı Muhammed Şiya es-Sudani tarafından kabul edilirken, Irak Başbakan Yardımcısı ve Planlama Bakanı Muhammed Ali Temim; Irak Ticaret Bakanı Etir Davud Selman Al Greyri; Irak İmar, İskan, Belediyeler ve Kamu İşleri Bakanı Bengin Rekanı ve Irak Ulaştırma Bakanı Razzak Mheybis Acimi El-Sadavi ile resmi görüşmeler gerçekleştirdi.

Irak ziyaretine ilişkin açıklamayapan Ömer Bolat, Cumhurbaşkanı Raşid tarafından kabulünde Irak'ın Fav Limanı'nı, Türkiye üzerinden Avrupa'ya bağlayacak olan Kalkınma Yolu Projesi'ne Türkiye'nin desteğini ilettiklerini bildirdi. Bolat ayrıca, Irak'ta gerçekleştirilen altyapı, üst yapı ve konut projelerinde Türk müteahhitlik firmalarının yer almasına yönelik isteklerini aktardığını kaydetti. Görüşmede Irak Cumhurbaşkanı Raşid'in de Türk firmalarını Irak'ta gerçekleştirecek projeleri davet ettiği bildirildi.

Bakan Bolat, Başbakan es-Sudani tarafından kabulünde ise yatırım alanındaki yasal altyapının güçlendirilmesi, bankacılık alanında atılacak adımlar, iş insanlarının çalışma izin ve vize süreçlerinin kolaylaştırılmasını konuştuklarını aktardı. Ömer Bolat, görüşmede ayrıca Türkiye ile Irak arasında yeni bir sınır kapısı açılması konusunun ele alındığını belirtti.

Gaziantep'te konsolosluk hizmetleri verilecek

Açıklamaya göre Irak Başbakanı es-Sudani, Kalkınma Yolu projesinin küresel lojistik ağlarını ve ticaretin rotalarını yeniden belirleyeceğine dikkat çekerek, Asya ile Avrupa arasındaki geçişin Türkiye/İrak üzerinden daha stratejik hale geleceğini vurguladı.

Bu görüşmenin ardından Türk iş insanlarıyla bir araya gelen Başbakan es-Sudani'nin Irak'ın Ankara ve İstanbul konsolosluklarında verilen hizmetlerin Gaziantep'te de verilmesi için çalışma yapılmasını istediği kaydedildi.

Ömer Bolat, Irak Başbakan Yardımcısı ve Planlama Bakanı Ali Temim ile gerçekleştirdiği görüşmede Türk firmalarının sevk öncesi inceleme kaynaklı sorunlarının çözümü konusunda uzlaşma sağlandığını belirtti.

Ömer Bolat, Irak Ticaret Bakanı Selman ile para transferindeki sorunların yanı sıra, gümrük geçişlerinin kolaylaştırılması, vergi uygulamalarında ortaya çıkan sorunların çözümüne yönelik diyalog mekanizması kurulması konusunda mutabakata vardılar.

ANKARA-EKONOMİ

■ "Konut ve otoyol projelerinde Türk firmaları"

Ticaret Bakanı Ömer Bolat,

Irak İmar, İskan, Belediyeler ve Kamu İşleri Bakanı Bengin Rekanı ile yaptığı görüşmede ise Irak'ta yeni dönemde gündeme gelen YID modeliyle hayata geçirilecek projelerin ele alındığını bildirdi. Bolat, hastane, konut ve otoyol gibi projelerde Türk firmalarının daha güçlü yer alması için çalışılmasına karar verildiğini kaydetti. Bolat Irak Ulaştırma Bakanı Muheybis Acimi El-Sadavi ile de transit geçişlere ilişkin gelişmeler, TIR sözleşmesinin yürürlüğe konulması, Kalkınma Yolu kapsamında demiryolu inşaat edilmesi gibi konular ele aldı. Ziyarete Ticaret Bakanı Ömer Bolat'a, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Türkiye Müteahhitler Birliği (TMB), Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), **Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK)** ve Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MOSİAD) temsilcileri ile yaklaşık 50 iş insanından oluşan heyet eşlik etti.

İŞ DÜNYASI İSTİŞARE İÇİN ANKARADA

NASIL BİR EKONOMİ
HAFTADA 6 GÜN
GAZETE
ULUSAL

Tarih: 08.08.2023
Sayfa: 6
Tiraj: 42297
StxCm: 157,13

2/2

MALİYE VE TİCARET BAKANLARI İLE YAPILACAK TOPLANTIYA 40'A YAKIN STK TEMSİLCİSİ KATILACAK

İş dünyasından Ankara çıkarması

YENERKARADENİZ / İSTANBUL

Yılın ilk yarısında sonra eren genel seçimler sonrası iş başı yapan yeni kabine, eylül ayında açıklanacak Orta Vadeli Plan (OVP) öncesi görüşme trafiğini hızlandırdı. Geçen hafta iş dünyası temsilcileri ile bir araya gelen Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın ardından bugün de Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek ile Ticaret Bakanı Ömer Bolat, iş dünyası örgütleri ve sivil toplum kuruluşu (STK) temsilcileri ile saat 10'da Ankara'da bir istişare toplantısı düzenleyecek.

Sektör meclislerinden görüş alındı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), İstanbul Sanayi Odası (İSO), İstanbul Ticaret Odası (İTO), Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), Birleşmiş Markalar Derneği (BMD), Türkiye Giyim Sanayicileri Derneği (TGSD), Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu (TESK), Türkiye Alışveriş Merkezleri ve Perakendeciler Federasyonu (TAMPF) gibi etkin

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek ile Ticaret Bakanı Ömer Bolat, bugün Ankara'da 40'a yakın STK temsilcisi ile bir araya geliyor. Finansmana erişim başta olmak üzere güncel sorunların görüşüleceği toplantıda çıkacak öneriler ile OVP'ye son şekli verilecek.

derneklerin başkanlarının davetli olduğu istişare toplantısında OVP öncesi genel sorunlar ve çözüm önerileri masaya yatırılacak.

İş dünyası temsilcilerinin EKO-

NOMİ'ye verdiği bilgilere göre tüm STK'lar için dile getirilecek sorunların başında finansmana erişim yer alıyor. Toplantıda görüşlerini aktaracak olan sektör temsilcileri,

son dönemde hem özel hem de devlet bankalarında finansman maliyetlerinin artmasına rağmen ulaşılabilirlik ile ilgili herhangi bir çözüme ulaşılmadığını belirtiyorlar. İş

dünyası temsilcileri, sorunun çözülme kavuşmaması durumunda önümüzdeki dönemde ödeme zincirinde bir kopuş yaşanabileceği uyarısını dile getiriyorlar. Toplantıda finansman sıkıntısının yanı sıra bankaların uyguladığı ek maliyetler, öngörülebilir politikalar, döviz kurları, birçok sektörde meydana gelen istihdam çıkışları gibi farklı konular da gündeme taşınacak.

OVP için de temel oluşturacak

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin (TOBB) toplantı öncesinde 60'ı aşkın sektör meclisinden ayrı ayrı görüş topladığı da gelen bilgiler arasında. Edindiğimiz bilgilere göre söz konusu istişare toplantısı Orta Vadeli Program (OVP) için de önemli bir kılavuz niteliği taşıyacak toplantıda dile getirilecek konular ışığında OVP'ye son şekli verilecek. Maliye ve Ticaret bakanları ve iş dünyası arasında gerçekleştirilecek toplantıda genel ekonomik sorunların yanı sıra sektörlerin özel sorunlarının da gündeme getirilmesi hedefleniyor.

İLK TOPLANTI İSTANBUL'DA CEVDET YILMAZ İLE YAPILDI

Geçen ay Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, İstanbul'da iş dünyasının temsilcileriyle bu kapsamda "OVP Çerçevesinde Türkiye ve İstanbul Ekonomi Gündemi" başlıklı toplantı düzenlemişti. Dolmabahçe Sarayı'nda

gerçekleştirilen toplantıya, MÜSİAD, TOBB, Uluslararası Yatırımcılar Derneği (YASED), Türk Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (TÜSİAD), TESK, İTO, İSO, DEİK, TİSK ve TİM, başta olmak üzere çok sayıda STK temsilcisi, dernek başkanı ve üyelerinin de

aralarında bulunduğu pek çok iş insanı katılmıştı. Toplantıda, yeni OVP hazırlıkları kapsamında, Türkiye'nin cari açığını azaltıcı, ihracat ve uluslararası doğrudan yatırımları artırıcı politikalar konusunda görüş ve öneriler paylaşılmıştı.

İŞ DÜNYASI TEMSİLCİLERİ: ATATÜRK VE SİLAH ARKADAŞLARINI MİNNETLE ANIYORUZ

NASIL BİR EKONOMİ
HAFTADA 6 GÜN
GAZETE
ULUSAL

Tarih: 31.08.2023
Sayfa: 3
Tiraj: 42297
StxCm: 134,54

2/2

İŞ DÜNYASINDAN ZAFER BAYRAMI MESAJLARI

Zafer Bayramı'nın 101. yılı nedeniyle, sivil toplum kuruluşu ve iş dünyası temsilcileri yayımladıkları mesajlarla Atatürk ve silah arkadaşlarını andı. Mesajlarda birlik, beraberlik ve özgürlük vurgusu ön plana çıkarken, Türkiye'nin güçlü ekonomik yapısının öneminde değindi.

TİSK BAŞKANI ÖZGÜR BURAK AKKOL

■ Zaferimizin 101. yılına büyük bir gururla kutlarken, bu zaferin mirasını geleceğe taşıma sorumluluğu ile ülkemizin ve çağın hayatımızın gelişmesi için tüm gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz. Bu vesileyle şahım ve konfederasyonumuz adına, Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları başta olmak üzere tüm şehitlerimize rahmetle anıyor, gazilerimize saygı ve minnetlerimi sunuyorum. Milletimizin 30 Ağustos Zafer Bayramı'nı en içten dileklerimizle kutluyorum.

TÜSİAD BAŞKANI ORHAN TURAN

■ Cumhuriyet'in gelecek kuşağı olan bizler için 30 Ağustos 1922, bir ulusun kurulduğu yerini ailemin içinde ve tarih sahnesindeki yerini almış bir temsil ediyor. Cumhuriyet'in kurucusu kuşağımızın tüm fedakarlıklarını anarak, onlara duyduğumuz minnet duygusunun karşılığını vermemizin yolu, gelecek nesillere muasır medeniyet seviyesinde bir ülke bırakmaktır. Bu çerçevede Cumhuriyet'in ikinci yüzüne girerken, yüksek katma değer yaratan, kişi başı geliri yüksek, uluslararası alanda saygın, toplumsal kimseyi geride bırakmayan eşitlikçi, adil ve çevreci bir Türkiye'yi geleceğe kuşaklara bırakacak yolda hız ve kararlı adımlar atmamız. 30 Ağustos Zafer Bayramımızı kutluyor, bizlere bu büyük zaferi armağan eden Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarını saygı, özlem ve minnetle anıyorum.

MÜSİAD BAŞKANI MAHMUT ASMALI

■ 30 Ağustos Zafer Bayramı'nın yıldönümünde kahraman şehit ve gazilerimizi rahmet ve minnetle yad ediyoruz. Allah ülkemizi her daim korusun ve muzaffer eylesin.

İTO BAŞKANI ŞEKİB AVDAĞIÇ

■ Şanlı tarihinizin en büyük kahramanlık destanlarından biri olan 30 Ağustos Zafer Bayramımız kutlu olsun. Bağımsızlık yolunda mücadele eden başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, tüm kahramanlarımızı saygıyla ve minnetle anıyorum.

İSO BAŞKANI ERDAL BAĞÇIVAN

■ Tarih bize şunu gösteriyor: "Zafer ancak ona inanılanlardır." 30 Ağustos Zaferi, zorluklara rağmen birlik ve beraberlikle kazanılan bir büyük mücadelenin sembolüdür. Ulusal tarihimiz açısından çok anlamlı olan bu bayramımızı kutlarken, Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere, tüm şehitlerimize saygı ve rahmetle, gazilerimize minnetle yad ediyorum.

ATO BAŞKANI GÜRSEL BARAN

■ Türk Kurtuluş Savaşı'nın zirvesini teşkil eden ve zaferle sonuçlanan Büyük Taarruz, Türk milletinin bağımsızlığından taviz vermeyeceğinin tüm dünyaya ilanıdır. Mazlum milletlere de umut veren bu muharebe dünya tarihinin gördüğü en büyük kahramanlık destanıdır. Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere İstiklal Mücadelemizin bütün kahramanlarını, kanlarıyla bu toprakları vatan yapan ve canlarıyla koruyan aziz şehitlerimize rahmet ve minnetle anıyor. #30AğustosZaferBayramı'nı kutluyorum.

BTSO BAŞKANI İBRAHİM BURKAY

■ Millî Mücadeleyi başarıya kavuşturan Büyük Zaferin 101'inci yıl dönümünde Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları başta olmak üzere vatanımız uğruna canını feda etmiş tüm şehitlerimizi ve gazilerimizi rahmet ve minnetle anıyor. 30 Ağustos Zafer Bayramımızı kutluyorum.

KSO BAŞKANI AYHAN ZEYİNOĞLU

■ Bağımsızlık mücadelemizin zaferle taçlandırıldığı, adını tarihe altın harflerle yazdıran 30 Ağustos Zafer Bayramımızı gururla kutluyor, şanlı zaferi bizlere armağan eden Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarını minnetle anıyorum.

ASO BAŞKANI SEVİT ARDIÇ

■ Kurtuluş Savaşı destanımız tarih sayfalarına altın harflerle işleyen Büyük Zafer'in 101. yıl dönümünü gurur ve heyecanla kutluyoruz. Ulu Önderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve tüm şehitlerimizi saygı, onur ve minnetle anıyoruz. 30 Ağustos Zafer Bayramımız kutlu olsun.

EİB KOORDİNATÖR BAŞKANI JAK ESKİNAZİ

■ Bizlere bu cennet vatanı bırakan Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarını Büyük Zaferimizin 101. yıldönümünde şükranla ve özlemle anıyorum.

TÜRKİYE MÜTEAHHİTLER

BİRLİĞİ BAŞKANI ERDAL EREN

■ İnkarozlıklara rağmen ülkenin yeniden inşasıyla başlayan süreçte sonunda ülkemiz ekonomisinin tüm kalkınma sürecinde müteahhithitlerimizin imzası da yer almaktadır. Bu vesileyle Büyük Zafer'in yıl dönümünde başta Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere Kurtuluş Savaşı şehit ve gazilerini rahmet ve minnetle anıyoruz.

ASKON BAŞKANI ORHAN AYDIN

■ Muzaffer ordumuzun 26 Temmuz 1922'de başlattığı ve 30 Ağustos'ta büyük bir zaferle taçlandırıldığı Büyük Taarruz ve Başkomutanlık Meydan Muharebesi'nin yıl dönümünde aziz şehitlerimizi rahmet ve saygı ile anıyor. 30 Ağustos Zafer Bayramımız tebrik ediyoruz.

KAYSO BAŞKANI MEHMET BÜYÜKSİMİTÇİ

■ Büyük zaferin 101. yıldönümünde Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları, vatan uğruna can vermiş tüm aziz şehitlerimizi rahmet ve minnetle yad ediyoruz.

MALATYA TSO BAŞKANI OĞUZHAN ATA SADIKOĞLU

■ İstiklal uğruna verdiğimiz onurlu savaşlar ve kazandığımız tüm zaferlerimizle gurur duyuyoruz. Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları ile bu uğurda şehadete yürüyen şehitlerimizi rahmet ve minnetle yad ediyoruz. 30 Ağustos Zafer Bayramımız kutlu olsun!

DEİK BAŞKANI

NAİL OLPAK

Bağımsızlık mücadelemizin zaferle taçlandırıldığı 30 Ağustos Zafer Bayramının 101. yılında, Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarını, tüm şehit ve gazilerimizi rahmetle anıyorum.

TOBB BAŞKANI RİFAT

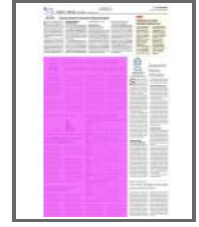
HİSARCIKLIĞOĞLU

Büyük zaferin 101. yıl dönümünde Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarımızın mücadelemizin tüm kahramanlarını, vatanımız için canını feda eden tüm şehitlerimizi, gazilerimizi rahmet ve minnetle anıyorum. 30 Ağustos Zafer Bayramımız kutlu olsun!

TİM BAŞKANI

MUSTAFA GÖLTEPE

Kurtuluş mücadelemizin sonucu olan 30 Ağustos Zafer Bayramımız Kutlu Olsun. Başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları olmak üzere tüm şehitlerimizi rahmetle ve minnetle yad ediyoruz.

ANKARA NOTLARI
Maruf Buzcuğil
maruf.buzcu@nibe.com.tr

"Son beş yıllık dönemde uzak tahminlerde sapma oranı TÜFE'de %624,5, ABD doları kuru tahminlerinde %103,2 olarak hesaplandı."

● Siyasi kaygıların, salt seçim başarısına odaklanmış ekonomik kararların "rasyonel zemin"den uzaklaştırıldığı Türkiye ekonomisi yeniden planlı, programlı kalkınma ve büyüme sürecine dönmeyecek mi?

Orta ve uzun vadeli hedefler nasıl şaşıyor?

● Son 5 yıldaki orta ve uzun vadeli hedeflere ulaşma sicili çok kötü olan Türkiye hazırlıkları süren OVP (2024-2026) ve 12 Beş yıllık kalkınma planı (2024-2028) çalışmalarında hüküm süren yüksek enflasyon altında önünü nasıl görecek?

● 2024 yılı başında girilecek enflasyonla mücadele programının (dezenflasyon süreci) ihtiyaç duyacağı siyasi irade, orta ve uzun vadeli planlara nasıl yansıtılacak?

Ekonomi yönetiminin harıl harıl orta ve uzun vadeli planlar hazırladığı bu günlerde ekonomi çevrelerinde bu sorulara yanıtlar aranıyor. Ekonomi politikalarına kafa yoran vatandaşlar, iş dünyasının önderleri ve uzmanları, akademisyenler, siyasetçiler ve el-

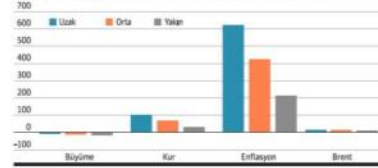
bette ki ekonomi bürokrasisi sora-ruların yanıtlarını tartışıyor.

Ekonomi yönetiminin koordinasyonunu üstlenen Cumhurbaşkan Yardımcısı Cevdet Yılmaz orta ve uzun vadeli plan ve programların "çıpa etkisi" yaratacağını sıklıkla vurguluyor. Yılmaz, önümüzdeki orta ve uzun vadeli dönemde kaynak tahsisinin değişeceğini, altyapı yatırımlarını büyük ölçüde tamamlayan Türkiye'nin üretim ve ihracat odaklı yapısal dönüşüme yöneleceğini altını çiziyor: "Rasyonel zemin"e dönüş taahhüdü ile ekonomi yönetiminin başına geçen Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek de orta vadede enflasyonun tek haneyle indirileceği, ekonomi aktörlerinin önünü gö-

rebileceği daha istikrarlı bir ekonomi vaadinde bulunuyor. Merkez Bankası başkanı Hafize Gaye Erkan da yeniden fiyat istikrarına odaklanacaklarını ve uygulayacak dezenflasyon programıyla enflasyonun 2025 sonunda yüzde 15'e ineceğini tahmin ettiklerini açıkladı.

Görüldüğü gibi tahminler ve hedefler tutarsa, plan ve programlardan sapılmadan enflasyonun tek haneyle indirilebilmesi için önümüzde en az 2 yıl var. Yeri seçimleri de atlattıktan sonra Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın temsil ettiği iktidardaki siyasi iradenin orta-uzun vadede önemli harcama disiplinini ve diyetine ihtiyaç gösterecek politikaları nasıl yönlendireceğinin takipçisi olacağız.

Dört temel gösterge üzerinden tahmin hataları (%)

Son 5 yılda enflasyon hedefi ortalama %624,5 saptı

Ekonomi yönetiminin Eylül ayında kamuoyuna açıklayacağı ve "çıpa etkisi"nden yararlanmayı düşündüğü OVP (2024-2026) ve 12 plan (2024-2028) öncesinde son 5 yılda orta-uzun vadeli plan ve program hedeflerine ulaşma performansına göz atmakta yarar var. DPT kökenli akademisyen Prof. Dr. Hakkı Hakan Yılmaz'ın seçilmiş dört temel gösterge (Enflasyon TÜFE, ABD Doları döviz kuru, Büyüme, Petrol fiyatı) üzerinden yaptığı hesaplamalara göre son 5 yılda uzak tahminlerde çok büyük sapmalar yaşanmış. TÜFE tahmini %624,5, ABD doları tahmini %103,2 saptı. Brent Petrol fiyatı tahmini 17,5, Büyüme tahmini ise 5 yılda %5,9 yanılmış. Prof. Dr. Yılmaz'ın çalışmasında projeksiyon ve gerçekleşme tahminleri uzak, orta ve yakın olmak üzere üçü ayrımda ele

alınmış ve sonuçlar irdelenmiş. (Uzak tahmin OVP yayımlandığında üçüncü yıl olan son yılın projeksiyonu, örneğin 2023-25 OVP'sinde 2025 yılı, orta ilkinin yılın aynı örnekte 2024 yılı, yakın ise ilk yılı 2023 yılını gösteriyor.)

Yanılışın nedeni "politik"

Prof. Dr. Yılmaz'a göre sapma olarak hesaplanan tahmin hatalarının sürekli aynı yönde (eksi ve artı işaret olarak) çıkması bir anlamda bilinçli şekilde hata yapıldığını gösteriyor. Yılmaz diyor ki: "Üç yöntemde de hataların yönünün aynı olması (örneğin enflasyonda gerçekleşmenin sürekli projeksiyonun üstünde büyümede ise tahminin hep gerçekleşmenin üzerinde olması gibi) tahminlerde ayrılmış olarak politik olduğu düşünülen sistematik bir hata olduğuna işaret etmektedir."

OVP hazırlıkları kapsamında özel sektör toplantısı

Bu hafta Ankara'da Orta Vadeli Plan (OVP) hazırlıkları kapsamında çok önemli bir toplantı gerçekleştirilecek. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan yarın özel sektör önderleriyle yapılacak Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Koordinasyon Kurulu (YÖİKK) toplantısına başkanlık edecek. Yapısı ve işlevi 2019 yılında çıkarılan cumhurbaşkanlığı karanamesi ile düzenlenen YÖİKK ekonomi yönetimi ile özel sektör arasındaki en önemli istişare mekânızmalarından biri olarak

kabul ediliyor. Aktığımız bilgiye göre Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek bu toplantıda özel sektör temsilcilerine kapsamlı bir sunum yapmaya hazırlanıyor. TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu'nun da Türkiye genelinde oda ve borsalardan derlenen gelecek bir yılda yapılabilecek, rekabet gücüne katkı verebilecek yatırımlar ve yatırım ortamı bilgilerini paylaşacağı belirtiliyor. YÖİKK'in üye yapısı şöyle: Hazine ve Maliye, Adalet, Çalışma ve Sosyal Güvenlik, Çevre,

Orta vadeli programlarda seçilmiş göstergelerin tahmin ve gerçekleşmeleri ile sapma oranları

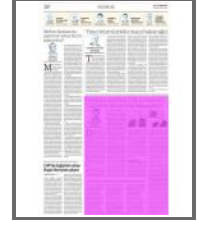
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Reel Büyüme							
2017-2019	5,0						
2018-2020	5,5	5,5					
2019-2021	2,3	3,5	5,0				
2020-2022	0,5	5,0	5,0	5,0			
2021-2023		0,3	5,8	5,0	5,0		
2022-2024			9,0	5,0	5,5	5,5	
2023-2025				5,0	5,0	5,5	5,5
Gerçekleşme	0,9	1,8	11,4	5,6	4,0		
Revizyonlar							
Uzak	-82,0	-67,3	128,0	12,0	-20,0		
Orta	-83,6	-48,6	128,0	12,0	-27,3		
Yakın	-60,9	-64,0	96,6	12,0	-20,0		
5 Kuru							
2017-2019	3,4						
2018-2020	5,7	6,9					
2019-2021	5,6	6,0	6,2				
2020-2022	5,7	6,0	6,4	6,7			
2021-2023		6,9	7,7	7,9	8,0		
2022-2024			8,3	9,3	9,8	10,3	
2023-2025				16,6	21,5	24,6	25,8
Gerçekleşme	5,7	7,0	8,9	18,6	26,2		
Revizyonlar							
Uzak	68,7	1,3	43,4	176,4	226,1		
Orta	0,4	16,6	38,8	136,6	167,7		
Yakın	1,8	16,7	15,8	101,1	21,6		
Enflasyon							
2017-2019	5,0						
2018-2020	6,0	5,0					
2019-2021	15,9	9,8	6,0				
2020-2022	12,0	8,5	6,0	4,9			
2021-2023		10,5	8,0	6,0	4,9		
2022-2024			16,2	9,8	8,0	7,6	
2023-2025				65,0	24,9	13,8	9,9
Gerçekleşme	11,8	14,6	36,1	64,3	58,0		
Revizyonlar							
Uzak	136,0	192,0	501,3	1.211,6	1.083,7		
Orta	96,7	49,0	501,3	971,2	625,0		
Yakın	-25,8	71,8	351,0	555,8	132,9		
Ham Petrol Fiyatı - Brent (Dolar/Varil)							
2017-2019	55,6						
2018-2020	57,5	60,0					
2019-2021	73,2	69,7	67,0				
2020-2022	63,5	60,0	61,8	62,3	62,3		
2021-2023		42,4	36,9	40,5	40,8		
2022-2024			68,7	68,3	65,1	61,8	
2023-2025				102,0	88,0	83,9	80,7
Gerçekleşme	41,7	41,4	70,7	83,3	83,4		
Revizyonlar							
Uzak	-25,0	-31,0	5,5	33,7	104,4		
Orta	-27,5	-40,6	14,4	105,7	28,1		
Yakın	-43,0	-31,0	91,6	22,0	-5,2		

* 2023 Tahmini üzerinden hesaplandı

Şehircilik ve İklim Değişikliği, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Ticaret, Sanayi ve Teknoloji, Ulaştırma ve Altyapı Bakanları ile Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanı, Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi Başkanı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı,

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı, Türk Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (TÜSİAD) Başkanı, Uluslararası Yatırımcılar Derneği (YASED) Başkanı, Müstakel Sanayiciler ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) Başkanı, **Diğer Ekonomik İşbirliği Kurulu (DEİK)** Başkanı.

Dünyaya yayılmış Türk iş insanları 7 yıl sonra büyük kurultaya geliyor

EKONOMİDE SAĞDUYU
Sadi Özdemir
sadi.ozdemir@nibe.com.tr

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) çatısı altında 2007 yılı sonunda kurulan Dünya Türk İş Konseyi (DTİK), dünya geneline yayılmış Türk iş insanlarını 15-16 Eylül'de İstanbul'da büyük bir Kurultayla topluyor. Bu etkinliğin adı **10. Dünya Türk İş Konseyi Kurultayı**. Bir önceki Kurultay, 26 Mart 2016'da düzenlenmişti. Bu Kurultay öyle sıradan bir etkinlik değil. İlk üç tanesini merhum **Sakıp Sabancı**, sonraki üç tanesini de TOBB Başkanı **Rifat Hisarcıklıoğlu** Başkanlık etmişti. 1990'lar da her açıdan zordaki Türkiye'de büyük emeklerle başlatılmış tarihi öneme sahip bir etkinlik diyebiliriz.

Dünya geneline yayılmış Türk iş insanlarını bir Kurultay geleceğiyle Türkiye'de toplama fikri 1995 yılında filizlendi ve ilki **Dünya Türk İşadamları Kurultayı** adıyla Merhum Cumhurbaşkanı

kanı **Süleyman Demirel**'in himayesinde ve merhum iş insanı **Sakıp Sabancı**'nın başkanlığında 22 Şubat 1996'da gerçekleşti. O ilk Kurultayın ana teması **'İşbirliği Güçbirliği'** olmuştur. Hedefise dünya geneline yayılmış Türk iş insanlarının diasporasını güçlendirmek, Türkiye'de yatırım yapmalarını da teşvik etmekte. İlk Kurultayı **Dış Ticaret Müsteşarlığı** ve **Türk Dış Ticaret Vakfı** gerçekleştirmişti. Hedef iki yılda bir Kurultay toplamaktı. Sonradan **Ertuğrul Önen**'in başkanlığında kurulan **Dünya Türk İşadamları Vakfı** iki yılda bir bu önemli Kurultayı beş kez daha başarıyla topladı.

2006'daki Altıncı Kurultayın ardından, **26 Aralık 2007'de DEİK bünyesinde kurulan Dünya Türk İş Konseyi**, Kurultayın organizasyonunu üstlendi ve 10 Nisan 2009'da öncekilerin devamı olarak **Yedinci Dünya Türk Girişimcileri Kurultayı** gerçekleştirdi. Sekizinci Kurultay, 18 Kasım 2011'de, Dokuzuncusu ise 26 Mart 2016'da toplandı. Başbakanlığı döneminde Beşinci ve Altıncı Kurultayları himaye eden Cumhurbaşkanı **Recep Tayyip Erdoğan**, dünya genelindeki Türk iş insanlarının, sorunlarını masaya yatırabildikleri, istişare ettikleri, Türkiye için kazançlı yeni yatırım fırsatlarını gördükleri bu Ku-

Recep Tayyip Erdoğan

Nail Olpak

lultayların eskiden olduğu gibi **düzenli ve etkili** şekilde iki yılda bir yapılmasını istiyor. Azerbaycan toprağı Karabağ'ın Ermenistan işgalinden kurtarılmasına büyük katkı sağlayıp Türk Devletleri Teşkilatının kuruluşunu da gerçekleştiren, merhum **Süleyman Demirel** ve **Turgut Özal** gibi bu tarihi davanın tarihine adını yazdıran Cumhurbaşkanı **Erdoğan** dünya geneline yayılmış Türk iş insanlarının **'güçlü bir kurumsal çatı'** altında Türkiye'nin yumuşak gücüne pozitif katkı sağlamasını önemsiyor.

Anavatan sevgisini merkeze alıp el birliğiyle çalışalım Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, DTİK'e yüklediği misyonu şöyle açıklıyor: "DTİK, ülkesine ve kökenine bakmadan yurt dışında yaşayan tüm Türkler için bir referans ve buluşma noktasıdır ve bu çatı, anavatan sevgisinin merkeze alındığı, herkesi kucaklayan, kuşa-

tan, hiç kimseyi dışlamayan bir yapıdır. Yurt dışında yaşayan tüm müteşebbislerimizi, Dünya Türk İş Konseyine üye olmaya davet ediyor, Konsey Başkanı ve yönetiminden de Türklerin yaşadıkları her yere ulaşmalarını, bir temsilciyle de olsa varlık göstermelerini istiyorum. **Türk dünyası ne kadar güçlü olursa Türk diasporası da kendini güçlü hissedecek, geleceğine çok daha güvenle bakacaktır.** Bunun için farklılıklarımızı ortak paydaların önüne geçirmeden el birliği içinde çalışmalarımızı sürdürmeliyiz."

DEİK ve DTİK Başkanı **Nail Olpak** ise Kurultayla ilgili şu açıklamalarında şunları söylüyor: "10'uncusunu gerçekleştireceğimiz Dünya Türk İş Konseyi Kurultayımızın, ülkesini ve milletini en üst düzeyde temsil eden diasporamıza pozitif ivme katacağımıza inanıyoruz. 2009, 2011 ve 2016 yıllarında yaklaşık 80 ülkeden 2000'i aşkın Türk girişimci ve profesyonelin katılımıyla Dünya Türk İş Konseyi Kurultaylarını gerçekleştirdik. Kurultay, bu yıl, 15-16 Eylül 2023'te İstanbul'da **Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu'nun (DEİK)** ev sahipliğinde toplanıyor. Cumhurbaşkanı'nın teşriyle gerçekleştirilecek Kurultayda, Türk diasporasına yönelik fırsatlar ve diasporanın karşılaştığı sorunlar tecrübeli girişimciler ile uzmanlar, akademisyenler ve kamu kurum temsilcileri tarafından tartışılacak ve diaspora stratejilerine yönelik paneller düzenlenecek. Ayrıca **'İkili İş Görüşmeleri'** ile girişimcilerimizin hem birbirleriyle hem de anavatanındaki muhataplarıyla iş birlikleri ve ortaklıklar kurmasına zemin oluşacak."

Varlık Fonu şirketlerinin satışlarında öncelik yerli sermayenin mi olacak?

Türkiye'de 1980'lerin ikinci yarısından 2000'lerin ilk 10 yılı tamamlanana kadar **'hızlı özelleştirme yapmak'** genellikle olumlu bir ekonomik icraat sayıldı. **Kamu İktisadi Teşekkülleri (KİT)** ile özellikle yabancı sermayenin ilgilmesini sağlamak ayrıca önemliydi. Ancak **'yabancı sermayeye satılan'** bazı büyük kamu kurumlarının sıkıntıya girmesi çok eleştirildi. Muhalefetin **'her şeyi yabancılara sattılar'** söylemleri de toplumda ciddi karşılık buldu. Şimdi hem küresel paradigma değişti hem de ülkeyi yöneten siyasi irade ciddi deneyim kazanmış görünüyor. **Türkiye Varlık**

Fonu'nda halen yedi sektörde, 29 şirket, iki lisans ve gayrimenkuller bulunuyor ve bunların **'satış ya da özelleştirilmesi'** önümüzdeki aylarda hızlanacak. Sigortadan, telekomünikasyona, enerjiden ulaşımaya kadar çok değerli şirketler görücüye çıkıyor.

Ankara'da siyaset ve bürokrasi kulisleri bu konudaki yeni politikayı konuşuyor. Cumhurbaşkanı **Recep Tayyip Erdoğan** başta olmak üzere tüm önemli isimlerin **'Varlık Fonu şirketlerinin mümkün olduğunca yerli sermayeye satılması için gayret edilmesinde'** hemfikir olduğu belirtiliyor. Öyle ki Fon'daki en

stratejik varlıklarla ilgili **'bazı büyük grupların finansman hazırlıklarına başladığı'** da gelen bilgiler arasında. Bu stratejinin hem yerli sermayeyi güçlendireceği hem de **'ülkeyi yabancılara sattılar'** imajını düzleteceği düşünülüyor. Spekülasyona yol açmamak için adını yazmak istemediğim çok değerli bir Varlık Fonu şirketine dair ilginç bir bilgi daha ulaştı. Bugün Fon'da olan bu şirkete yaklaşık 30 yıl önce **'geleceği riskli'** diye ortak olmayan büyük bir holdingimizin, şimdi bu şirketin çoğunluk hissesini satın almak için çok istekli olduğu söyleniyor.

Kentsel dönüşümde Manchester modeli bizde de iş yapar mı?

EKONOMİDE SAĞDUYU
Sadi Özdemir
sadi.ozdemir@nbe.com.tr

Konut Geliştiricileri ve Yatırımcıları Derneği (KONUTDER) Başkanı Ramadana Kumova, önümüzdeki dönemde, doğru verilerle dayalı araştırmalarla sektöre, kamuya ve vatandaşla doğru yönlendiren bir örnek olarak öne çıkacaklarını söylüyor. İnşaat ve gayrimenkul sektörü için bazıları periyodik açıklanacak önemli "pazar araştırmaları" yaptırması başladıklarını. Bu yaklaşım sektör için daha sağlıklı politikaların oluşturulmasını sağlayabilir. Türkiye'nin en önemli gündemli haline gelen "kentsel dönüşüm" konusunda da farklı görüşlere sahip. Başkan Kumova, "Kentsel dönüşümde Fikirtepe illi ve orada bazı yanlışlar yapıldı. İnsanları mutlu etmek için ekstra imarlar üretildi. Sonra da vatandaş, nerede kentsel dönüşüm olacağını Fikirtepe'yi örnek göstererek o kadar istedi. Vatandaşta 'hem dönüşüm olacak hem de çok para kazanacaksınız' demiş olduk. Şimdi bunun böyle olamayacağına anlatmaya çalışıyoruz" diyor.

Yine de biz bu işi başarmak zorundayız. Bu nedenle 'dünya nasıl yapmış' diye soruyorum. KONUTDER Başkanı olarak şöyle anlatıyor: "İngiltere'de 1950'lerden itibaren kentsel dönüşümler yapıldı. Dünyanın ilk kentsel dönüşümü 'organize kentsel dönüşüm hareketi' diye bileceğimize şekilde olmuş. Manchester'da maden ocakları kapanmaya başladığında şehir adeta ölü şehre dönüşmüş ve 'bu şehri ne yapacağız' diye sorgulanmışlar. Şehrin en değerli yerlerinde fabrika ve maden işçileri yapıyorlardı. Belediyeye, dönüştürülebilir bölgeyi belirlemiş. Örneğin 200 ailye alınıp ve şehrin merkezi bir yerinde onlara 200 ev yaptırıp taşınmış. Onlardan bopalan ve hak sahibi oldukları yere şehrin dokusunu bozmayacak şekilde 2 emsalle, 1,5 emsalle proje geliştiriciler gelmiş ve haslat paylaşımı modeliyle orası yapılmış. Belediyeye, geliştiriciler ve hak sahibi vatandaşlar paydaş olmuş. Hak sahipleri ve geliştirici yüzde 40'er, belediyeye yüzde 5-10 paya sahibi olmuş. Ortaya çok değerli bir proje çıkmış ve paydaşlar payları kadar ortak-

BES gibi Yapı Tasarruf Sistemi (KES) kurulabilir

KONUTDER Başkanı Ramadana Kumova, orta sınıfın konut sahipliğini artırmak için başka yollar olarak Almanya'daki yapı tasarruf sandıklarına da başvuruyor. Kumova 'Almanlar 17'nci yüzyıldan itibaren, sonra Avrupa'da da yayılmış, insanları çalışırken veya çocukları için bu fonlara ödeme yapıyorlar. 25 milyon katlılımca var. Biz de her biri bir model finans ve sigorta sektörünün

yapabilmesini öneriyoruz. Toplu Bireysel Emeklilik Sigortası (BES) gibi çalışacak. Sınırlı adana Konut Edinme Sistemi (KES) diyoruz. Türk insanı için alana yatırım yapmayı çok seviyor, altın, döviz ve konut. Toplanan paraları sadece konut projelerinde değerlendirildiği ve kazanılan da katılımcılara gelir ürettiği bir sistem olacak. Devlet sistemi kurar ve BES de okutabilir gibi tepki edebilir."

ila kavuşmuş. Hak sahibi vatandaş, taşınacağı evi istiyorsa, market projedeki payından onun değeri düşülmüş hem başka yerde evi olmuş hem merkezdeki gayrimenkulde payı korunmuş. Sonuçta vatandaşta 'sana güzel bir ev ürettim, merkezde de eski evinin yerinde gelirtiyi bir gayrimenkulde ortak yaptım' dememiş."

Devlet, sosyal konut yapma şartıyla arsa üretmeli
Ramadana Kumova'nın kentsel dönüşümü hızlandırmak için başka önerileri de var. Şöyle devam ediyor: "TOKİ, konut yapmanın, konutu özel sektör yaparın, TOKİ organize etsin. Devlet zaten arazinin patronu ve o arsa üretsin. Devlet 'ben sana bu araziyi yüzde 20'yle veriyorum ama sen de oraya sadece sosyal konut yapabilirsin. O sosyal konutu şu fiyattan şu şartlarla vatandaşına satacağın' desin. Vatandaş da uygun fiyat ve finansman koşullarına sahip bu konutları alabilirsin. 100 ya da 70 metrekare konutuna kavuşsun."

Almanya'da arsa sahibinin payı yüzde 20'lerde
Türkiye'de bütün inşaatların maliyetlerinin yarısının arsa maliyeti olduğunu hatırlatan Ramadana Kumova, dünyadan örnekler veriyor: "Arsa katılımlı nedenle ülkemizdeki bütün arsa sahiplerinin kafasında yüzde 80'lik bir çata yerleşmiş. Kayseri, Diyarbakır, Bursa, Karahükümeti. Her yerde arsan varsa projenin yüzde 50'si senin. Sen her şeyi yapacaksın, yarısını bir kiggie vericekisin. Kalanla projenin toplam maliyetini de çıkarıp kır edeceğ-

Doğrudan sermaye girişinin %80'i gayrimenkulle oluyor

KONUTDER Başkanı Ramadana Kumova'ya son dönemde hızla gelen 'yabancı konut satışı' soruluyor. Bazı çevrelerin yabancı konut satışına karşı olduklarını hatırlatıyor. Kumova şöyle konuşuyor: "Türkiye'ye gelen net doğrudan yabancı sermayenin, yüzde 80'i gayrimenkul yoluyla geliyor. Bu, ülkemiz için çok ciddi döviz kaynağıdır. Toplam konut satışları içinde yabancıya satılan payı da yüzde 3,5 seviyesinde. Bu rakam İngiltere'de yüzde 11, İspanya'da yüzde 10, Portekiz'de yüzde 8, Dubai'de yüzde 65'e yakın. Bu kamusal çok tartışılmasını bir nedene de 'sığınmacılarla konut satın alan yabancıların aynı kişiler olduğunu' sanılmaya başlandı. Sürüyle sığınmacıların çok konut aldığı düşünülüyor. Aslında Türkiye ile Suriye arasında mütakabiliyet bile yok. Yani onlar gayrimenkul alamazlar. Bu meseleyi daha iyi anlamamız gerekiyor."

sin. Artık bu yürümüyor. Almanya'da iş yapıyor. Düsseldorf'ta Nişantaşı gibi yerde arsa sahibi ile proje paylaşımı yüzde 20'ye 80 oldu. Maksimum yüzde 25 olabilir orada da arsa sahibi Türk ise zor oluyor."

Gayrimenkul Fonları proje yapıp satabilecek
Ramadana Kumova, gayrimenkulde proje üretiminin hızlandırılmak bazı finansman projeleri geliştirebildiklerini de söylüyor. Birini şöyle anlatıyor: "Dünyada bütün gayrimenkul yatırım fonları proje geliştirme ve inşasına para harcayabiliyor, hinde ise yasak. Şu anda sadece bitmiş projeleri satın alabiliyorlar. Vatandaş gibi 'her yerde değerli bir satarım' diye krumal yatırım yapmış oluyorlar. Bu fonların önünü açarsak konut üretimi büyüyebilir. Projeler için finansman ve sermaye sorunu hafifler. Yeri ya da yabancı girişimci herkes para koyabilir. Böylece sermayenin tabana yayılmasıyla ilgili yeni bir araç da ortaya çıkar."

Boğaziçi'nin atak öğrencisi, nasıl başardı?

KONUTDER Başkanı Ramadana Kumova, işleri girişimcinin bakışını de şöyle anlatıyor: "Boğaziçi Üniversitesi'nde inşaat mühendisi oldum. Atak bir öğrenciydim, kulüp başkanlığı yaparken dönemin en önemli insanın ile tanıştım. Mesela o zamanlar en önemli bakanlardan İnan Çelebi'yi, TUSAİD Başkanı Cem Boyner'i, Türk Rus İş Konseyi Başkanı, Müttefikler Birliği Başkanı okuduğumuz davet etmişim. Eski Sovyet ve Doğu Bloku ülkelerinde inşaat firmaları için iş fırsatlarını tartıştık. Okul-

bitikten sonra Erta ve Bayındır'da çalıştım. 1997'de ilk girişimci kurdum. Türkiye'ye ihaleler yapıyordum. 1994'teki ekonomik krizle kapatmak zorunda kaldım. Rusya'ya gittim ve 4 yıl çalıştım. Orada da 1998'de ekonomik kriz çıktı. Menlekte döndüm. Bir arkadaşızda önemli kişilerle proje geliştirme alanında danışmanlık verdim. ABŞ'deki mortgage sistemi Türkiye'ye getirmek için ilk girişimci yaptım. Gayrimenkul değerleme sistemi geliştirdim. 2002'de Feri Top'u kurdum. 5 yıldır portfolyo büyüklüğümüz 1 milyar dolar

aktı. İlk projemiz Sıncağ arcasında Bonomoti projesiydi. Sonra Alanya'da Fabrika arcasında Kışlet Projesini yaptık. Herki büyümenin ardından 'bir şirket beş yılda buraya gelyorsa daha dikatli olmalıyız' dedim. O dönemde KONUTDER'de başkan yardımcısıydım. 2014'te bir sunum hazırladım ve '2017 gibi konut piyasasında ciddi problem olabilir' dedim, frene bastım. Elimdeki projeleri toplayıp 2017 sonunda durdum. Feri Top olarak yakın zamanda yeni projeye başlayacağız."

● TİCARET BAKANI ÖMER BOLAT, G20 ZİRVESİNDE YOĞUN TEMASLARDA BULUNDU

Suudi Arabistan ile teminat mektubu sorunu çözüldü

Ticaret Bakanı Ömer Bolat, Hindistan'da düzenlenen G20 Ticaret ve Yatırım Bakanları Zirvesi'nde katıldığı toplantıların yanı sıra çeşitli ülke temsilcileriyle iş birliklerinin önünü açacak ikili görüşmeler yaptı. Bakanlıktan yapılan açıklamaya göre, "Tek Dünya, Tek Aile, Tek Gelecek" temasıyla Hindistan dönem başkanlığında gerçekleştirilen G20 Zirvesi'nin Ticaret ve Yatırım Bakanları Toplantısı için Jai-pur'a giden Bolat, bu kapsamda birçok oturuma katıldı ve diğer üye ülkelerin Ticaret Bakanları ile ikili görüşmeler yaptı.

Programın açılış oturumuna katılan Bakan Bolat, Türkiye adına güncel küresel sorunların çözümünde kapsayıcı büyüme ve insani gelişimin önemini vurguladı. Toplantıda "ticaret, ekonomik büyüme ve refah", "küresel değer zincirlerinin krizlere dayanıklılığının güçlendirilmesi" ve "Dünya Ticaret Örgütü'nün reformu" konularını başlıklarını ele aldı.

İkili görüşmeler çerçevesinde Suudi Arabistan Ticaret Bakanı Macid bin Abdullah Al Kasabi ile görüşen Bolat, "Sayın Cumhurbaşkanımız'ın geçen ayki Suudi Arabistan ziyaretinde de ele alınan ikili ticaret, müteahhitlik hizmetleri, Suudi Arabistan'ın 2030 vizyonu kapsamındaki iş birliği fırsatları gibi konulara ilişkin atılabilecek somut adımları değerlendirdik. Suudi Arabistan'a kırmızı et, beyaz et, süt ürünleri ihracatı ve teminat mektupları kabulü konusundaki sorunlar çözüme kavuşturuldu. Ülkelerimiz arasındaki üst düzey iş birliği doğrultusunda, ticari ilişkilerimizi daha da geliştireceğimize inanıyoruz" ifadelerini kullandı.

Bolat, Umman Sanayi, Ticaret ve Yatırım Teşvik Bakanı Qais Mohammed Al Yousef ile de G20 Ticaret ve Yatırım Bakan-

Bakan Bolat, G20 Ticaret ve Yatırım Bakanları Zirvesi sürecinde toplam 9 toplantıya katıldı ve ülke temsilcileriyle ikili görüşmeler yaptı. Suudi Arabistan Ticaret Bakanı ile yapılan görüşmede ihracatta ve teminat mektubunda yaşanan sorunlar çözüldü.

BAE ile "Kapsamlı Ekonomik Ortaklık anlaşması"

Zirvenin ikinci gününde BAE Dış Ticaretten Sorumlu Devlet Bakanı Thani bin Ahmed Al Zeyoudi ile bir araya gelen Bolat, görüşmelerin detaylarına ilişkin şunları paylaştı: "Önümüzdeki hafta yürürlüğe girecek Kapsamlı Ekonomik Ortaklık Anlaşması ile ekonomik ilişkilerimizde başlayacak yeni döneme ilişkin planlarımızı ele aldık. Cumhurbaşkanımızın Abu Dhabi ziyaretinde kararlaştırılan yatırım alanları ve müteahhitlik sektörümüzün BAE'nin 'Abu Dhabi 2030 Vizyonu' kapsamında yer alabileceği projeler hakkında görüş alışverişinde bulunduk. JETCO mekanizmamızın

ilk toplantısını, iş adamlarımızın katılımıyla yıl sonuna kadar Türkiye'de yapmayı kararlaştırdık. Türkiye-BAE arasındaki ikili ticareti ve yatırımları artırma noktasındaki çalışmalarımızı karşılıklı olarak hızlandıracağız." Bakan Bolat, AB Komisyonu Başkan Yardımcısı ve Ticaretten Sorumlu Komiser Valdis Dombrovskis ile G20 Ticaret ve Yatırım Bakanları Toplantısı'nda bir araya geldi. Görüşmede Türkiye ile AB ticaretinde yeni diyalog dönemi, Gümrük Birliğinin güncellenmesi müzakereleri öncesinde beklentiler ve iş birliği alanları ele alındı.

ları Toplantısı kapsamında bir araya geldi.

Fransa ile JETCO toplantısı Türkiye'de yapılacak

Bakan Bolat, temasları kapsamında Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) Genel Direktörü Dr. Ngozi Okonjo Iweala ile de görüştü. Okonjo, Türkiye'nin saygın bir ülke olduğunu ve gelecek şubat ayında Birleşik Arap Emirlikle-

ri'nin (BAE) başkenti Abu Dhabi'de yapılacak DTÖ Bakanlar Komitesi toplantısında ilerleme sağlanması için Türkiye'nin katkılarını, desteğini yanlarında görmek istediğini belirtti.

Bolat, aynı gün Fransa Dış Ticaret ve Yatırımlar Bakanı Olivier Becht ile görüşme yaptı. Türkiye ve Fransa arasındaki ikili ticaret ve yatırım konularını ele aldıkları, verimli bir görüşme

gerçekleştirdiklerini belirten Bolat, 2024 yılı başında JETCO toplantısını ve İş Forumu'nu Türkiye'de yapmak üzerinde uzlaşıtlarını bildirdi.

Görüşmede, Türkiye ve Avrupa Birliği (AB) arasındaki Gümrük Birliğinin güncellenmesi sürecini de değerlendirdiklerini aktaran Bolat, iş çevreleri arasındaki diyalogu güçlendirecek ve karşılıklı yatırımları artıracak adımlar için yakın çalışmaya karar verdiklerini ifade etti.

Güney Kore'den ithalat kolaylığı talebi

Güney Kore Ticaret Bakanı Dukgeun Ahn ile de görüşen Ömer Bolat, Güney Kore tarafından Türkiye'ye daha fazla yatırım yapılması ve Güney Kore lehine dış ticaret fazlasının bir an önce düzeltilmesi için ithalat kolaylıklarını beklediklerini belirtti.

G20 Ticaret ve Yatırım Bakanları toplantısı kapsamında Hindistan'da son görüşmesini Amerika Birleşik Devletleri (ABD) Ticaret Temsilcisi Katherine Tai ile yapan Bolat, verimli bir görüşme gerçekleştirdiklerini ifade etti. Ticaret Bakanı Bolat, toplantı sonrası yaptığı açıklamada, şunları kaydetti: "En önemli ticaret ortaklarımızdan ABD ile ekonomik ve ticari bağlarımızı güçlendirmeye yönelik olarak düzenli ticari istişare mekanizmasını hayata geçireceğiz. ABD firmalarının Türkiye'deki yatırımlarının artırılması ve küresel tedarik zincirinde Türkiye'nin daha güçlü bir şekilde yer alması için birlikte çalışacağız."

Böylece Hindistan'daki G20 Ticaret Bakanları Zirvesi sürecinde yoğun temaslarda bulunan Bolat, bu toplantıların ve ikili görüşmelerin, Türkiye için özellikle ihracat ve istihdam açısından güzel gelişmelere ve iş birliklerine vesile olacağı değerlendirilmesinde bulundu.

YOİKK BUGÜN TOPLANIYOR

NASIL BİR EKONOMİ
HAFTADA 6 GÜN
GAZETE
ULUSAL

Tarih: 15.08.2023
Sayfa: 3
Tiraj: 42297
StxCm: 19,2

1/1

CEVDET YILMAZ BAŞKANLIĞINDA

YOİKK bugün toplanıyor

Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu (YOİKK) toplantısı yarın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz başkanlığında toplanacak.

Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde bugün saat 10.00 yapılacak olan toplantıda, YOİKK yeni dönem eylem planı hazır-

lıkları ve önceliklendirme çalışması, yatırım ortamına dair tespit edilen sorunlar ve çözüm önerileri, geleceğe dönük çalışma usullerine ilişkin görüş ve öneriler istişare edilecek. Toplantıda, TOBB, TİM, TÜSİAD, YASED, MÜSİAD, **DEİK**, TİSK, ASO, İSO sunum yapacak.

YOİKK TOPLANDI "YATIRIM ORTAMI İÇİN YENİ EYLEM PLANI HAZIRLIĞI BAŞLADI"

NASIL BİR EKONOMİ
HAFTADA 6 GÜN
GAZETE
ULUSAL

Tarih: 16.08.2023
Sayfa: 3
Tiraj: 42297
StxCm: 206,54

2/2

■ "Yabancı işçiler için Türkiye'deki işgücüne zarar vermeyecek model"

- Yabancı çalıştırılmasında hangi kriterlerle hareket edilmesi gerektiği tartışıldı. Türkiye'de karşılıklı bulunmayan hususlarda ihtiyaç analizi yapılarak kendi işgücü piyasamıza zarar vermeden, şirketlerin ihtiyacını karşılayacak model konusunda tartışma yapıldı.
- Çeşitli finansal enstrümanlarla girişimciliğin geliştirilmesi, sermaye piyasalarının daha aktif hale getirilmesi için çalışma yapılacak.
- Yeşil dönüşüm kapsamında emisyon ticaret sistemi kurularak, buradan elde edilecek kaynaklar yeşil dönüşümü destekleyici olarak kullanılacak.
- İleri teknolojiyi sanayi yapısı ve dijital dönüşüm için 5G dahil olmak üzere diğer hususlarda yeni çalışmalar yapılacak.

Sanayileşmede Orta Anadolu Akdeniz hattına odaklanılacak

HÜSEYİN GÖKÇE/ANKARA

Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu (YOİKK) Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Cevdet Yılmaz Başkanlığında Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde toplandı. İş dünyası temsilcileri ve ilgili bakanların katılımıyla gerçekleştirilen toplantıda, yatırım ortamının iyileştirilmesi için yeni bir eylem planı hazırlanması başlanmıştır.

Bu kapsamda iki aşamalı bir plan uygulanacak. Acil yapılması gerekenler yılbaşına kadar TBMM'de kanunlaştırılacak. Daha sonraki düzenlemeler ise Orta Vadeli Program'da yer alacak ve bu radaki takvime göre hayata geçirilecek. Çalışmaların temelini güven ortamı, finansal istikrar, sürdürülebilir büyüme ve istihdam oluşturacak.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, sanayinin daha fazla Anadolu'ya yayılması yönünde herkesin mutabık olduğunu belirterek, güçlü sanayileşme perspektifi için Orta Anadolu Akdeniz hattı işaret edildi.

3 ayda bir yapılacak

Yeni kabine döneminin ilk YOİKK toplantısı Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde yapıldı. Normalde 6 ayda bir toplanması gereken YOİKK üyeleri, 3 ay sonra tekrar bir araya gelecekler.

TOBB, TÜSİAD, MÜSİAD,

■ "Demiryolları önceliklendirilecek"

- Demiryollarının önceliklendirilmesi net şekilde ortaya kondu. Ulaştırma temel öncelik demiryollarının geliştirilmesi olacak. Demiryollarının liman bağlantıları güçlendirilecek.
- Risk yönetiminin geliştirilmesi tartışıldı. Sadece deprem değil, her türlü afete hazırlık konuları ele alındı. Konutun yanı sıra, ticaret ve sanayinin de afetlere karşı risk yönetimi

tartışıldı. İstanbul başta olmak üzere afete hazırlık çalışmalarını hızlandırılacak. ■ Enflasyonla mücadele süreci, büyüme ve istihdam artış, resesyona girmeden sağlanacak. ■ Büyüme kapsayıcı olacak ve sağlanan refah artışından toplumun tüm kesimleri adil olarak faydalanacak. ■ Yatırım ortamına sadece büyük şirketler için değil, KOBİ'ler için de iyileştirilecek.

DİĞER, ASO, İSO gibi dünyası örgütlerinden doğrudan dış yatırımlar başta olmak üzere, cari açığı azaltacak, döviz girdisini sağlayıcı, mal ve hizmet ihracatını kolaylaştırıcı hususlara yönelik gelen öneriler, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı sekreteryasında özet halinde YOİKK gündemine taşındı.

"Yeni eylem planı Eylül sonuna kadar hazırlanacak"

- Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Cevdet Yılmaz YOİKK toplantısının gündemini ve alınan kararları şöyle özetledi: ■ Son 20 yılda doğrudan yatırımda 255 milyar dolarlık kaynak girişi olurken, cari açığın yüzde 41'i bu kaynakla finanse edildi. Cari açık azaltılırken bunun uzun vadede kaynakla finanse edilmesi gerekiyor. ■ Yatırım iklimini iyileştire-

cek çalışmalar, yasal düzenlemeler, idari düzenlemeler, teknik çalışmalar ve süreç iyileştirmeler olmak üzere 4 ana başlıkta ele alınacak. ■ Eylül ayı sonuna kadar Sanayi Bakanlığı koordinasyonunda yönlendirme ve teknik konularda kısa ve orta vadeli yeni eylem planı ortaya koyulacak. ■ Finansmana erişim konusu en önemli başlıklardan biri olarak ele alınırken, makro politikalar çerçevesinde neler yapılacağı tartışıldı. ■ Tarımsal ve çevresel hassasiyetleri gözetenek daha fazla sanayi alanı oluşturulması gündeme geldi. Verimsiz arazilerde, tarımsal üretimi zarar vermeyecek, planlı şekilde sanayi alanlarının geliştirilmesi konusunda anlaşış birliği var. ■ Eximbank reeskont desteği güçlendirilecek.

YOİKK toplantısı sonrasında açıklamalarda bulunan Cumhurbaşkanı yardımcısı Cevdet Yılmaz, yatırım ortamını iyileştirecek ilk adımların yılbaşına kadar yasalasacağını söyleyerek, sanayileşmede Orta Anadolu-Akdeniz hattına odaklanılacağını belirtti.

ABD-TÜRKİYE ARASINDA SAĞLIK TURİZMİ HATTI

SABAH
GÜNLÜK
GAZETE
ULUSAL

Tarih: 26.08.2023
Sayfa: 11
Tiraj: 179341
StxCm: 16,53

1/1

ABD-TÜRKİYE ARASINDA SAĞLIK TURİZMİ HATTI

DIŞ Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) tarafından İstanbul'da düzenlenen toplantıda ABD'nin önde gelen sağlık grubu Cedars-Sinai Hastanesi'nin yöneticileri ile sağlık sektörümüzün temsilcileri bir araya

geldi. Toplantıda ABD-Türkiye arasında sağlık turizminde işbirliği konusunda fikir alışverişinde bulunuldu. ABD heyetine Türkiye'nin sağlıkta son yıllarda attığı çığır açan adımlar anlatıldı. **Gül KİREKLO/SABAH**

ZİRVEDEN ENFLASYONLA "TOPYEKÜN" MÜCADELE KARARI ÇIKTI

FINANSA ERİŞİMDE 2 AYDA İYİLEŞME GÖRÜLECEK

Ekonomi ve İstisare Toplantısı'ndan ekonomide yaşanan sorunlarla topyekün mücadele kararlılığı çıktı. Yeni dönemde, krediye erişim kolaylaşacak, markalaşma teşvik edilecek

4 SAATLİK
ZİRVEDEN
10 ÖNEMLİ
MESAJ

- Finansa erişimde 2 ayda iyileşme görülecek
- 2025 sonunda tek haneli enflasyon görülecek
- Markalaşmaya yeni teşvik, destek geliyor
- KDV sistemi sadeleşsin, dolaylı vergi yükünün azaltılсын
- Girdi maliyetini düşüren, arzi artıran politikalara öncelik
- Gıda fiyatları ile konut maliyetlerinin düşmesi önemli
- Kamuda daha fazla tasarruf beklentisi ön planda
- Sanayinin arazi arz sorunu giderilmeli
- İşbaşında eğitim, staj imkânları artırılacak
- Yeni pazarlama açılımı için çalışılacak

ENFLASYONUN
DÜŞECEĞİNE
İNANIYORUZ

Anadolu Aslanları İş Adamları Derneği Genel Başkanı Orhan Aydın, toplantıda ortak akıl ve istisareler sonucunu yıl haritasının ne olması gerektiğinin ortaya çıkmasını belirterek, "İş dünyası adına tek haneli enflasyon hedefine ilişkin inancımız artmıştır" dedi.

ATO Başkanı Gürsel Baran da sorunların çözümü noktasında hükümetin kararlı tutumuna ortak olduğunu ifade etti. Baran, "Dertlerimizi paylaştık. Bakan Şimşek moral ve güven verdi. Enflasyonun düşeceğine inanıyoruz" değerlendirmesini yaptı.

NİTELİKLİ
ELEMEN
BULMAYA TEŞVİK

İş dünyası temsilcileri çalıştıracak eleman bulmakta sıkıntı çektiklerini dile getirdi. Yeni dönemde işbaşında eğitim, staj imkânları artırılacak. Toplantıda ilginç bir öneri de gündeme geldi. Bir işletmede yetiştirilen elemanın başka bir yere geçişinde kamuda olduğu gibi muvafakat getirilmesi önerildi. Böylece yetişen, emek verilen elemanın işi bırakarak işletmeyi zora sokması önlenmiş olacak. Eğitim sisteminde işgücü piyasasının ihtiyaçları arasındaki örtüşmeyi artıracak yeni adımlar atılacak. Mesleki eğitim konusu daha geniş şekilde ele alınacak.

GİRDİ VE ARACI
MALİYETLERİ
DÜŞÜRÜLMELİ

ENFLASYONLA mücadelede girdi maliyetlerini düşürücü, arazi maliyetlerinin azaltıcı, arzi artıran politikaların önemi vurgu yapıldı. Gıda fiyatlarının düşürülmesi, konut arzının artırılması, maliyetlerin düşürülmesi konusu da öncelikli başlıklar arasında yer aldı. Kamuda daha fazla tasarruf tedbiri alınması gündeme geldi. "Cari açık tasarruf açığıdır" vurgusu yapıldı. Çevre kuralları da dikkate alınarak sanayiye ayrılan arazi artırılacak. Türkiye'nin ihracat hedeflerini daha üst noktalara çıkarması da önemli bir başlık oldu.

VERGİ REFORMU GELİYOR

Fatma GÖKSU/ANKARA

ÖNCEKİ gün yapılan Kabine Toplantısı'nın ardından gazetecilerin sorularını yanıtlayan Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, vergi sisteminin modernize edileceğini belirterek, "Doğrudan vergilerin artırılıp, dolaylı vergilerin azalması hem işçi kesiminin hem işveren kesiminin ortak talebi. Bunu ben de destekliyorum. Önümüzdeki dönemde bu yönde birtakım çalışmalar yapılması gerekiyor. Bu vergi artışı-azalışı değil. Bu vergi sisteminin modernize edilmesi, güncellenmesi, sadeleştirilmesi,

daha dengeli hale getirilmesi olacak" dedi. Yılmaz, Eylül ayında açıklanacak Orta Vadeli Program'ın (OVP) 3 ana başlığının olduğunu, programın 85 milyon tamamlanma hedefi olduğunu belirtti. Enflasyonun tek haneli indirme hedefine Eylül ayının ilk 10 gününde açıklanması beklenen OVP için sektör görüşmelerinin tüm hızıyla devam ettiğini vurgulayan Yılmaz, "Finans kesimi ile cuma günü İstanbul'da görüşeceğiz" diye konuştu.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın başkanlığında Ticaret Bakanlığı ev sahipliğinde gerçekleştirilen Ekonomi ve İstisare Toplantısı'ndan enflasyon başta olmak üzere ekonomide yaşanan sorunlara karşı "topyekün mücadele" mesajı çıktı. Bu kapsamda iş dünyasından esnafa, tüccardan finans sektörüne kadar tüm kesimler elini taşın altına koyacak. Yeni dönemde, krediye erişim kolaylaşacak, markalaşma teşvik edilecek, nitelikli eleman bulunması desteklenecek, KDV başta olmak üzere vergide sadeleşme sağlanacak, yeşil dönüşümde ortak yol haritası belirlenecek. Toplantı Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek ile birlikte 6 bakan, TOBB, DEİK, TİM, TESK, MÜSİAD, TÜSİAD, ATO'nun yer aldığı 24 sektör temsilcisinin katılımıyla gerçekleştirildi. Cevdet Yılmaz, toplantıda gündeme gelen başlıklara ilişkin değerlendirmeler yaparak, "Kamu ve özel sektörün temel hedefi istikrar içinde büyümek, kalkınmak, sosyal refahı artırmaktır. Hedef birliği içindeyiz. Enflasyonla mücadelenin sabır ve ısrarla yapılması konusunda da fikir birliği var. Belirsizliklerin azaltılmasında Orta Vadeli Program önemli işlev görecek" dedi. Zirvenin en önemli başlıklarından birini reel sektörün finans ulaşımda yaşadığı sıkıntılar oldu. Ankara Ticaret Odası Başkanı Gürsel Baran, toplantıda Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in "Finansa erişimde 2 ay içinde iyileşme göreceksiniz" diyerek moral verdiğini söyledi. Şimşek, enflasyonla mücadele konusunda bir yıl içinde önemli mesafe alınacağını belirterek, 2025 sonunda tek haneli enflasyonun görüleceğini vurguladı.

VERGİ REFORMU YAPILACAK

Aktarılan sorunlardan biri de dolaylı vergi yükünün ağırlığı ve KDV sistemindeki farklı oranlar oldu. Katılımcılar, farklı uygulamalardan dert yanarken, sadeleştirme istedi. Bakan Şimşek'in bu konuda gelen eleştirileri de doğru bulduğunu kaydetti. Yüksek enflasyonun getirdiği zorlaşmış işaaretilere, enflasyon muhasebesine geçilmesi de öneriler arasında yer aldı. Dolaylı vergilerde Türkiye'nin ilk beşte yer aldığı kaydedilerek, bunun azaltılması istendi. Vergi reformuyla birlikte doğrudan vergilerin payının arttığı yeni bir dönem başlayacak. Yeni vergisel aflar yapılmaması da ortak dile getirilen başlıklar arasında yer aldı.

Hazal
ATES
ANKARA

HAZİNE'DE 'YATIRIM' BEŞTEPE'DE 'OVP' ZİRVESİ

SABAH
GÜNLÜK
GAZETE
ULUSAL

Tarih: 02.08.2023
Sayfa: 4
Tiraj: 179341
StxCm: 99,63

1/1

Hazine'de 'yatırım' Beştepe'de 'OVP' zirvesi

HAZİNE ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek ile Merkez Bankası ekibi TOBB öncülüğünde reel sektörün sorunlarını değerlendirdi. İş dünyası, reel sektör temsilcileri Türkiye'nin önceliğinin üretim kapasitesini korumak olması gerektiğini belirterek, ticari kredilerin kesilmemesi gerektiğini, uzun vadeli yatırım finansman imkânlarının çoğaltılmasını istedi. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz da, Beştepe'de işçi sendikaları temsilcileriyle bir araya gelerek Eylülde açıklanacak Orta Vadeli Programa (OVP) ilişkin görüş ve önerilerini aldı.

TİCARİ KREDİ VURGUSU

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın daveti ile gerçekleşen görüşmeye, Merkez Bankası Başkanı Hafize Gaye Erkan ve başkan yardımcıları, Türkiye Bankalar Birliği Başkanı Alparslan Çakar, Türk

Eximbank genel müdürü, TÜSİAD, TİM, MÜSİAD, YASED, DEİK başkanları da katıldı. TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımda, Bakan Şimşek, MB Başkanı Erkan ve ekonomi bürokrasisi ile bir araya gelerek, yeni makroekonomi politikaları konusunda istişarede bulduklarını, reel sektörün beklentilerini ilettiklerini söyledi. Kredilerde yaşanan daralmanın reel sektöre etkisiz edilirken, ticari kredilerinin aniden kesilmemesi, yatırım kredilerinin devam etmesi, KDV iadesi başta olmak üzere vergi sisteminde reform talepleri sıralandı.

Küçük ve orta boy işletmelerin kredilerde yaşanan daralmadan olumsuz etkilendiğine dikkat çekildi. Merkez Bankası'nın yatırım kredilerinin devam ettirilmesi, teknoloji projeleri için kapasitenin artırılması gerektiği ifade edildi.

OVP MESAİSİ BAŞLADI

CUMHURBAŞKANI Yardımcısı Yılmaz da Beştepe'de Türk-İş Genel Başkanı Ergün Atalay, Hak-İş Genel Başkanı Mahmut Arslan, DISK Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu ile görüşti. Yılmaz, amaçlarının, tüm toplumsal kesimlerin fikirlerini OVP'ye yansıtmasını söyledi. Cevdet Yılmaz, "Toplantıda, büyüyen ekonominin nimetlerini toplumun bütün kesimlerine, bütün yörelerine dağıtacak, sosyal adaleti güçlendirici bir anlayışla hareket etme fikri güçlü bir şekilde ifade edildi" değerlendirmesinde bulundu.

DEPREMZEDE ESNAFIN BORCU ERTELENİYOR

HAZİNE ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, Kahramanmaraş merkezli depremler sonrasında afet bölgesi ilan edilen yerlerde esnaf ve sanatlara Halk Bankası tarafından kullanılan kredilerin ödemelerine faizsiz 6 ay daha erteleme yapılacağını açıkladı. 6 Ağustos'ta süresi dolacak kredi borçlarının ertelenmesi için gelen talepleri değerlendirdiklerini belirten Şimşek, bu kapsamda bahsi geçen iller ve bağlı ilçelerinde 64 bin 191 esnaf ve sanatkarın 9.5 milyar lira kredi bakiyesi bulunduğuna dikkati çekti.

Yatırım için büyük buluşma 2024'te Türkiye'de yapılacak

TİCARET Bakanı Ömer Bolat, Hindistan'da düzenlenen G20 Ticaret ve Yatırım Bakanları Zirvesi'nde katıldığı toplantıların yanı sıra çeşitli ülke temsilcileriyle iş birliklerinin önünü açacak ikili görüşmeler yaptı.

Hindistan'daki G20 Ticaret Bakanları Zirvesi sürecinde yoğun temaslar da bulunan Bolat, bu toplantıların, Türkiye için özellikle ihracat ve istihdam açısından güzel gelişmelere ve iş birliklerine vesile olacağı değerlendirilmesinde bulundu.

Bu kapsamda Fransa Dış Ticaret ve Yatırımlar Bakanı Olivier Becht ile görüşen Bakan Bolat, Türkiye ve Fransa arasındaki ikili ticaret ve yatırım konularını ele

aldıkları, verimli bir görüşme gerçekleştirdiklerini kaydetti.

UZLAŞMA SAĞLANDI

Bakan Bolat, 2024 yılı başında JETCO (Joint Economic and Trade Commission-Ekonomik ve Ticari Ortaklık Komitesi) toplantısını ve İş Forumu'nu Türkiye'de yapmak üzerinde uzlaştıklarını bildirdi.

Görüşmede, Türkiye ve Avrupa Birliği (AB) arasındaki Gümrük Birliği'nin güncellenmesi sürecini de değerlendirdiklerini aktaran Bolat, iş çevreleri arasındaki diyalogu güçlendirecek ve karşılıklı yatırımları artıracak adımlar için yakın çalışmaya karar verdiklerini ifade etti.

BAE İLE YATIRIMLAR HIZLANACAK

BAE Dış Ticaretten Sorumlu Devlet Bakanı Thani bin Ahmed Al Zeyoudi ile bir araya gelen Bolat, görüşmeye dair "JETCO mekanizmamızın ilk toplantısını, iş adamlarımızın katılımıyla yıl sonuna kadar Türkiye'de yapmayı kararlaştırdık. Türkiye-BAE arasındaki ikili ticareti ve yatırımları artırma noktasındaki çalışmalarımızı karşılıklı olarak hızlandıracağız" açıklamasını yaptı.

YATIRIMIN ADRESİ TÜRKİYE

Türkiye gerek portföy gerekse doğrudan yatırımda yabancıların rotasına girdi. Risk primi düşerken, borsa zirve yaptı. İngiltere ve Güney Kore'den yatırım sinyali gelirken, ABD'li devler de Türkiye'yi bölgesel merkez olarak görüyor

ABD FİRMALARI İÇİN TÜRKİYE BÖLGESEL MERKEZ

TÜRKİYE-ABD İLİŞKİLERİ 2023 YILINDA DA OLUMLU YÖNDE İLERLEMeye DEVAM EDİYOR. Türk Amerikan İş Konseyi (TAİK) ile Amerikan Şirketler Derneği'nden AmCham Türkiye'yi yapılan ortak açıklamaya göre, Türkiye ve ABD arasındaki ticaret hacmi son 12 ayda 31,3 milyar dolar düzeyine ulaştı. AmCham Türkiye Yönetim Kurulu Başkanı Tankut Turnaoğlu, AmCham Türkiye olarak, Türkiye ekonomisine yıllık 60 milyar dolar katkı sağlayan 125 ABD merkezli şirketi temsil ettiklerini ve ana hedeflerinin Türkiye'yi global pazarlara taşıyan bir güç olmak olduğunu bildirdi. Turnaoğlu, "Türkiye, dünya genelinde az sayıda ülkenin sahip olduğu bir potansiyele sahip. ABD firmalarının devam eden yatırımları da bu görüşü destekliyor" dedi. Türkiye'de bulunan Amerikan şirketlerinin bir bölümünün Türkiye'yi bölgesel bir merkez olarak konumlandığını belirten Turnaoğlu, "Yaklaşık 20 uyeimiz Türkiye'den 80'e yakın ülkeyi yönetiyor" diye konuştu.

CEO'LARLA BULUŞMA

TAİK Başkanı Mehmet Ali Yalçındağ da, NATO Zirvesi'nin Türkiye-ABD ilişkilerinde yeni bir süreci başlatmayı belirterek, "100 milyar dolarlık ticaret hacmi hedefi için önümüzdeki dönemde atacağımız ilk adım 19-20 Eylül tarihlerinde gerçekleştireceğimiz 13'üncü Türkiye Yatırım Konferansı olacak. Hazine ve Maliye Bakanımız Mehmet Şimşek'i ve Merkez Bankası Başkanımız Halime Gaye Erkan'ı ABD'nin önde gelen finans çevreleri ile bir araya getireceğiz. İkinci gününde ise Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ı Fortune 100'de yer alan 25 Amerikalı şirketin CEO'su ile Yuvarlak Masa toplantısında buluşturacağız" dedi.

2

İNGİLİZ YATIRIMLARI ARTACAK

BİRLEŞİK Krallık İhracat Bakanı Malcolm Offord, müzakereleri gelecek yıl başlayacak yeni serbest ticaret anlaşmasıyla Türkiye ile ekonomik ilişkilerin Fintech, yeşil enerji, telekom başta olmak üzere yeni sektörlerle ivme kazanacağını ve her iki ülke ekonomisi için ciddi fırsatlar gördüğünü bildirdi. Türkiye ile Birleşik Krallık arasındaki ticaret hacminin geçen yıl yüzde 30 arttığı bilgisini paylaştı Offord, "Türkiye şu anda bizim en büyük 20 ticari partnerimizden birisi, 18'inci sırada ve yükseliyor da. Şu anda ticaret hacmi 22,5 milyar sterlin seviyesindedir. Bu hacmin üçte ikisini Türkiye'nin Birleşik Krallık'a ihracatı oluştururken, üçte birini de Birleşik Krallık'ın Türkiye'ye ihracatı oluşturuyor" dedi. Offord, Türkiye'de dijital ekonomiye benimsemiş yeni eğitimli genç bir nüfus olduğunu ve bölgeye yeni jenerasyon işletmelerini ortaya çıktığını söyledi. Offord, geçen hafta 16. Uluslararası Savunma Sanayii Fuarı'na (IDEF 23) da katıldığını ve oradaki İngiliz şirket ve KOBİ'lerin Türk şirketlerle birlikte çalıştığını ifade ederek şöyle konuştu: "Savunma sanayisinde İngiliz KOBİ'ler ve Türk üreticiler bir araya gelerek yeni ürünler üretmeye başladılar. Bu da daha fazla yatırım yapmaya başlamaları olacaktır. Türkiye'de daha fazla İngiliz yatırımını göreceğimizi umuyorum. Birleşik Krallık'ta demiz üstü rüzgâr enerjisi sektörüne ilgili birçok Türk yatırımcıyla bir seminer geçirdim. Burada birçok ortak nokta olduğunu düşünüyorum."

3

AVRUPA'DAKİ EN ÖNEMLİ ORTAKLARDAN BİRİ

GÜNEY Kore Dışişleri Bakanı Park Jin, Türkiye'de 160'a yakın Koreli şirketin faaliyet gösterdiğini belirtti. "Türkiye, Güney Kore için Avrupa'daki en önemli ekonomik ortaklardan biri" dedi. "Kardeş ülke" olarak ilişkileri dostluğa dayanan iki ülkenin 2012'de stratejik ortaklık kurduğuna işaret eden Park Jin, Türkiye'de 160'a yakın Koreli şirketin faaliyet gösterdiğini aktardı. Park Jin, Türkiye'nin, Güney Kore için Avrupa'daki en önemli ekonomik ortaklardan biri olduğuna dikkati çekerek, sunuları kaydetti: "Altyapı alanında iki ülke arasında Avrasya Tüneli ve 1915 Çanakkale Köprüsü gibi başarılı işbirliği örnekleri ortaya konuluyor. Karşılıklı güven olmadan işbirliğinin mümkün olmadığını savunma sanayisinde, Kore'den temin edilen güç grubu donanımı Alıy'ın teslim töreni, bu yılın nisan ayında Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın huzurunda gerçekleşti."

Mart 2023 itibarıyla Koreli şirketlerin Türkiye'deki yatırımlarının 3,8 milyar dolar olduğunu aktaran Park Jin, bu yatırım miktarının işbirliğiyle arttığını dile getirdi. Park, kültüre yönelik yatırımın sanayiye yönelik yatırım kadar önemli olduğunu işaret etti.

MEHMET BİL KAY
SABAH

Park Jin

ABD-TÜRKİYE ARASINDA SAĞLIK TURİZMİ HATTI

SABAH AVRUPA
GÜNLÜK
GAZETE EK
YURTDIŞI

Tarih: 26.08.2023
Sayfa: 9
Tiraj: 254420
StxCm: 16,79

1/1

ABD-TÜRKİYE ARASINDA SAĞLIK TURİZMİ HATTI

DIŞ Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) tarafından İstanbul'da düzenlenen toplantıda ABD'nin önde gelen sağlık grubu Cedars-Sinai Hastanesi'nin yöneticileri ile sağlık sektörümüzün temsilcileri bir araya

geldi. Toplantıda ABD-Türkiye arasında sağlık turizminde işbirliği konusunda fikir alışverişinde bulunuldu.

ABD heyetine Türkiye'nin sağlıkta son yıllarda attığı çığır açan adımlar anlatıldı. **GÜL KİREKLO/SABAH**

ZİRVEDEN ENFLASYONLA "TOPYEKÜN" MÜCADELE KARARI

Ekonomi ve İstisare Toplantısı'ndan ekonomide yaşanan sorunlarla topyekün mücadele kararlılığı çıktı. Yeni dönemde, krediye erişim kolaylaşacak, markalaşma teşvik edilecek

4 SAATLİK
ZİRVEDEN
10 ÖNEMLİ
MESAJ

- Finansa erişimde 2 ayda iyileşme görülecek
- 2025 sonunda tek haneli enflasyon görülecek
- Markalaşmaya yeni teşvik, destek geliyor
- KDV sistemi sadeleşsin, dolaylı vergi yükünün azaltılın
- Girdi maliyetini düşüren, arzı artıran politikalara öncelik
- Gıda fiyatları ile konut maliyetlerinin düşmesi önemli
- Karuda daha fazla tasarruf beklentisi ön planda
- Sanayinin arzı arz sorunu giderilmeli
- İşbaşında eğitim, staj imkânları artılacak
- Yeni pazarlama açılımları için çalışılacak

ENFLASYONUN
DÜŞECEĞİNE
İNANIYORUZ

Anadolu Aslanları İş Adamları Derneği Genel Başkanı Orhan Aydın, toplantıda ortak akıl ve istisareler sonucu yol haritasının ne olması gerektiğinin ortaya çıktığını belirterek, "İş dünyası adına tek haneli enflasyon hedefine ilişkin inancımız artmıştır" dedi. **ATO Başkanı Gürsel Baran** da soruların çözümü noktasında hükümetin kararlı bir tutum ortaya koyduğunu ifade etti. Baran, "Dertlerimizi paylaştık. Bakan Şimşek moral ve güven verdi. Enflasyonun düşeceğine inanıyoruz" değerlendirmesini yaptı.

NİTELİKLİ
ELEMAN
BULMAYA TEŞVİK

İş dünyası temsilcileri çalıştıracak eleman bulmakta sıkıntı çektiklerini dile getirdi. Yeni dönemde işbaşında eğitim, staj imkânları artılacak. Toplantıda ilginç bir önen de gündeme geldi. Bir işletimde yetişkinlerin elemanın başka bir yere geçişinde kamuda olduğu gibi muvafakat alınması önerildi. Böylece yetişkin, emek verilen elemanın işi bırakarak işletmeyi zora sokması önlenmiş olacak. Eğitim sisteminde işgücü piyasasının ihtiyaçları arasındaki örtüşmeyi artıracak yeni adımlar atılacak. Mesleki eğitim konusu daha geniş şekilde ele alınacak.

GİRDİ VE ARACI
MALİYETLERİ
DÜŞÜRÜLMELİ

ENFLASYONLA mücadelede girdi maliyetlerini düşürücü, aracı maliyetlerinin azaltıcı, arzı artıran politikaların önemi vurgu yapıldı. Gıda fiyatlarının arttırılması, maliyetlerin düşürülmesi konusu da öncelikli başlıklar arasında yer aldı. Kamuda daha fazla harcama tedbir alınması gündeme geldi. "Dini açık tasarruf açığı" vurgusu yapıldı. Çevre kuralları da dikkate alınarak sanayiye ayrılan arazi artılacak. Türkiye'nin ihracat hedeflerini daha üst noktalara çıkarılması da önemli bir başlık oldu.

VERGİ REFORMU GELİYOR

Fatma GÖKSU/ANKARA

ÖNCEKİ gün yapılan Kabine Toplantısı'nın ardından gazetecilerin sorularını yanıtlayan Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, vergi sisteminin modernize edileceğini belirterek, "Doğrudan vergilerin artırılıp, dolaylı vergilerin azaltılması hem işi kesiminin hem işveren kesiminin ortak talebi. Buna ben de destekliyorum. Önümüzdeki dönemde bu yönde bir takım çalışmalar yapılması gerekiyor. Bu vergi artış-azalışı değil. Bu vergi sisteminin modernize edilmesi, güncellenmesi, sadeleşti-

nilmesi, daha dengeli hale getirilmesi olacak" dedi. Yılmaz, Eylül ayında açıklanacak Orta Vadeli Program'ın (OVP) 3 ana ekseninde olduğunu, programın 85 milyon ton altına rehberlik edeceğini belirtti. Enflasyonu tek haneye indirme hedefiyle Eylül ayının ilk 10 gününde açıklanması beklenen OVP için sektör görüşmelerinin tüm hızıyla devam ettiği vurgulayan Yılmaz, "Finans kesimi ile cuma günü İstanbul'da görüşeceğiz" diye konuştu.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın başkanlığında Ticaret Bakanlığı evsahipliğinde gerçekleştirilen Ekonomi ve İstisare Toplantısı'ndan enflasyon başta olmak üzere ekonomide yaşanan sorunlara karşı "topyekün mücadele" mesajı çıktı. Bu kapsamda iş dünyasından esnafa, tüccardan finans sektörüne kadar tüm kesimler elini taşın altına koyacak. Yeni dönemde, krediye erişim kolaylaşacak, markalaşma teşvik edilecek, nitelikli eleman bulunması desteklenecek, KDV başta olmak üzere vergide sadeleşme sağlanacak, yeşil dönüşümde ortak yol haritası belirlenecek. Toplantı Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek ile birlikte 6 bakan, TOBB, DEİK, TIM, TESK, MÜSİAD, TÜSİAD, ATO'nun yer aldığı 24 sektör temsilcisinin katılımıyla gerçekleştirildi. Cevdet Yılmaz, toplantıda gündeme gelen başlıklara ilişkin değerlendirmeler yaparak, "Kamu ve özel sektörün temel hedefi istikrar içinde büyümek, kalkınmak, sosyal refahı artırmaktır. Hedef birliği içindeyiz. Enflasyonla mücadelenin sabır ve ısrarla yapılması konusunda da fikir birliği var. Belirsizliklerin azaltılmasında Orta Vadeli Program önemli işlev görecek" dedi. Zirvenin en önemli başlıklarından birini reel sektörün finans ulaşımda yaşadığı sıkıntılar oldu. Ankara Ticaret Odası Başkanı Gürsel Baran, toplantıda Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in "Finansa erişimde 2 ay içinde iyileşme göreceksiniz" diye moral verdiğini söyledi. Şimşek, enflasyonla mücadele konusunda bir yıl içinde önemli mesafe alınacağını belirterek, 2025 sonunda tek haneli enflasyonun görüleceğini vurguladı.

VERGİ REFORMU YAPILACAK

Aktarılan sorunlardan biri de dolaylı vergi yükünün ağırlığı ve KDV sistemindeki farklı oranlar oldu. Katılımcılar, farklı uygulamalardan dert yanarken, sadeleştirme istedi. Bakan Şimşek'in bu konuda gelen eleştirileri de doğru bulduğu kaydedildi. Yüksek enflasyonun geliri zorladığına işaret edilerek, enflasyon muhasebesine geçilmesi de öneriler arasında yer aldı. Dolaylı vergilerde Türkiye'nin ilk beşte yer aldığı kaydedilerek, bunun azaltılması istendi. Vergi reformuyla birlikte doğrudan vergilerin payının arttığı yeni bir dönem başlayacak. Yeni vergisel aflar yapılması da ortak dile getirilen başlıklar arasında yer aldı.

Hazal ATEŞ
ANKARA

LİBYA'DAN ENERJİ DAVETİ

TÜRKİYE
GÜNLÜK
GAZETE
ULUSAL

Tarih: 03.08.2023
Sayfa: 5
Tiraj: 107179
StxCm: 29,91

1/1

Libya'dan enerji daveti

Murtaza Karanfil

■ Türkiye ile Libya enerji alanında iş birliğini genişletiyor. Libya Petrol ve Doğalgaz Bakanı Muhammed Aoun, Libya Ulusal Petrol Şirketinin gelecek yıl Libya'daki sismik araştırmalar için uluslararası şirketleri davet edeceklerini ve önceliğin Türk şirketlerinde olduğunu söyledi. Enerji Bakanı Alparslan Bayraktar da Libya gibi enerji zengini coğrafyalarda Türk Petrolleri'ni ve Türk şirketlerini işin içine katarak süreci geliştirmek istediklerini ifade etti. **DEİK** Türkiye-Libya İş Konseyi Başkanı Murtaza Karanfil ise Aoun'un Türk şirketle-

rine öncelik verilmesi çağrısının Türk iş insanlarının Libya'da yatırım yapma potansiyelini ve ticari iş birliğini güçlendirmek için büyük bir fırsat sunduğunu söyledi. Karanfil "Ülkenin hinterlandını Türk iş insanları için önemli fırsatlar sunuyor ve Libya'yı bölgede Mısır'dan sonra Türkiye'nin ikinci en büyük ihracat yaptığı ülke konumuna sokuyor. Libya'da doğru adımların atılması hâlinde ihracat hacmi 10 milyar dolar seviyelerine çıkabilir. Toplam ticaret hacmimiz ise 15 milyar dolar seviyelerine çıkabilir" dedi.

Bağdat ziyareti Türkiye-İrak ekonomik ilişkilerinin güçlenmesini sağlayacak

Ticaret Bakanlığı, Bakan Ömer Bolat'ın Irak'ın başkenti Bağdat'a yaptığı ziyaretle, iki ülke arasındaki çok boyutlu ekonomik ve ticari ilişkilerin daha da geliştirilmesi yönünde güçlü bir adım atıldığını bildirdi.

Ticaret Bakanı Ömer Bolat, "İrak, ihracatımızda geçtiğimiz yıl ulaştığımız 24,2 milyar dolarlık hacmiyle en önemli ticari partnerlerimizdendir. İhracatımızda üçüncü sırada bulunuyor. Mühahhitlik hizmetlerinde de bugüne kadar üstlenilen 34 milyar dolar değerinde yaklaşık 1100 projeye mühahhitlik sektöründe en büyük üçüncü pazarımız konumundadır" dedi.

Bakan Bolat, "İki ülke arasında Yüksek Düzeyli Stratejik Konsey seviyesinde ele alınan ilişkilerin, ekonomik anlamda daha da güçlendirilmesine dönük çalışmalara devam edilecek. Yapılan ziyarette Irak tarafı bu yöndeki iradesini de en üst düzeyde gösterdi. Irak pazarında artık daha güçlü şekilde yer alacağız" şeklinde konuştu.

Bakanlıktan yapılan açıklamada, Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın Bağdat'a gerçekleştirdiği resmi ziyarete ilişkin değerlendirme bulundu.

Buna göre, Bolat, ziyaret kapsamında Irak Cumhurbaşkanı Abdullatif Beşit ve Irak Başbakanı Muhammed Şiya es-Sudani tarafından kabul edilirken Irak Başbakan Yardımcısı ve Planlama Bakanı Muhammed Ali Temim, Irak Ticaret Bakanı Atir Davud Selman el-Greyri, Irak İmar, İskan, Belediyeler ve Kamu İşleri Bakanı Bengin Rekanı ve Irak Ulaştırma Bakanı Rezzak Mihyebis ile resmi görüşmeler yaptı. Söz konusu ziyarete Bolat'a, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Türkiye Mühahhitler Birliği (TMB), Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) ve Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MUSİAD) temsilcileri ile yaklaşık 50 iş insanından oluşan heyet eşlik etti.

ÜLKEMİZİN DESTEĞİNİ VURGULADIK
Açıklamaya göre, Bolat, Irak Cumhurbaşkanı Beşit ile görüşmesine ilişkin, "İrak'ın Fav Lîmanı'nı Türkiye üzerinden Avrupa'ya bağlayacak Kalkınma Yolu Projesi'nde ülkemizin desteğini vurguladık, Türk mühahhitlik firmalarının Irak'taki altyapı, ulaştırma ve konut projelerinde yer alma isteğini belirterek iradesini kullandı.

Resit de Irak'taki projelerde Türk firmalarının ağırlığının artmasını beklendiklerini belirterek, Türk firmalarını Irak'ın tüm bölgelerinde gerçekleştirecek projelere da-

vet etti ve iki ülke arasındaki işbirliğinin önemine işaret etti.

YENİ SINIR KAPISI AÇILMASI DA GÖRÜŞÜLDÜ

Bolat, Irak Başbakanı es-Sudani tarafından kabulüne ilişkin ise "Türkiye ile Irak arasında yatırım alanındaki yasal altyapının güçlendirilmesi, bankacılık ve gümrükler alanında atılacak adımlar, işadamlarımızın çalışma izin ve vize süreçlerinin kolaylaştırılması ve ülkemiz ile Irak arasında yeni bir sınır kapısı açılması hususları ele alındı" ifadesini kullandı. Muhammed Şiya es-Sudani de Kalkınma Yolu Projesi'ne ilişkin iki ülke tarafından kabul edilen Ankara Deklarasyonu doğrultusunda işbirlikleri geliştirileceği bilgisini vererek, küresel işbirlikleri ve ticaretin rotalarını yeniden belirleyecek bu projeye Asya ve Avrupa arasında Türkiye ve Irak üzerinden geçişlerin daha stratejik hale

geleceğini bildirdi. Sudani, bu hat üzerinde demir yolları, kara yolları, sanayi bölgeleri ve yeni şehirlerin inşaatı konusunda, bu süreçte Türk firmaları için büyük fırsatların doğacağını belirtti.

YENİ İŞBİRLİĞİ FIRSATLARI

Bolat ve es-Sudani, Türk firmalarının temsilcileriyle de bir araya gelecek, Irak'ın imarında yeni işbirliği fırsatlarını ele aldı. Bu görüşmede de es-Sudani, ihracatçıların beklentileri doğrultusunda Irak'ın Ankara ve İstanbul konsolosluklarında verilen hizmetlerin Gaziantep'te de verilmesi için çalışmalarını istedi.

Irak Başbakan Yardımcısı ve Planlama Bakanı Temim ile görüşmelerinde görüşmeyi değerlendiren Bolat, "2022 yılında iki ülke arasında yapılan rekor seviyede ticaret hacminin daha da geliştirilmesini teminen atılacak adımlar ve Kalkınma

Yolu kapsamında hayata geçirilecek yeni şehirlerin inşaatında Türk firmalarının rol alması hususları detaylı bir şekilde ele alındı. Sayın Temim ile Türkiye-İrak ilişkilerinin her alanda huzurlandırılması konusunda mutabık kalınarak, firmalarımızın özellikle sevk öncesi incelemeden kaynaklı sorunlarının çözülmesi hususunda da uzlaşma sağlandı" dedi.

GÜMRÜK VE VERGİ UYGULAMALARI GÜNDEMİ GETİRDİ

Bakan Bolat, Irak Ticaret Bakanı el-Greyri ile gerçekleştirdiği görüşmede de ikili ticarete firmaların önündeki engellerin kaldırılmasına kararlı bir tutum gösterilmesi, para transferindeki sorunların çözümlenmesi yönünde çalışmaların, gümrük geçişleri ve vergi uygulamalarında ortaya çıkan sorunların ele alınması için diyalog mekanizması kurulması ve karlılığı

ilişkileri güçlendirmek adına üst düzey ziyaretlerin artırılması hususlarında mutabık kaldığını bildirdi. El-Greyri de firmaların ihracatlarında belge onaylarıyla ilgili süreçleri kolaylaştırmak üzere elektronik onay sisteminin hayata geçirilmesini kaydetti. Bolat, Irak İmar, İskan, Belediyeler ve Kamu İşleri Bakanı Rekanı ile gerçekleştirdiği görüşmeye ilişkin, "İrak'ta yeni dönemde gündeme gelen projelerin yapı-ilet-devret modeliyle hayata geçirilmesi konusu değerlendirildi. Özellikle önümüzdeki dönemde gerçekleştirilecek hastane, konut ve ototel projelerinde Türk firmalarının daha güçlü yer alması için yakın çalışılmasına karar verildi" değerlendirilmesine bulundu.

MUTABIK KALINDI

Bolat ile Rekanı Türk firmalarıyla Yuvarlak Masa Toplantısı'nda da bir araya geldi. Toplantıda, firmaların Irak'taki projelerde etkin rol alması değerlendirildi ve Türk firmalarıyla somut projeler için daha sık bir araya gelmesi hususunda mutabık kalındı.

Irak Ulaştırma Bakanı Muhyebis ile görüşmesinde de Bolat, Irak'tan transit geçişlere ilişkin gelişmeleri değerlendirdi. Bolat, görüşmede, TIR sözleşmesinin yürürlüğe konulması sürecinde ve sonrasında Irak'a her türlü teknik desteğin sağlanması ve Kalkınma Yolu Projesi için Irak ile Türkiye arasında yapılacak bir işbirliği tesis edilmesini, bu hat üzerinde inşa edilecek demir yolu projelerine ilişkin yakın çalışılması hususunda mutabık kaldığını belirtti.

"İrak pazarında artık daha güçlü yer alacağız"

Bolat, ziyaretine ilişkin yaptığı genel değerlendirmede ise şunları kaydetti: "İrak, ihracatımızda geçtiğimiz yıl ulaştığımız 24,2 milyar dolarlık hacmiyle en önemli ticari partnerlerimizdendir. İhracatımızda üçüncü sırada bulunuyor.

Mühahhitlik hizmetlerinde de bugüne kadar üstlenilen 34 milyar dolar değerinde yaklaşık 1100 projeye mühahhitlik sektöründe en büyük üçüncü pazarımız konumundadır. İrak, lojistik sektörümüz ve yatırımlarımız için de büyük önem arz etmekte olup, diğer taraftan sağlık turizmi ve eğitim hizmetlerinde de Irak vatandaşları için ülkemiz en önemli gelen destinasyonlardan biridir. İki ülke arasında

da Yüksek Düzeyli Stratejik Konsey seviyesinde ele alınan ilişkilerin, ekonomik anlamda daha da güçlendirilmesine dönük çalışmalara devam edilecek. Yapılan ziyarete Irak tarafı bu yöndeki iradesini de en üst düzeyde gösterdi. Irak pazarında artık daha güçlü şekilde yer alacağız."

Açıklamaya göre, Bolat'ın Bağdat'taki temasları Türkiye ile Irak arasındaki dostane ilişkilerin ruhuna uygun olarak iki ülkenin ortak ekonomik çıkarlarına odaklanan bir havada gerçekleşirken bu ziyaret vesilesiyle iki ülke arasındaki çok boyutlu ekonomik ve ticari ilişkilerin daha da geliştirilmesi yönünde güçlü bir adım atıldı.

LİBYA'DA TÜRK SANAYİ FUARI

YENİ AKİT
GÜNLÜK
GAZETE
ULUSAL

Tarih: 03.08.2023
Sayfa: 13
Tiraj: 54996
StxCm: 34,7

1/1

Libya Ulusal Birlik Hükümeti Ekonomi ve Ticaret Bakanı Muhammed el-Huveyc, yıl sonuna dek Trablus ve Bingazi'de Türk sanayi fuarları düzenleneceğini duyurdu. Bakanlıktan yapılan yazılı açıklamaya göre Ekonomi ve Ticaret Bakanı Huveyc, başkent Trablus'ta **Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK)** Türkiye-Libya **İş Konseyi** Başkanı ve Karanfil Group Yönetim Kurulu Başkanı Murtaza Karanfil ile bir araya geldi.

Görüşmede 2023 sonuna dek Türk iş insanları ve büyük şirketlerinin katılımıyla Libya'nın Trablus ve Bingazi kent-

lerinde Türk sanayi fuarları düzenlenmesi kararlaştırıldı. Fuarlarda iki ülke şirketleri arasında iletişim kurulması ve Libya'daki yatırım fırsatlarının sergilenmesinin hedeflendiği aktarıldı. Gelecek yıl içinde ise Libya'nın doğu, güney ve batı kentlerinde 6 sanayi fuarı düzenlenmesinin kararlaştırıldığı bildirildi.

Libya'da 2011'den bu yana ilk kez haziran ayında Türkiye'den 38 firmanın katılımıyla Bingazi'de "Türk İhrac Ürünleri Fuarı" yapılmıştı. Türkiye ile Libya arasındaki ticareti ve işbirliğini artırmak için yapılan fuara yüksek katılım olmuştu.

BAKANLIKTAN YOĞUN TİCARET DİPLOMASİSİ TRAFİĞİ

Hükümetin kurulmasından bu yana geçen 75 günde Ticaret Bakanı Ömer Bolat, 13 ülkenin 15 bakanıyla görüşme gerçekleştirdi.

Ticaret Bakanlığı tarafından önemli bir açıklama yapıldı.

Açıklamada yeni dönemde hedefin ticaret diplomasisini güçlendirmek, ihracatın menziline ve hacmini büyütmek, ülkeyi yatırımlarda cazibe merkezi yapmak olarak belirlendiği bildirildi.

Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın hükümetin kurulmasından bu yana geçen 75 günde 13 ülkenin 15 muhatap bakanıyla bir araya geldiğine işaret edilerek, "Buluşmalarda ikili ticari ve ekonomik ilişkilerimiz değerlendirildi. Ticaretimizin arttırılması noktasında atılacak adımlar ele alındı" ifadelerine yer verildi.

BOLAT'IN GÜNDEMİ YOĞUN

Açıklamada Bolat'ın gelecek dönemdeki diplomasi trafiği takvimiyle ilgili şu bilgiler paylaşıldı: "Bolat, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın programı kapsamında Macaristan'a gidecek. Macaristan Dışişleri ve Ticaret Bakanı Peter Szijjarto'yla hem müteahhitlik hem de ulaştırma alanındaki beklentileri ele alacak, JETCO toplantısı planlayacak. Bolat, 24-25 Ağustos'ta ise Hindistan'da yapılacak G20 Ticaret ve Yatırım Bakanları Toplantısı'na katılacak. Burada G20 ülkelerinin ticaret bakanlarıyla ikili görüşmeler yapacak. Bolat, 28 Ağustos'ta Suudi Arabistan Sanayi ve Maden Kaynakları Bakanı Bender bin İbrahim el-Harif'le Ankara'da Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Suudi Arabistan ziyaretinde alınan kararlarının takibi konusunda görüşecek. 29 Ağustos'ta en önemli ihracat pazarlarından Irak'a bir ziyaret gerçekleştirecek olan Bolat, Bağdat'ta Başbakan Muhammed Şiya El Sudani, Ticaret Bakanı Etir Davud Sel-

man Al Greyri, Planlama Bakanı Muhammed Ali Tamim, Ulaştırma Bakanı Razzak Mheybis Acimi El-Sadavi ve Bayındırlık, İnşaat ve Belediyeler Bakanı Bengin Rekanı'yle bir araya gelecek."

Açıklamaya göre Bolat, eylül ayında da görüşmelerine Japon mevkidaşı Ekonomi, Ticaret ve Sanayi Bakanı Nişimura Yasutoshi'yle devam edecek. Japonya'yla diplomatik ilişkilerin 100'üncü yılına girilmesi nedeniyle düzenlenecek etkinlikte Türk ve Japon firmaları bir araya gelecek.

GÜMRÜK BİRLİĞİ MASAYA YATIRILACAK

Bolat, 6 Eylül'de Ankara'da AB Komşuluk ve Genişleme Komiseri Oliver Varhelyi ve Avrupa Komisyonu Başkan Yardımcısı Margaritis Schinas'la bir araya gelecek. Görüşmede özellikle AB ile Gümrük Birliği'nin güncellenmesi için yol haritası ele alınacak.

14 Eylül'de Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Ekonomiden Sorumlu Bakanlar 12'nci Toplantısı ve Türk Devletleri İş Adamları Toplantısı İstanbul'da tertip edilecek. Toplantıda 1 trilyon doları aşkın gayri safi yurt içi hasıla üreten, 170 milyonluk nüfusa sahip TDT ülkeleriyle ortak vizyon daha da somutlaş-

tırılacak. 15 Eylül'de İstanbul'da DEİK ile Dünya Türk İş Konseyi Toplantısı'nda (DTİK) dünyadan iş insanları buluşacak. 25 Eylül'de Brüksel'de AB Komisyonu Başkan Yardımcısı Valdis Dombrovkis'le yeni dönemin yol haritası ele alınacak.

STA MASAYA YATIRILYOR

12-13 Ekim'de İstanbul'da Türkiye-Afrika Ekonomi ve İş Forumu'nun 4'üncü toplantısı ilgili ülke bakanlarının katılımıyla gerçekleştirilecek. DEİK'le birlikte yapılacak forum, Afrika'yla ilişkileri geliştirme hedefine ulaşmada önemli bir araç olacak.

Bakan Bolat, 18 Ekim'de İstanbul'da Birleşik Krallık Uluslararası Ticaretten Sorumlu Devlet Bakanı Kemi Badenoch'la bir araya gelecek. Toplantıda ikili serbest ticaret anlaşmasının (STA) genişletilmesine yönelik yeni süreç ele alınacak.

Bolat, 19 Ekim'de İspanya'da 'Akdeniz için Birlik' kapsamında Bakanlar Konferansı'na katılacak. Burada Avrupa ve Akdeniz Havzası'ndan 43 ülke bakanıyla iş birliği alanları konuşulacak. 28 Ekim'de Kahire'yi ziyaret edecek olan Bolat, Mısır Ticaret ve Sanayi Bakanı Ahmed Samir Saleh'le görüşecek. Saleh'le geçen ay başlatılan Türkiye-Mısır güçlü diyalog sürecini daha ileriye taşımak

için istişarelerde bulunacak.

Yoğun diplomasi trafiği 4-5 Aralık'ta İslam İş Birliği Teşkilatı - İSEDAK Bakanlar Toplantısı'yla devam edecek. 17-20 Aralık'ta ABD'de Türkiye-ABD İş Konseyi Toplantısı programlarına iştirak edilecek. Buralarda üreten Türkiye'nin ihracatı ve yatırım cazibesi yabancı yatırımcılara anlatılacak.

ÇALIŞMALAR HIZLANIYOR

Ticaret Bakanı Bolat, "Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın koyduğu 'Türkiye Yüzyılı' hedefi için dünya ticaretine yön veren ülkelerle, komşu ve bölge ülkelerle, uzak ülkelerle ticaret anlaşmalarımızı geliştirmek; yeni anlaşmalar yapmak için iyi bir diyalog ile istişare ortamı sağladık. Yeni dönemde doğudan batıya, kuzeyden güneye Türkiye olarak dış ekonomik ilişkilerimizi zirveye çıkarmak, ihracat hedeflerimizi başarmak yolunda ticaret diplomasisi çalışmalarımızı bütün hızıyla sürdüreceğiz" ifadelerini kullandı.

Bakanlık olarak gelecek 60 günde gerçekleştirilecek görüşmelerle ticaret diplomasisi faaliyetlerine hız kesmeden devam edeceklerini bildiren Bolat, şunları kaydetti: "'Türkiye Yüzyılı'nda ekonomik ve ticari anlamda ülkemizi hem iç hem de dış yatırımlarla zenginleştirecek, ticaret hacrimizi yükselteceğiz. Bu kapsamda önümüzdeki 60 günlük süreçte birçok ülkeyle yoğun temaslarımız sürecektir. Ticaret Bakanlığı olarak bundan sonraki süreçte de Türkiye'nin ekonomik ve ticari gücünü tüm dünyaya gösterecek, ihracat başta olmak üzere her alanda önemli başarılar; 'Türkiye Yüzyılı'nda yeni rekorlara imza atmaya devam edeceğiz."

Ömer Bolat

TÜRKİYE YÜZYILI'NA YEPYENİ HEDEFLER İLE GİRİYORUZ

Ticaret Bakanı Ömer Bolat, "Türkiye Yüzyılı'na yepyeni hedeflerle girdiklerini belirterek, "2028 vizyon belgemizde inşallah dünya ihracatından payımızı şu andaki yüzde 1.04'ten yüzde 1.20'ye yükseltmeyi hedefleyerek, mal ihracatında 400 milyar dolar hedefini koyduk" dedi.

Bir dizi temaslarda bulunmak üzere Mersin'e gelen **Ticaret Bakanı Ömer Bolat,** "Şehir Buluşmaları" etkinliği kapsamında AK Parti İl Başkanlığını ziyaretinde, **Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan** liderliğindeki kabine-nin, seçim sürecinin ardından çalışmalarına hız kesmeden başladığını söyledi.

Kabine üyelerinin başta deprem bölgesindeki iller olmak üzere sürekli saha-ya indiğini, vatandaşlar, sivil toplum kuruluşları ve meslek kuruluşlarıyla bir araya geldiğini anlatan Bolat, "Onların dertlerini dinlemeye ve onlarla istişare etmeye gayret ediyoruz" diye konuştu. Bolat, depremden etkilenen yerler başta olmak üzere birçok ilde kapsamlı toplantılar yaptıklarını, sorunları yerinde görmek ve çözümleri istişare etmek için buluşmalar gerçekleştirdiklerini dile getirdi.

"HER TÜRLÜ DESTEĞİ SAĞLIYORUZ"

Mersin Limanı ile Mersin Serbest Bölgesi'nin, Türkiye ekonomisine büyük katkıları olduğunu vurgulayan Bolat, şöyle konuştu: "Temennimiz, istihdamın ve ihracatın hem Mersin'de hem de Türkiye'mizde daha da artmasıdır. Ticaret Bakanlığı olarak, yasal ticaretin ve ihracatın artmasını noktasında her türlü desteği sağlıyoruz, sağlamaya devam edeceğiz. Ama bazı kanun dışı ticari uygulamalar varsa onları da önlemek ve yakalamak bizim asli görevimizdir. Bu konuda da çalışmalarımızı kararlılıkla sürdürüyoruz."

Bolat, Mersin Gümrük Muhafaza Kaçakçılık ve İstihbarat Müdürlüğüne, 2022'nin başından bugüne kent genelinde gerçekleştirilen operasyonlarda 880 milyon lira değerinde kaçak eşya ele geçirildiği bilgisini verdi.

Kentin, enerji alanında da önemli yere sahip olduğunu belirten Bolat, Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nin, Türkiye'nin nükleer enerji bilgi ve teknolojilerindeki tecrübesinin artmasına, enerjide dışa bağımlılığın azaltılmasında önemli rol oynayacağını ifade etti.

Bakan Bolat, ekonomideki tüm zorlukları aşacaklarına inandığını vurgulayarak, Mersin'deki esnafın, tüccarların, ihracatçıların ve tüm iş dünyasının yanında olduklarını ifade etti.

Ömer Bolat

Ticaret Bakanı Bolat, refah ve kalkınma için çalışmaların kararlılıkla sürdüğünü vurgulayarak, sözlerini şöyle sürdürdü: "Dünya ölçeğinde ciddi ekonomik sıkıntılar var. Büyüme, ticaret çok yavaşladı. Bunlara rağmen ülkemizin ortaya koyduğu ekonomik performans, değerli vatandaşlarımızın güveni ve özel sektörümüz ile sağladığımız güç birliği karşısında şaşmayacağımız hiçbir engel olmadığımız ortaya koymaktadır. Şu yadsınamaz gerçek ki Türkiye son 20 yılda yıllık ortalama reel olarak yüzde 5.4 büyüme kaydetmiştir. Milli gelirini 214 milyar dolardan 906 milyar dolara çıkarmıştır. Bu dönemde nüfusumuz da tam 20 hatta 23 milyona artmıştır. 63 milyondan 86 milyona çıkmıştır. Nüfusumuz 23 milyon kişi artmasına rağmen kişi başına milli gelirimiz de 3 bin dolar seviyesinden 10 bin 655 dolara yükselmiştir. Bu asla küçümsenemeyecek bir başarıdır."

"2023 İLK ÇEYREĞİNDE YÜZDE 4 REEL BÜYÜME KAYDEDİLMİŞTİR"

Dünyanın en gelişmiş ülkeleri olan G20 içinde yer alan Türkiye'nin, Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) üyesi ülkeleri arasında en yüksek büyüme oranına sahip 2-3 ülkeden biri konumunu

koruduğunu aktaran Bolat, "2022 yılın-da yüzde 5.6 büyüme kaydeden ülkemiz ekonomisi 2023'ün ilk çeyreğinde yüzde 4 reel büyüme kaydetmiştir. Neye rağmen? Küresel ölçekte dünyada büyümenin ve ticaretin çok yavaşlamasına ve de 6 Şubat'ta Anadolu coğrafyamızın 800 yılda gördüğü en yıkıcı, en yaygın en tahrip edici deprem faktörüne rağmen" dedi.

Bolat, depremlerde yaşamını yitirenlere rahmet dileyerek, afetin etkilerini azaltmak için büyük bir işbirliği ve dayanışma ortaya konduğunu ve bunun devam ettiğini, bir yıl içinde 319 bin kalıcı konutun teslimi için tüm güçleriyle çalıştıklarını anlattı.

TURİZMDE HEDEFLER İYİ GİDİYOR

Ihracatın, üretim, yatırım, istihdam ve döviz kazanmak demek olduğunu belirten Bolat, konuşmasına şöyle devam etti: "Ihracattaki başarı çok önemli bir mihenk taşıdır ve ülke ekonomisinin sağlam temeller üzerinde yükselmesini sağlamaktadır. Aynı şekilde hizmetler ihracatımıza, turizm, lojistik, taşıma, bilişim, yazılım, dizi film sektörü, eğitim, sağlık hizmetleri, fuarcılık hizmetleri, bankacılık hizmetleri... Burada da 2002'de 14 milyar dolar olan ihracatımız 6 kat artışla 2022'de 90.5 mil-

yar dolara çıkmıştır. 2023'te inşallah 120 milyar doları yakalamaya çalışıyoruz. Büyük bir artış var. Turizmde hedefler iyi gidiyor. 55-56 milyar dolarlık yıllık turizm geliri hedefimizi tutturacağımız anlaşılıyor ilk 6 ay itibarıyla. Burada da ülkemiz ciddi bir döviz geliri elde etmektedir. Yani mal ve hizmet ihracatıyla toplamda yaklaşık 375-380 milyar dolar bir döviz geliri elde ediyoruz." Bolat, hükümet olarak her zaman bayrağı daha yukarıya taşımak ve vatandaşların refahını artırmak için gayretlerini sürdürdüklerini bildirdi.

2028 VİZYON BELGESİ

Ticaret Bakanlığı olarak Türkiye Yüzyılı'na da yepyeni hedeflerle girdiklerini dile getiren Bolat, şunları kaydetti: "2028 vizyon belgemizde inşallah dünya ihracatından payımızı şu andaki yüzde 1.04'ten yüzde 1.20'ye yükseltmeyi hedefleyerek, mal ihracatında 400 milyar dolar hedefini koyduk. Hizmet ihracatında da dünya ihracatı içindeki yüzde 1.2'lik payımızı yüzde 1.5'e yükseltmek suretiyle yıllık 200 milyar dolar hedefini benimsedik. Bu hedefler doğrultusunda politikalarımızı, desteklerimizi ve programlarımızı, düzenlemelerimizi hazırlıyoruz. Bu çalışmalarını yaparken tüm bakan arkadaşlarımız gibi biz de Ticaret Bakanlığı olarak iş dünyası kuruluşlarımızla yoğun istişareler içindeyiz. Bizimle ilgili olan Türkiye İhracatçıları Meclisi, onlara bağlı ihracat birliği ki bir tanesi de Akdeniz İhracatçıları Birliği. Merkezi Mersin'de biliyorsunuz. Yakın çalışma içindeyiz. **Dış Ekonomik İlişkiler Kuruluna** bağlı 155 iş konseyi yönetimiyle yakın çalışma içindeyiz. Yine ülkemizin gurur kaynağı olan uluslararası müteahhitlerimiz ki Türkiye'ye 50 senede 480 milyar dolarlık dünyada proje kazandırdılar. 11 bin 800 projeyi tamamladılar. Onlarla da koordineli, istişareli çalışıyoruz. Hükümetimizin çizdiği vizyon ve özel sektörümüzün gayretleriyle bu hedeflere ulaşmak konusunda 7 gün 24 saat milletimizin ve ülkemizin hizmetindediz."

Türkiye-ABD ilişkileri 200. yılına girerken hedef 100 milyar dolar ticaret hacmi

AmCham Türkiye Yönetim Kurulu Başkanı Tankut Turnaoğlu, "Ülkemizdeki ABD yatırımları ve ticaretini geliştirme önceliğimiz kapsamında, ikili ticaretin 100 milyar dolar düzeyine ulaşması hedefine katkı sağlamayı sürdürüyoruz. Son 12 ayda Türkiye- ABD arasındaki ticaret hacmi 31.3 milyar dolar düzeyinde gerçekleşirken bunun 15.9 milyar dolarını ihracat, 15.4 milyar dolarını ise ithalat oluşturdu. Her zaman belirttiğimiz gibi Türkiye, dünya genelinde az sayıda ülkenin sahip olduğu bir potansiyele sahip. ABD firmalarının devam eden yatırımları da bu görüşü destekliyor" ifadelerini kullandı.

Türkiye-ABD ilişkileri 2023 yılında da olumlu yönde ilerlemeye devam ediyor. Türk Amerikan İş Konseyi (TAİK) ile Amerikan Şirketler Derneği'nden (AmCham Türkiye) yapılan ortak açıklamaya göre, Türkiye ve ABD arasındaki ticaret hacmi son 12 ayda 31.3 milyar dolar düzeyine ulaştı.

Artan yatırımlar ve Türkiye pazarına yeni giren ABD'li şirketlerin farklı sektör- lere yönelik ilgisi ile geçmiş 200 yıla yaklaşan ilişkiler, 2023'ün ilk yarısında ivme kazanmayı sürdürdü.

STRATEJİK İLİŞKİLERDE KİLİT NİTELİKTE

AmCham Türkiye Yönetim Kurulu Başkanı Tankut Turnaoğlu, Türkiye-ABD arasında geçmiş uzun yıllara dayanan güçlü ilişkinin, dünyadaki en önemli ve köklü stratejik ilişkiler arasında yer aldığını belirterek, ticaret ve yatırım iki ülke arasındaki stratejik ilişkide kilit nitelikte önem taşıdığına dikkati çekti.

Turnaoğlu, AmCham Türkiye olarak, Türkiye ekonomisine yıllık 60 milyar dolar katkı sağlayan 125 ABD merkezli şirketi temsil ettiklerini ve ana hedeflerini Türkiye'yi global pazarlara taşıyan bir güç olmak olduğunu bildirdi.

HER GEÇEN GÜN GELİŞİYOR

Türkiye ve ABD arasında ilişkilerin her geçen gün gelişmeye devam ettiğini belirten Turnaoğlu, AmCham Türkiye'nin 5 öncelikli kapsamında gözlemledikleri gelişmeleri şöyle sıraladı: "Ülkemizdeki ABD yatırımları ve ticaretini geliştirme önceliğimiz kapsamında, ikili ticaretin 100 milyar dolar düzeyine ulaşması hedefine katkı sağlamayı sürdürüyoruz. Son 12 ayda Türkiye- ABD arasındaki ticaret hacmi 31.3 milyar dolar düzeyinde gerçekleşirken bunun 15.9 milyar dolarını ihracat, 15.4 milyar dolarını ise ithalat oluşturdu. Her zaman belirttiğimiz gibi Türkiye, dünya genelinde az sayıda ülkenin sahip olduğu bir potansiyele sahip. ABD firmalarının devam eden yatırımları da bu görüşü destekliyor.

Üyelerimizden Mondelez International, son 5 yılda 110 milyon dolar yatırım

olarak Türkiye'den ABD'ye yüksek sağlık standartlarına uygun 60 milyon dolardan fazla ürün ihraç etti. Gıda sektöründe Türkiye'den çevre ülkelere ihracat hedefiyle yapılan 100 milyon dolarlık bir diğer önemli yatırım ise Kraft Heinz tarafından gerçekleştirildi. PwC ile birlikte hazırladığımız, Türkiye'ye gelen Amerikan yatırımlarını inceleyen rapora göre, Amerikan şirketleri genel olarak uzun vadeli yatırımlar yapıyor ve yatırım kararlarını 7-10 yıllık perspektiflerle gerçekleştiriyor. Geçtiğimiz yıl oyun ve perakende gibi birçok sektörde startup ekosistemine satın almalarla giriş yapan Amerikan şirketlerini de gözlemledik. Bunun en güncel örneği olarak halka arz ile birlikte 60 milyon dolar civarında yeni bir kaynak oluşturan üyemiz Martı Teknoloji, New York Borsası'nda 13 Temmuz'da gong çaldı."

BÖLGESEL BİR MERKEZ KONUMUNDA

Turnaoğlu, AmCham'ın ikinci öncelikli olan Türkiye'nin bölgesel merkez olarak rolünün güçlendirilmesi konusunda Orta Asya ve Kafkasya bölgelerine karşılıklı ilişkilerin geliştirilmesini önemsediklerini kaydetti. Türkiye'de bulunan Amerikan şirketlerinin bir bölümünün Türkiye'yi bölgesel bir merkez olarak konumlandığını belirten Turnaoğlu, "Öyle ki derneğimizde bulunan yaklaşık 20 üyemiz Türkiye'den 80'e yakın ülkeyi yönetiyor. Ekosistemimizde bulunan Türk firmalarının küresel değer zincirine daha fazla katkı

larını sağlamayı hedeflediğimiz üçüncü önceliğimiz kapsamında da çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Örneğin P&G Türkiye olarak yurt dışındaki tedarikçilerimizin yüzde 82'si yurt dışındaki P&G şirketlerine 140 milyon dolara yakın ham madde ihracatında bulunmuştur" ifadelerini kullandı.

EYLÜL AYINDA AÇIKLANACAK

Turnaoğlu, Türkiye'nin yetenek yönetimi açısından önemli üstünlüklere sahip olduğunu dikkati çekerek, şöyle devam etti: "Bu önceliğimiz kapsamında ise 2 yıldır sürdürdüğümüz 'Global Turks' adlı projemizin bulguları Türkiye'de yeti- şen ve daha sonra yönetici rollerinde görev alan '1000 Global Türk'ün yetenek haritasını ortaya koyuyor. Eylül ayında ABD'de gerçekleştirmeyi planladığımız Washington ziyaretinin ardından Global Turks projemizin sonuçlarını açıklayacağız lansmanı gerçekleştirmeyi de planlıyoruz. Amerikan şirketlerinin Türkiye ile ilişkisi ticari olduğu kadar toplumsal dayanışma ve sürdürülebilirlik alanında da öne çıkıyor ve bizim bir diğer önceliğimizi oluşturuyor. Örneğin sürdürülebilirliğe odaklanan üyemiz Dow ile Aksa Holding'in ortak yatırımı olan Dow Aksa şirketi AmCham Yatırım Ödülü'nü rüzgar kanadının daha verimli ve hafif olmasına yönelik karbonfiber yatırımı ile kazandı. Bunun yanında, şubat ayında yaşanan deprem felaketi sonrasında, konuyla ilgili çalışmalara katkı sağlamak is-

teyen ABD'li şirketler bizlerle temasa geçmeyi sürdürüyor."

TİCARİ İLİŞKİLERİ GÜÇLENDİRMEK İSTİYORUZ

TAİK Başkanı Mehmet Ali Yalçındağ, temmuz ayında Vilnius'ta gerçekleştirilen NATO Zirvesi'nin Türkiye-ABD ilişkilerinde yeni bir süreci başlattığını belirterek, "Yakalanan bu imveme ticari ilişkileri daha da hızlandırmak istiyoruz. Türkiye'nin Rusya-Ukrayna gerginliğinde arabulucu rolünü üstlenmesi, geçtiğimiz günlerde sona erse de tahıl koridoruna öncülük etmesiyle başlayan süreç ülkemizin stratejik ortak olarak ne kadar önemli olduğunu gösterdi" değerlendirmesinde bulundu.

Türkiye-ABD ticari ilişkilerinin mi- henk taşlarından biri olan savunma sanayi alanındaki iş birliğinin gelecek dönemde hızlanacağını kaydeden Yalçındağ, şu ifadeleri kullandı: "Geçtiğimiz günlerde ABD Büyükelçisi Jeffrey L. Flake başta olmak üzere 50 Amerikalı iş insanının IDEF 2023'e katılması, ABD'nin de savunma sanayisinde iş birliğine açık olduğunu bize hissettiriyor. TAİK olarak, yıl sonuna doğru düzenleyeceğimiz 39. American Turkish Conference (ATC) - Amerikan Türk Konferansı'nda Türk savunma sanayi firmalarına kendilerini daha yakından tanıtmaya fırsatı sunarak, olumlu havaya katkıda bulunacağız. Türkiye ve ABD arasında belirlenen 100 milyar dolarlık ticaret hacmi hedefi için önümüzdeki dönemde atacağımız ilk adım 19-20 Eylül tarihlerinde gerçekleştireceğimiz 13'üncü Türkiye Yatırım Konferansı olacak.

YUVARLAK MASADA TOPLANACAKLAR

Yatırım Konferansı'nın ilk gününü Goldman Sachs ev sahipliğinde **Hazine ve Maliye Bakanımız Mehmet Şimşek'i** ve **Merkez Bankası Başkanımız Hafize Gaye Erkan'ı** ABD'nin önde gelen finans çevreleri ile bir araya getireceğiz. İlkinci gününde ise **Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ı** Fortune 100'de yer alan 25 Amerikalı şirketin CEO'su ile Yuvarlak Masa toplantısında buluşturacağız."

DEMİR YOLLARINI LİMANLARA BAĞLAYACAĞIZ

YENİ ŞAFAK
GÜNLÜK
GAZETE
ULUSAL

Tarih: 16.08.2023
Sayfa: 7
Tiraj: 75528
StxCm: 213,79

2/2

DEMİR YOLLARINI limana bağlayacağız

Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu toplantısından altyapıyı geliştirme ve iş yapma süreçlerini kolaylaştırma kararı çıktı. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, "Demir yolları ile liman ve üretim merkezleri bağlantılarının güçlendirilmesi en temel yatırım ortamını iyileştirici hususlar arasında yer alacak" dedi.

■ EKONOMİ SERVİSİ • İSTANBUL

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'ndeki Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu'nun (YOİKK) ardından yaptığı açıklamada, YOİKK platformunun, kamu ve özel sektöre aynı masada çalışma imkanı sunan, yatırım ortamını iyileştirecek ve rekabet gücünü artıracak önerilerin özel sektörle bir arada değerlendirildiği ve ekonominin yatırımlarla ilgili aksayan yönlerine beraberce çözüm üretmesini sağlayan bir yapıya sahip olduğunu söyledi.

CARİ AÇIĞI DENGELİ TUTMAYA ÇALIŞIYORUZ

Bu sene eylem önerilerini talep ederken, özellikle birkaç öncelikli alanı vurguladıklarını dile getiren Yılmaz, "Türkiye'nin öteden beri ciddi bir cari açık meselesi var. Bu meseleyi aşmamızın yolu da bir taraftan ithal ettiğimiz ürünleri daha fazla yurt içinde üretmek, diğer taraftan mal ve hizmet anlamında ihracatımızı artırmak. Son 20 yılda

doğrudan yatırım anlamında 255 milyar dolarlık bir kaynağın Türkiye'ye girdiğini görüyoruz. Cari açığımızın da yüzde 41'ini ortalama olarak bu kaynakla finanse etmişiz. Bir taraftan cari açığı düşürme çabası içindeyiz, diğer yandan da cari açığı daha sağlıklı, daha uzun vadeli kaynaklarla finanse etmek durumundayız" dedi.

YATIRIM İKLİMİNE KANUNİ HAZIRLIK

Türkiye'de yatırım iklimini daha etkili hale getirmek için gerek duyulan kanunî ve idari düzenlemeleri istişare ettiklerini aktaran Yılmaz, "Bunları da iki grup halinde değerlendiriyoruz. Bir kısmı daha kısa vadeli, bu yıl sonuna kadar Meclisimiz açıldıktan sonra gündeme getirebileceğimiz hususlar, bir kısmı da daha orta vadeli, özellikle Orta Vadeli Programımızda yer vereceğimiz ve zaman içinde çalışmalarını olgunlaştırarak gündeme getireceğimiz hususlar olmak üzere iki boyutlu olarak gündeme geldi. Yapılacak çalışmaların da yasal düzenlemeler, idari düzenlemeler, teknik çalışmalar ve süreç

iyileştirici çalışmalar başlığı altında toparlayacağız" ifadelerini kullandı.

DEMİR YOLLARI GELİŞTİRİLECEK

Toplantıda, sanayide ve genel olarak dijital dönüşümün hızlandırılması konusunun da yine önemli bir başlık olduğunu söyleyen Yılmaz, "İleri teknoloji sanayi yapısı ve dijital dönüşüm için 5G dahil olmak üzere diğer hususlarda bazı yeni çalışmalar yapılması gerektiği ortaya kondu. Tabii haberleşme, ulaşım alanında çeşitli hususlar dile getirildi. Özellikle önümüzdeki dönemde demir yollarının daha fazla önceliklendirilmesi ki bizim zaten hükümet programımızda, seçim beyannamemizde bu konu çok net ortaya konmuş durumda. Artık önümüzdeki dönem ulaştırmada temel önceliğimiz, demir yollarının daha hızlı geliştirilmesi. Demir yolları ile liman bağlantılarının, üretim merkezleri bağlantılarının da güçlendirilmesi yine en temel yatırım ortamını iyileştirici hususlar arasında yer alıyor" dedi.

SANAYİYE DAHA FAZLA ARAZİ TAHSİSİ OLACAK

Toplantıda yatırım yeri imkanlarının geliştirilmesi için konuşulduğunu belirten Cumhurbaşkanı Yardımcısı, "Burada da sanayinin, planlı bir şekilde tarımsal ve çevresel hassasiyetleri de elbette gözeterek, daha fazla sanayi alanı nasıl oluşturulur konusu da gündeme geldi. Uluslararası mukayeselerle

baktığımızda, bizde sanayiye tahsis edilen arazi, Avrupa ülkelerinin oldukça altında. Verimsiz arazilerde, tarımsal üretimimize zarar vermeyecek, su potansiyeli dikkate alınarak ve planlı bir şekilde, sanayi alanlarımızın genişletilmesi gerektiği hususunda genel bir anlayış birliği olduğunu ifade edebiliyoruz" diye konuştu.

Cevdet Yılmaz

► TÜRKİYE YÜZYILI TİCARET DİPLOMASİSİNİN DE YÜZYILI OLACAK

“ Ticaret Bakanı Ömer Bolat, 75 günde 12 ülkenin 15 muhatap bakanıyla birebir görüşmeler gerçekleştirdi. Bolat'ın bizzat katıldığı bu görüşmelerde ikili ticari ve ekonomik ilişkiler değerlendirildi. Ticaretin artırılması için atılacak adımlar ele alındı.

■ EKONOMİ SERVİSİ - İSTANBUL

Ticaret Bakanı Ömer Bolat tarafından, hükümetin kurulmasından bu yana geçen 75 günde 12 ülkenin 15 muhatap bakanıyla görüşmeler gerçekleştirildi. Yeni dönemde hedef; ticaret diplomasisini güçlendirmek, ihracatın menziline ve hacmini büyütmek, ülkeyi yatırımlarda cazibe merkezi yapmak olarak belirlendi. Bakanlıktan yapılan açıklamada, “Bolat'ın bizzat katıldığı bu görüşmelerde, ikili ticari ve ekonomik ilişkilerimiz değerlendirildi ve ticaretimizin artırılması noktasında atılacak adımlar ele alındı” denildi.

ÇALIŞMALAR HIZLA SÜRECEK

Ticaret Bakanı Bolat, “Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın koyduğu ‘Türkiye Yüzyılı’ hedefi için dünya ticaretine yön veren ülkelerle, komşu ve bölge ülkelerle, uzak ülkelerle ticaret anlaşmalarımızı geliştirmek, yeni anlaşmalar yapmak için iyi bir diyalog ve istişare ortamı sağladık. Yeni dönemde doğudan batıya, kuzeyden güneye, Türkiye olarak dış ekonomik ilişkilerimizi

TİCARETTE DİPLOMASİ TRAFİĞİ

zirveye çıkarmak, ihracat hedeflerimizi başarmak yolunda ticaret diplomasisi çalışmalarımızı bütün hızıyla sürdüreceğiz” değerlendirmesinde bulundu.

YENİ REKORLARA İMZA ATACAGIZ

Bakanlık olarak, gelecek 60 günde gerçekleştirilecek görüşmelerle ticaret diplomasisi faaliyetlerine hız kesmeden devam edeceklerini bildiren Bolat, şunları kaydetti: “Türkiye Yüzyılı'nda ekonomik ve

ticari anlamda ülkemizi iç ve dış yatırımlarla zenginleştirecek, ticaret hacmimizi yükselteceğiz. Bu kapsamda, önümüzdeki 60 günlük sürede birçok ülke ile yoğun temaslarımız sürecektir. Ticaret Bakanlığı olarak, bundan sonraki süreçte Türkiye'nin ekonomik ve ticari gücünü tüm dünyaya gösterecek, ihracat başta olmak üzere her alanda önemli başarılarla, Türkiye Yüzyılı'nda yeni rekorlara imza atmaya devam edeceğiz.”

Bakan Bolat'ın gündemi yoğun

Ticaret Bakanı Ömer Bolat bugün Cumhurbaşkanı Erdoğan ile Macaristan'a gidecek, 24-25 Ağustos'ta Hindistan'da G20 Ticaret ve Yatırım Bakanları Toplantısı'na katılacak. 28 Ağustos'ta Suudi Arabistan'da 29 Ağustos'ta Irak'ta temaslarda bulunacak. 6 Eylül'de Ankara'da AB Komisyon ve Genişleme Komisyonu ve Avrupa Komisyonu Başkanı ile bir araya gelecek olan Bolat, İstanbul'da 14 Eylül'de Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Ekonomiden Sorumlu Bakanlar ve 15 Eylül'de da

DEİK ile Dünya Türk İş Konseyi Toplantısı'nda (DTİK) iş insanları bir araya gelecek. 25 Eylül'de Brüksel'e gidecek ve AB Komisyonu Başkan Yardımcısı ile yeni dönem yol haritasını ele alacak. Bolat, İstanbul'da 12-13 Ekim'de Türkiye-Afrika Ekonomi ve İş Forumu'na katılacak, 18 Ekim'de İngiltere Ticaretten Sorumlu Devlet Bakanı ile bir araya gelecek. 19 Ekim'de İspanya, 28 Ekim'de de Kahire'de temaslarda bulunacak. Bolat, 4-5 Aralık'ta İslam İş Birliği Teşkilatı, 17-20 Aralık'ta da ABD'de bulunacak.

75 günde yapılan görüşmeler

Bakan Ömer Bolat 75 günde, Azerbaycan Ekonomi Bakanı Mikayil Cabbarov, Bulgaristan Ekonomi ve Sanayi Bakanı Bogdan Bogdanov, Ukrayna Başbakan Yardımcısı ve Ekonomi Bakanı Yulia Sviridenko, Cezayir Ticaret ve İhracatı Geliştirme Bakanı Tayeb Zitouni, Suudi Arabistan Konut Bakanı Belediye, Kırsal İşler ve Konut Bakanı Majid Al Hogail, Suudi Arabistan Ticaret Bakanı Dr. Majid Bin Abdullah Al Kasabi, Suudi Arabistan Yatırım Bakanı Khalid Al Falih, Moldova Başbakan Yardımcısı Dumitru Alaiba, KKTC Ekonomi ve Enerji Bakanı Olgun Amcaoğlu, BAE Dış Ticaretten Sorumlu Bakan Dr. Thani Bin Ahmed Al Zeyoudi, Katar Ticaret ve Sanayi Bakanı Sheikh Mohammed Bin Hamad Bin Qassim Al-Abdullah Al-Thani, İngiltere Uluslararası Ticaretten Sorumlu Devlet Bakanı Kemi Badenoch ve AB Komisyonu Kıdemli Başkan Yardımcısı Valdis Dombrovskis ile görüştü.

TÜRKİYE-ABD TİCARET HACMI 31,3 MİLYAR DOLAR

YENİ ŞAFAK
GÜNLÜK
GAZETE
ULUSAL

Tarih: 01.08.2023
Sayfa: 6
Tiraj: 75528
StxCm: 21,78

1/1

Türkiye-ABD ticaret hacmi 31,3 milyar dolar

Türkiye-ABD ilişkileri 2023 yılında da olumlu yönde ilerlemeye devam ediyor. Türk Amerikan İş Konseyi (TAİK) ile Amerikan Şirketler Derneği'nin (AmCham Türkiye) ortak açıklamasına göre, iki ülke arasındaki ticaret hacmi son 12 ayda 31,3 milyar dolar düzeyine ulaştı. AmCham Türkiye Yönetim Kurulu Başkanı Tankut Turnaoğlu, "31,3 milyar doların 15,9 milyar dolarını ihracat, 15,4 milyar dolarını ise ithalat oluşturdu" dedi. TAİK Başkanı Mehmet Ali Yalçındağ ise şunları söyledi: "100 milyar dolarlık ticaret hacmi hedefi için atacağımız ilk adım 19-20 Eylül'de 13'üncü Türkiye Yatırım Konferansı olacak."

VERGİDE SADELEŞME REFORMU

YENİ ŞAFAK
GÜNLÜK
GAZETE
ULUSAL

Tarih: 09.08.2023
Sayfa: 4
Tiraj: 75528
StxCm: 221,73

2/2

Vergide sadeleşme reformu

Dört saat süren toplantıda TOBB, DEİK, TİM, TESK, MÜSİAD, TUSİAD, ASKON, TURSAB, TUMSİAD, TİM, UND, İTO, İSO, ATO, ASO, MESİAD, İGİAD, TAMPFD, BMD, PERDER, TÜRES, KONUTDER ile e-ticaret platformlarının temsilcileri görüş ve önerilerini dile getirdi.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, Orta Vadeli Program kapsamında vergi sisteminin modernize edileceğini açıkladı. **Bu adının vergi artışı ya da azalışı anlamına gelmediğini belirten Yılmaz, mevzuatın sadeleştirilmesi ve yatırım ortamının daha da cazip hale getirilmesi için sistemi daha dengeli kılmayı hedeflediklerini kaydetti.**

Cumhurbaşkanlığı Kabine Toplantısı sonrasında gazetecilerin sorularını cevaplandıran Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, Eylül ayında açıklanması beklenen Orta Vadeli Program'ın (OVP) öncekilerinden farklı olarak, toplumun değişik kesimlerinin yeni döneme ilişkin beklenti ve önceliklerini istişare toplantılarıyla dinlediklerini anlattı. Yılmaz, hazırlık toplantılarında dile getirilenlerin OVP'ye yansıtılacağı söyledi.

3 AYAKLI DÖNÜŞÜM
Yeni dönem Orta Vadeli Programının 3 ayaklı düşünülmesi gerektiğini vurgulayan Yılmaz, "Bir para politikasının genel çerçevesi var. Detayları Merkez Bankası'nın uhdesinde. Maliye politikasının detayları var. Bir de tabii üçüncü ayak olarak yapısal dönüşümleri içerecek" dedi. Yılmaz, OVP'nin vergi reformundan eğitimdeki dönüşümlere kadar birçok alanı kapsayacağına işaret etti. Yılmaz, OVP'nin içeriği için "Hukuk alanında özellikle ekonomiyi ilgilendiren değişikliklerden yatırım

Resul Eren Sahran

ortamını iyileştirmeye dönük, daha çok verimliliği, rekabet gücünü ve ekonominin potansiyelini geliştirici her türlü köklü değişimi kapsıyor olacak. Türkiye'yi dünyada daha avantajlı konuma getirecek değişimler, dönüşümler" dedi.

DENGE AYARI YAPILACAK

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Yılmaz, vergi reformu konusundaki sorulara ise şu yanıtı verdi: "İşveren ve işçi kesimi de vergi sistemine yeniden bakılsın, diyor. Hem işçi kesiminin hem işveren kesiminin doğrudan vergilerin artması, dolaylı vergilerin ise azalması yönünde ortak bir talebi var. Ben de destekliyorum tabii. Önümüzdeki dönemde bu yönde birtakım çalışmalar yapılması gerekiyor. Bu vergi artışı azalışı değil. Bu vergi sisteminin modernize edilmesi, güncellenmesi, sadeleştirilmesi, daha dengeli hale getirilmesi diyelim."

HEDEFLERİ BİRLİKTE BELİRLİYORUZ

OVP'de büyüme, istihdam ve enflasyona ilişkin hedefleri hükümetin Merkez Bankası

ile birlikte belirlediğini vurgulayan Yılmaz, beklenen enflasyon rakamına ilişkin son bir güncelleme yapıldığını, 2025'e kadar belki küçük güncellemelerin olacağını ve 2026'da ise enflasyonu tek haneli rakamlara düşürme perspektifine sahip olduklarını kaydetti.

DOĞRUDAN VERGİLERİN PAYI ARTIRILACAK

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, Fiyat istikrarı ve enflasyonla mücadele önerileri temalı "2023 Yılı 2. Yarıyıl Ekonomi ve İstişare Toplantısı"nın ardından yaptığı açıklamada, toplumun bütün kesimlerinde bir vergi reformu beklentisi olduğunu söyledi. Bakanlar ile iş dünyası temsilcisi sivil toplum kuruluşları başkanlarının katılımıyla yapılan toplantının ardından açıklamalarda bulunan Yılmaz, "İşverenlikle, işçisiyle, muhasebecisiyle toplumun bütün kesimlerinde bir vergi reformu beklentisi olduğunu söyleyebilirim. Burada özellikle doğrudan vergilerin payının artırılmasına dönük, vergi sisteminin sadeleştirilmesine dönük beklentinin olduğunu ifade etmeliyim" dedi. ■ ANKARA

Finans sektörüyle buluşma cuma günü

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, Orta Vadeli Program (OVP) istişarelerinin sürdüğünü belirterek, "İstişarelerin bir kısmını bitirdik. İş dünyası, işçi kesimi, memurlar ve muhasebecilerle görüştük. Şimdi önümüzde tarım ve finans kesimiyle görüşme var. TZOB ve birlik başkanlıklarıyla bir görüşmemiz olacak. Henüz tarihini tam belirleyemedik ama kısa bir süre içerisinde Tarım ve Orman Bakanı'muzla birlikte görüşmeyi planlıyoruz. Finans kesimiyle olan görüşmemizi ise cuma günü İstanbul'da, İstanbul Finans Merkezi'nde yapacağız. Bankalar Birliği, kamu-özel sektör temsilcileri, banka genel müdürleri dolayısıyla finans kesimini temsil eden önemli aktörler olacak. Onların önümüzdeki 3 yıla ilişkin bakışı, beklentileri konuşulacak. Bir de TOBB ile bir organizasyon düşünmüyoruz, bütün illerden başkanları davet edeceğiz, belki de tam gün ayıracağız. Bütün illerin, bölgelerin sorunlarını beklentilerini de almış olacağız" dedi.

Cevdet Yılmaz

YENİ SANAYİ DEVRİMİ

FABRİKALAR İÇ ANADOLU'YA TAŞINACAK

Kahramanmaraş depremlerinden sonra İstanbul ve Marmara bölgesindeki fabrikalarına İç Anadolu'da yer arayan sanayicilere yer tahsis edilecek. Ankara, Konya, Nevşehir, Aksaray ve Niğde'de deprem riskinin az olduğu, tarım alanları dışında kalan yerler yeni sanayi bölgeleri olarak belirleniyor.

Bütün taraflar buluştu

■ Külliye'de önceki gün Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın başkanlık ettiği Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu (YOİKK) Toplantısı'na ekonomiyle ilgili bakanlar ve TOBB, TİM, DEİK, MUSİAD, TUSİAD, TİSK, YASED, İSO, ASO başkanları katıldı.

NÜFUS DAĞILIMI DEĞİŞİR

■ Türkiye'de bölgesel eşitsizlik ve nüfus dağılımını olumlu şekilde etkileyecek gelişme, önceki gün Ankara'da yapılan Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu Toplantısı'nda gündeme geldi. Demir yolu hatlarının liman noktalarına ulaşımı kolaylaştığı takdirde İç Anadolu Bölgesi üretimin ve yatırımın merkezi olacak.

TRANSFER ETMEYE BAŞLADIK

■ En büyük 100 sanayi kuruluşunun 42'sine ev sahipliği yapan İstanbul'daki bazı sanayicilerin depremden sonra yer arayışında olduğu biliniyordu. Aksaray Sanayi ve Ticaret Odası Başkanı Ahmet Koçaş, "Marmara'dan otomotiv ve döküm sanayiinden birçok yatırımı transfer ettik. Fabrikalarının benzerini Aksaray'a kurmak istiyorlar" dedi. 100'den fazla üretici de Niğde'den yer talep etti. 4

Ali Kürsat Büyükkada

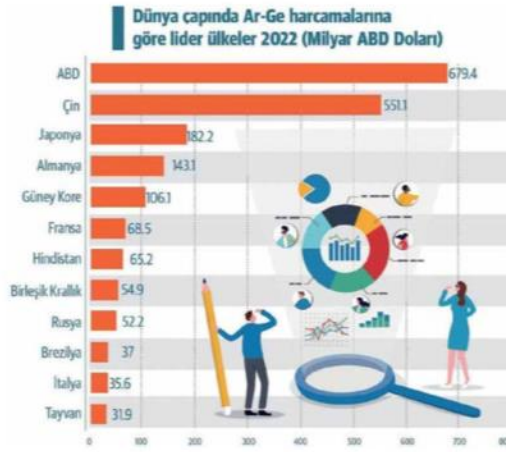

84 / Z RAPORU

BİR ÜLKE

büyük bir kısmı çalışıyor ve işsizlik oranının 2024'e kadar yüzde dördün altında kalması bekleniyor. Güney Kore, yaşanan bir işgücünün etkilerini yaşıyor, işgücüne girenlerin nüfus payında azalma ve eş zamanlı olarak 65 yaş ve üstü olanların sayısında artış yaşıyor.

1960'lardan 1990'lara kadar olan aşırı büyüme nedeniyle Güney Kore, güçlü bir ekonomi ve yüksek ücretlerle dünyada gelişmiş bir ülke olarak kendini kanıtladı. Asya'nın dördüncü en büyük ekonomisi olan Güney Kore, ihrac ettiği cep telefonlarından gemilere kadar her şeyin üretiminde en son teknolojiyi kullanıyor. Dünya çapında birçok şirkete ev sahipliği yapan Güney Kore, ABD ve Avrupa ile siyasi uyum içerisinde bulunması, uluslararası pazarlara erişiminde kolaylık sağlıyor. Güney Kore'nin dünya markaları çıkarmasında AR-GE yaptığı yatırımların da büyük önemi var. 1999'da GSYH'nin yüzde 2.07'sini araştırma geliştirmeye ayıran ülke 2014'te bu oranı yüzde 4'e çıkararak milli gelirine oranla AR-GE'ye en çok yatırım yapan ülke oldu. Son yapılan araştırmaya göre ise Güney Kore, 106 milyar dolarlık Ar-Ge harcamaları ile dünya

sıralamasında ABD, Çin, Japonya ve Almanya'nın ardından 5. sırada yer aldı. Güney Kore Samsung ve LG gibi büyük teknolojik markaları sayesinde dünyanın en çok patent başvurusu yapan ülkeleri arasında yer alıyor.

ALİ KİBAR

DEİK TÜRKİYE-KORE İŞ KONSEYİ BAŞKANI

TÜRK FİRMALARI KORE'Yİ ASYA-PASİFİK COĞRAFYASI İÇİN BİR HUB OLARAK GÖREBİLİR

KORE, ENERJİ KAYNAKLARININ TOPLAMDA YÜZDE 50'SİNDEN FAZLASINI OLUŞTURAN PETROL VE DOĞAL GAZ İHTİYACININ NEREDEYSE TAMAMINI İTHALAT YOLUYLA KARŞILIYOR. BU DA ENERJİ AÇISINDAN ÜLKEYİ DİŞARIYA BAĞIMLI HALE GETİRİYOR. ENERJİ TÜKETİMİ ARTARKEN İTHALATA OLAN BAĞIMLILIĞI DA ARTMAKTADIR. ENERJİ ALANINDA BÖLGESEL ÜS HALİNE GELEN TÜRKİYE'NİN KORE İLE DEPOLAMA, TAŞIMA, SIVILAŞTIRMA, GAZLAŞTIRMA ALANINDA YATIRIMLARA GELİŞEN TEKNOLOJİLER VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ALANINDA MÜŞTEREK YATIRIMLARA GİDEBİLECEĞİNİ DÜŞÜNÜYORUM. TÜRK FİRMALARIMIZ KORE'Yİ ASYA-PASİFİK COĞRAFYASI İÇİN BİR HUB OLARAK GÖREBİLİRLER. KORE'NİN DE DÂHİL OLDUĞU, DÜNYANIN EN BÜYÜK SERBEST TİCARET ANLAŞMASI OLARAK BİLİLEN BÖLGESEL KAPSAMLI EKONOMİK ORTAKLIK (RCEP) ANLAŞMASI'NIN DA KÜRESEL EKONOMİ VE TEDARİK ZİNCİRLERİNE ETKİLERİ AÇISINDAN AZAMI ÖNEM ARZ ETTİĞİNİ DÜŞÜNÜYORUM VE BU ANLAŞMANIN KORE'NİN İHRACATINA KATKI YAPMASI BEKLENİYOR. ÜLKEMİZ İŞ İNSANLARININ, ÖZELLİKLE ASYA BÖLGESİ İLE YAKIN TİCARİ İŞ BİRLİĞİ İÇİNDE OLAN FİRMALARIMIZIN BU GELİŞMELERİ YAKINDAN TAKİP ETMELERİNİ TAVSİYE EDİYORUM.

Z RAPORU
AYLIK
DERGİ
ULUSAL

Tarih: 01.08.2023
Sayfa: 87
Tiraj: 22000
StxCm: 3273,62

TÜRKİYE, GÜNEY KORE İLE TİCARETİNDE NET İTHALATÇI KONUMDA

Güney Kore'nin son 60 yılın en büyük ekonomik dönüşümlerinden birini yaşadığını ifade eden **DEİK/Türkiye-Kore İş Konseyi** Başkanı Ali Kibar, "Dünyanın en büyük yarı iletken üreticilerinden, bilgi teknolojileri ve iletişim sektöründe öncü konumda olan, dünyanın 5. en büyük otomobil üreticisi ve yine dünyanın en büyük gemi üreticilerinden biri olan Kore ile ekonomik ilişkilerimizin geliştirilmesini çok önemsiyoruz" diyor.

2022 yılı verilerine göre, Türkiye'nin Güney Kore'ye ihracatının yaklaşık 1 milyar dolar, ithalatının ise yaklaşık 9 milyar dolar civarında gerçekleştiğini belirten Kibar, "2013 yılında yürürlüğe giren Serbest Ticaret Anlaşımamızın da desteği ile ülkelerimiz arasında karşılıklı ticaret hacminin daha yüksek aynı zamanda daha dengeli olması konusunda çabalarımızı sürdürüyoruz" diyor.

İki ülke arasında ticari ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesinde öncelikli olan unsurun, Türkiye'deki Kore yatırımlarının desteklenmesi olduğunu söyleyen Kibar, sadece büyük sanayi yatırımlarının değil, otomotiv yan sanayi, elektronik ve inşaat malzemeleri gibi sektörlerin de bulunduğu pek çok alanda Kore sermayesinin teşvik edilmesine yönelik olarak girişimlerde bulunulmasının büyük önem taşıdığını belirtiyor.

Türkiye, Güney Kore ile ticaretinde net ithalatçı konumunda yer alıyor. 2021 yılında Türkiye'nin ihracatının yüzde 40'ına yakınıncı eczacılık ürünleri oluştururken makineler, otomotiv ve enerji öne çıktı. Türkiye'nin

Güney Kore'den ithalatında ise plastikler, demir-çelik, makineler ve organik kimyasallar sektörleri tüm ithalatın yüzde 60'ına yakınıncı oluşturuyor.

"KORE TÜRKİYE'Yİ AVRUPA'YA, ORTADOĞU'YA AÇILAN BİR KAPI OLARAK GÖRÜYOR"

Kore sermayesinin ve yatırımının Türkiye'ye çekilmesi konusunda Covid-19 salgını sonrası tedarik zincirlerinin yeniden şekillenmesi ve Rusya-Ukrayna arasındaki krizle birlikte üretim üssü olarak tercih edilme noktasında Türkiye'nin önemini arttırdığına dikkat çeken Kibar, "Korelilerin ülkemizi Avrupa'ya, Ortadoğu'ya, Kafkaslara açılan bir kapı olarak görmeye başlaması, ikili ekonomik ilişkilerin önümüzdeki yıllarda daha da artacağını gösteriyor. Kore'de Türkiye'nin imajını ve jeostratejik önemini daha fazla anlatmamız, Türk iş dünyasının görünürliğini artırmamız gerektiğine inanıyorum" diyor.

Kore'nin tarım-gıda alanında net ithalatçı konumunda olduğunu ve dolayısıyla Türkiye'de tarım-gıda sektöründe faaliyet gösteren firmaları burada bir fırsat olabileceğini ifade eden Kibar, kişi başına milli gelirin 30 bin doları aşığı Güney Kore'de tüketici pazarının oldukça dinamik olduğunu ve yüksek kalite, iyi markalama ile pazara girebilecek Türk ürünlerinin ülkede bilinirliğinin artırılması konusunun da önemli olabileceğini söylüyor. Ayrıca tekstil, hazır giyim ve cv tekstili alanında da önemli bir potansiyel olduğunu belirten Kibar, Türkiye ile Güney Kore arasında havacılık, uzay ve savunma sanayi sektörlerinde müşterek fayda sağlayan iş birlikleri olabileceğine dikkat çekiyor.

